CatalunyA

> Òrgan d'expressió de la CGT de Catalunya · 8a. època · Maig 2017 · núm. 192 · 0,50 euros www.cgtcatalunya.cat

... ens diuen que plou
i ens regalen un paraigua

Fotografia de portada: Didac Salau
Dipòsit legal: B 36.887-1992

Editorial

No ens resignem

Any rere any veiem com els diferents governs legislen i aproven lleis que ens retallen drets. Que permeten als empresaris disposar encara més de les nostres vides, dictant-nos en funció dels seus interessos com han de ser les nostres condicions laborals i, quan no els servim, llençar-nos a la cuneta.

Any rere any veiem com la patronal, esperonada pel servilisme de governs, imposa de manera més crua i descarnada la llei del seu benefici privat al conjunt de la població. No tenen cap mania per tancar una fàbrica i deslocalitzar-la allà on els salaris són més baixos, sovint en països víctimes de l'empobriment imperialista i de dictadures salvatges. I han agafat per norma xuclar milers de milions de diners públics pels seus negocis, per tapar els forats de bancs que prèviament han descapitalitzat, etc. Uns diners aportats per totes i tots amb el nostre treball i els nostres impostos.

Any rere any, com a treballadores i treballadors patim la precarietat imposada, en forma de treball sense contracte o amb contractes interins o de durada breu i a temps parcial, de subrogacions i ETT's i del pànic per un atur astronòmic que ja és una part estructural del sistema productiu de l'Estat espanyol. I també patim l'ofensiva quotidiana d'aquests patrons contra les nostres condicions laborals, unes condicions que hem aconseguit amb anys d'esforços, lluites i sacrificis.

Ho hem viscut i ho hem patit. Però malgrat tot, no ens resignem. També nosaltres fa anys que ens organitzem per fer front a l'ofensiva dels poderosos contra la gran majoria de la població. Ho fem als centres de treball quan reconeixem els nostres interessos comuns com a treballadors i treballadores. I ens unim, formem el sindicat i construïm una eina de lluita per colpejar, amb totes les nostres forces, la barbàrie del Capital.

La CGT som part d'una tradició de lluita de milions de treballadors/es que el darrer segle van perdre la por, es van unir i van prendre la humil decisió de no retrocedir. De voler ser part de la construcció d'un futur més just. I avui ho continuem fent, en multitud de lluites que sovint no apareixen als mitjans de comunicació, però que existeixen i que, també sovint, guanyem.

IDREN

"Avui el nombre de persones obeses i amb sobrepès duplica les que passen fam"
José Esquinas Alcázar, expert en alimentació

ON ENS TROBEM?

SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÈ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA

Carrer Burgos, 59 baixos
08014 Barcelona
spccc@cgt.es
Tel. 935120481

FEDERACIONS SECTORIALS

- Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC)
- Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crèdit
- Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ)
- Federació de Sanitat
- Federació d'Ensenyament de Catalunya (FEC)
- Federació d'Administració Pública (FAPC)

FEDERACIONS COMARCALS

Anoia
Carrer Clavells 11 - 08700 Igualada
cgtanoia@yahoo.es
Tel/FAX 938042985

Baix Camp/Priorat
Plaça Nen de les Oques 8, 1r D
43202 Reus
baixc-p@cgtcatalunya.cat
Tel. 977340883

Baix Llobregat
Cra. Esplugues, 46 - 08940 Cornellà -
cgtbaixll@cgtcatalunya.cat
Tel. 933779163. FAX 933777551

Baix Penedès
Nord, 11-13, 3r, 43700 El Vendrell
Tel/FAX 977660932
cgt.baix.penedes@gmail.com

Barcelonès Nord
Alfons XII, 109. 08912 Badalona
cgt_bn@yahoo.es
Tel/FAX 933831803

Garraf-Penedès
Lepant, 23, baixos.
08800 Vilanova i la Geltrú
cgtvng@cgtcatalunya.cat
Tel/FAX 938934261

Maresme
Unió 38 baixos,
08302 Mataró -
maresme.cgt@gmail.com
Tel/FAX 937908261

Vallès Oriental
Francesc Macià, 51 08100 Mollet -
cgt_mollet@hotmail.com
Tel. 935931545. FAX 935793173

FEDERACIONS INTERCOMARCALS

Girona
Av. Sant Narcís 28, ent. 2a 17005 Girona
cgt_gir@cgtcatalunya.cat
Tel. 972231034. FAX 972231219

Ponent
Av. Catalunya, 2, 8è 25002 Lleida -
lleida@cgtcatalunya.cat
Tel. 973275357. FAX 973271630

Camp de Tarragona
Plaça Imperial Tarraco, núm. 1
Edifici 2, 3a Planta
43005 Tarragona
cgttarragona@cgt.es
Tel. 977242580 i FAX 977241528

FEDERACIONS LOCALS

Barcelona
Via Laietana, 18, 9è
08003 Barcelona
flbcn@cgtbarcelona.org
Tel. 933103362 FAX 933107080

Berga
Balç 4, 08600
sad@cgtberga.org
Tel. 938216747

Manresa
Circumval·lació 77, 2n
08240 Manresa
manre@cgtcatalunya.cat
Tel. 938747260. FAX 938747559

Rubí
Colom, 3-5, 08191 Rubí,
flcgt_rubi@hotmail.com
Tel/FAX 935881796

Sabadell
Rosellò 10, 08207 Sabadell
cgtsabadell@hotmail.com
Tel/FAX 937450197

Terrassa
Ramon Llull, 130-136,
08224 Terrassa -
cgtterrassafl@gmail.com
Tel. 937887947
FAX 937894504

Castellar del Vallès
Pedrissos, 9 bis, 08211
Castellar del Vallès
cgt.castellar-v@terra.es,
Tel/FAX 937142121

Sallent
Clos, 5, 08650 Sallent
sallent@cgtcatalunya.cat
Tel 938370724
FAX 938206361

Tàrrega
Plaça dels Àlbers 10, 2n,
25300, Tàrrega

Viladecans
C/ Sant Marià 72, 08840 Viladecans
fl.viladecans@cgtcatalunya.cat
Tel. 936590814 - 610072649

Xarxes: www.revistacatalunya.cat | twitter.com/rcatalunya | fb.com/RevistaCatalunya
Contacte: catalunyacgt@cgtcatalunya.cat, com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat, grafica@cgtcatalunya.cat
Col·lectiu la Tramuntana: Joan Rosich, José Cabrejas, Josep Estivill, Xavi Roijals, Jordi Martí, Paco Martín, Xabi Araujo.
Col·laboracions: Artur Sardà, Toni Àlvarez, Pep Cara, Ferran Aisa, Emili Cortavitarte, Agustín Guillamón, Dídac Salau, Arnauart, Idren, Agurrelj, Moisès Rial, Roser Pineda, Ermengol Gassiot, Òscar Murciano, i el Secretariat Permanent i les federacions i seccions sindicals de CGT Catalunya.
Redacció i subscripcions: Plaça Nen de les Oques 8, 1r D 43202 Reus. Telèfon, 977340883 (dimecres tarda)
Tirada: 13.000 exemplars.
No compartim necessàriament les opinions signades de les col·laboracions.

D'acord amb la Llei Orgànica 15/1999 de Protecció de Dades de caràcter personal la CGT informa: a) Les dades personals, nom i adreça dels subscriptors i subscriptores són incorporades a un fitxer automatitzat degudament notificat davant l'Agència de Protecció de Dades, el titular del qual és el Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya i la seva única finalitat és l'enviament d'aquesta publicació. b) Aquesta base de dades està sotmesa a les mesures de seguretat necessàries per tal de garantir la seguretat i confidencialitat en el tractament de les dades de caràcter personal. c) Tot/a subscriptor/a podrà exercir el seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició al tractament de les seves dades personals mitjançant comunicació remesa al Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya, als correus electrònics com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat o comunicacio@cgtcatalunya.cat bé a Carrer Burgos, 59 baixos 08014 Barcelona.

Tots els continguts d'aquesta revista estan sota una llicència "Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 Espanya"
Sou lliure de: copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
- Reconeixement. Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el llicenciador.
- No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.
- Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clar els termes de la llicència de l'obra. Alguna d'aquestes condicions pot no aplicar-se si obteniu el permís del titular dels drets d'autor. Els drets derivats d'usos legítims o altres limitacions reconegudes per llei no queden afectats per l'anterior. Més informació a http://cat.creativecommons.org/

Tema del mes

Els sindicats no ens representen

Homera Rosetti

Diuen les males llengües que el contundent feminisme de la pel·lícula 'La sal de la terra' (EUA, 1954) va provocar la reacció d'alguns sindicalistes, homes. "Per què s'ha hagut de tocar el tema de la dona? Per què no has fet una pel·lícula simplement sobre el món del treball?", li va retreure més d'un a Clint Jencks, miner, conegut activista social i posteriorment perseguit pel maccarthisme arran de la seva aparició en aquest film. Com si el món del treball i el feminisme no tinguessin res a veure.

Produïda pel Sindicat Internacional de Miners i Treballadors del Metall, la pel·lícula narra el decurs d'una vaga convocada per miners de Nou Mèxic. Però el que la converteix en una peça única és la seva mirada als conflictes entre les reivindicacions dels miners, estrictament laborals, i les de les seves dones, centrades en les condicions precàries de vida a la mina en general. Aquestes acabaran fent sentir la seva veu i es convertiran en les veritables protagonistes de la lluita.

Precàries, 'manters' i cambreres d'hotel

Més de sis dècades després, el sindicalisme repeteix contradiccions. Aquestes i moltes més. Dones silenciades, migrants sense veu, precaris i precàries a qui ningú no els representa. Com deia el 15-M, sí. Perquè aquests sindicats –els majoritaris— ja no són referents per a moltes persones, i especialment per a les que tenen menys drets. Si no, per què s'ha organitzat un Sindicat de Manters, un dels sectors de treballadors més exclosos, de forma totalment independent? Per què Las Kellys –les que netegen hotels a 2,15 euros l'habitació– amb mitjans tan precaris com un compte de Twitter i un perfil de Facebook han aconseguit per primera vegada fer-se escoltar? Per què treballadores sexuals, migrants, o músics s'organitzen al marge de les grans organitzacions sindicals?

Les lluites laborals es reactiven per on menys s'espera. De forma precària i espontània, però ho fan. Moltes vegades amb por de ser detinguts, com els 'manters', o amb problemes greus de salut, com és el cas de Las Kellys. Haver de fer 80 llits en una sola jornada laboral, dia rere dia, pot causar lesions cròniques i quadres importants d'ansietat.

El sindicalisme majoritari crisi per la pèrdua d'afiliats

Mentrestant, els sindicats majoritaris perden afiliació i credibilitat. Escàndols com el dels ERO a Andalusia, els comptes milionaris de l'històric dirigent asturià José Ángel Fernández Villa, l'ús de targetes 'black' de Caja Madrid per part de representants dels treballadors i els diners públics dedicats a mariscades i viatges de plaer han contribuït al desprestigi de les centrals.
Dos indicadors confirmen aquesta davallada. Segons el baròmetre del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS), d'una banda, els sindicats es troben –al costat dels polítics, partits i entitats financeres– entre les institucions pitjor valorades per la població. D'altra banda, les darreres xifres publicades en premsa apunten que els sindicats majoritaris durant la crisi han perdut més de mig milió d'afiliats a tot l'Estat, cosa que representa una cinquena part de les seves bases. Aquesta pèrdua de prestigi i d'afiliació posa sobre la taula un tema clau que afecta la representativitat dels sindicats: la seva capacitat de mobilització social.

El relleu al carrer del 15-M, la PAH i les marees

La lluita sindical ha aconseguit èxits que avui dia reconeixem com a drets bàsics: des de les vacances pagades, fins als horaris de 8 hores o els permisos de maternitat. Els darrers anys, no obstant això, els sindicats semblen entestats a mantenir un pacte social que l'altra banda ha trencat a cop de decret antisocial i de política neoliberal. La darrera reforma laboral, que va motivar també la darrera vaga general –l'any 2012!—, va ser un cop brutal del qual encara no ens hem recuperat. En aquest context, els sindicats han perdut capacitat mobilitzadora davant altres moviments, com el 15-M, la PAH, les Marxes de la Dignitat o les marees.

La manca de connexió amb la precarietat probablement ha accelerat aquest fenomen. Els nous moviments han representat un revulsiu d'aire fresc que ha fet reaccionar ràpidament els col·lectius que se sentien fa temps distants dels sindicats, com la joventut i les dones. I són dels col·lectius que més pateixen la temporalitat i més necessiten organitzar-se. A més, en aquests espais s'ha abordat el conflicte social més enllà del lloc de treball, més enllà de la reivindicació econòmica.

Una alternativa sindical és possible?

Però, al contrari del que ha passat en política, on dos nous partits d'àmbit estatal han disputat un important percentatge dels vots a la vella política, de moment ningú no ha aconseguit arrabassar-li l'hegemonia a CCOO i a la UGT. Conflictes com el de TMB pels dos dies de descans i el de les contractes de Movistar, basats en el funcionament assembleari per prendre decisions o la caixa de resistència per mantenir la lluita, demostren que hi ha un altre camí. La determinació dels treballadors de Panrico que es van plantar amb una vaga indefinida davant d'un ERO brutal també va ser un exemple de dignitat en un context on predomina el sindicalisme del pacte i la negociació.

Moltes lluites ens demostren que un altre sindicalisme és possible. Un sindicalisme que es plantegi el conflicte laboral com a part del conflicte social, com a part de les injustícies i precarietats vitals que pateixen les persones. Un sindicalisme que es plantegi com a perspectiva democratitzar l'economia, d'una banda, i democratitzar les cures i el treball reproductiu, de l'altra. Són dues tasques urgents i que s'han de fer alhora.
Esperanza Quintero, la protagonista de 'La sal de la terra', li intentava explicar precisament això al seu marit, Ramón: "I, si no ho pots entendre, és que ets un ximple, perquè tu no pots guanyar la vaga sense mi. No pots guanyar res sense mi!".

** Homera Rosetti és periodista especialitzada en conflictes laborals i coautora del llibre 'Panrico: la vaga més llarga' (Edicions del 1979). Article publicat a Crític.*

Quin futur per al sindicalisme?

El sindicat ha mort, visca el sindicat!

Sergi Picazo

L'esquerra té un problema, i aquest problema es diu: la crisi dels sindicats. Avui és 1 de maig. Els sindicats tornaran a omplir la Via Laietana. Els sindicats tornaran a parlar de vagues i de protestes. Però… i què passarà després? Odissea sindical. Via Laietana plena. Sindicats buidats. Poden aconseguir els sindicats ser, com van ser-ho en el passat, una força clau per resistir els atacs d'aquest capitalisme sense regulació i, a més, tornar a reclamar drets nous —per què no?— per als treballadors al segle XXI? Els poders polítics, els grans mitjans de comunicació i les grans empreses porten 30 anys de campanya per crear la mala fama dels sindicats. Avui "sindicalista" és una paraula amb connotació negativa. Avui ja no hi ha "obrers": tots som classe mitjana. Avui "fer vaga" està malvist pels companys de feina. Això és un problema, i gros. Per destruir la capacitat negociadora dels treballadors, cal destruir primer els sindicats. Tots: des de CCOO i la UGT fins a la CGT, la USOC, la USTEC, la COS o la Intersindical… La primera trinxera en la lluita contra la desigualtat econòmica i social es troba als centres de treball. Però la nova esquerra i els nous moviments socials, sobretot els més postmoderns, semblen tenir poc interès per la qüestió dels sindicats. El sindicat ha mort per a ells?

Seria interessant saber quants militants d'ICV o d'EUiA militen en un sindicat —m'imagino un percentatge més o menys alt— i quants adherits a Barcelona en Comú o de la CUP militen en un sindicat —intueixo un percentatge menor. Com sol dir la filòsofa Carolina del Olmo, autora del llibre '¿Dónde está mi tribu?': "[Els d'esquerres] estem obsessionats a crear partits polítics, i el que necessitem és un sindicat".

El 5 de març de 1984, cinc mil miners de Yorkshire van començar la vaga més llarga i cruel de la història del moviment obrer britànic. La protesta es va estendre per les zones mineres del nord-est d'Anglaterra, de Gal·les del Sud i d'Escòcia. La vaga de miners britànics de 1984-1985 va ser l'expressió més coneguda del combat contra la Reacció Conservadora dels anys vuitanta a la 'zona zero' de la lluita de classes, allà on havien nascut 200 anys abans el capitalisme industrial i la classe obrera, i que a partir d'aleshores seria una 'zona zero' del neoliberalisme. Els miners es queixaven pel tancament de pous impulsat per la primera ministra Margaret Thatcher. La vaga dura un any. Hi ha combats duríssims. Estratègia de guerra (també mediàtica). La 'Dama de Ferro' va doblegar els poderosos, aguerrits i durs miners del carbó. La victòria final del Govern conservador contra els sindicats tenia un objectiu de llarg recorregut: trencar l'espina dorsal del sindicalisme, del món obrer i de les reivindicacions que vindran. Si els miners britànics, després d'un any d'aturades i de mobilitzacions, no poden… qui aturaria el tsunami privatitzador i desregulador que estava a punt d'arribar?

L'esquerra radical ha criticat sovint el "pactisme", l'excés de "diàleg" i la "concertació" de sindicats com la UGT i CCOO a l'Estat espanyol des dels Pactes de La Moncloa fins a la reforma de les pensions. Però cal tenir una cosa clara: l'organització de treballadors i treballadores, fins ara en sindicats, ha estat clau en la lluita per conquerir qualsevol dret laboral. Quan els sindicats han sigut forts, el capitalisme ho ha tingut més difícil. Explica l'historiador Josep Fontana al seu últim llibre que la petjada més important del New Deal va ser l'enfortiment dels sindicats nord-americans. "La força sindical era tan imponent que fins i tot el president Eisenhower no va fer cas dels empresaris que li demanaven mà dura contra els sindicats. Deia que això seria un suïcidi polític per als republicans", explicava Fontana en una conversa amb Andreu Mayayo a 'El País'. Avui, en canvi, les taxes d'afiliació sindical en empreses privades dels Estats Units són del 6,7%.

Això, per tant, vol ser una panoràmica crítica sobre els sindicats, però des del respecte per tants i tants sindicalistes que s'han trencat la cara per tu i per mi des de fa més de 100 anys.

Warren Buffett ens advertia: "És clar que la lluita de classes existeix. I l'estem guanyant nosaltres". Les lluites laborals no han acabat. A Panrico, a la SEAT i als hotels més turístics de la costa catalana. Però sovint la conflictivitat social s'està reactivant per on menys ho esperàvem, en la baula més feble, entre la població més precària i desprotegida: des de la PAH fins a les Kellys passant per les 'marees'. L'escriptor Isaac Rosa, en un article a 'Eldiario.es' titulat "El sindicato ha muerto, viva el sindicato", de qui expropio en català el títol d'aquest article, destaca el cas de lluites laborals més o menys als marges dels sindicats (cada cas s'hauria d'analitzar separadament) de netejadores d'hotel, de venedors ambulants anomenats 'manters', de músics de carrer, de teleoperadors telefònics, de professors associats de les universitats, de treballadors dels museus que cobren de 3 a 5 euros l'hora o dels falsos autònoms dependents d'una sola empresa. Afirma Isaac Rosa: "Havíem enterrat el sindicalisme i ballat sobre la seva tomba, però just ara ressorgeixen organitzacions que, es diguin associacions o plataformes, són exactament això: sindicats en sentit autèntic, formes d'autoorganització per defensar drets laborals i socials". La idea és que la lluita pels drets laborals no ha acabat, però potser canviaran les formes i les estratègies dels vells sindicats.

Enfrontaments entre miners i policies. Juliol de 1984. John Sturrock/reportdigital.co.uk

Quin futur per al sindicalisme?

El Quart Estat és un quadre del pintor piemontès Giuseppe Pellizza da Volpedo

Problema: joves, precaris i autònoms no tenen sindicat?

El món en què vivim —econòmicament, políticament, socialment i culturalment— ha patit canvis radicals en els últims 30 anys des de la caiguda del Bloc Soviètic, l'auge del capitalisme financer desregulat i la consolidació de la globalització. La crisi dels sindicats actual no es produeix en el buit: el capitalisme d'avui no és el mateix sistema que als anys setanta. Els anys d'hegemonia liberal (o neoliberal) iniciada pels governs de Thatcher i de Reagan als anys vuitanta han posat fi al 'Pacte Social'. El politòleg Vicenç Navarro explica a 'El crecimiento de las desigualdades como causa de la crisis' que durant el període 1945-1980 havia existit un "pacte social" entre el món del capital i el món del treball, en el qual els sindicats i els partits d'esquerra acceptaven la propietat dels mitjans de producció, d'una banda, i els empresaris acceptaven l'augment dels salaris i l'establiment de l'Estat del benestar, de l'altra. "Aquest pacte, que incloïa un acord en la distribució de la riquesa, va ser trencat pels governs de dretes i pels grans empresaris que van imposar tot un seguit de polítiques encaminades a debilitar el món del treball, per tal d'abaixar els salaris i reduir l'Estat del benestar", diu. El capitalisme necessitava una devaluació interna: salaris a la baixa, menys drets, menys regulacions.

El treball també ha canviat. Avui, algunes de les empreses amb més treballadors als Estats Units són McDonald's, Kentucky Fried Chicken i Wal-Mart. Tanmateix, segons el teòric marxista i geògraf urbà nord-americà, David Harvey, "desafortunadament, l'esquerra no està còmoda amb la idea d'organitzar els treballadors dels 'fast food'". Els sindicats catalans han denunciat sovint la "cronificació" de la precarietat, de la temporalitat i dels baixos salaris del mercat laboral. Un de cada quatre contractes que es van signar l'any 2015 a Espanya va durar menys d'una setmana, segons un informe de la UGT. El percentatge de contractes curts s'ha disparat en els últims anys. El 2010, els contractes inferiors a set dies representaven el 6% de la contractació. Quatre de cada deu contractes temporals no duren ni un mes, i d'aquests quatre, el 75% no arriba ni a una setmana. Com poden els sindicats organitzar aquests treballadors?

El professor de ciència política i exdirector de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP) a la UAB, Joan Subirats, m'explicava en un intercanvi de correus que "el sindicalisme avui està molt fonamentat en el que era el treball fordista de fàbrica, estructura de classe, representació i conveni, i avui som en un espai fragmentat des del punt de vista productiu (per desindustrialització, per desmembració de les unitats productives, per externalització, per dúmping social amb altres països, etc.); tot això, impulsat pels canvis tecnològics, per la globalització i òbviament per la voluntat dels poders econòmics d'evitar els 'costos laborals' que els sindicats havien estat capaços d'aconseguir". Avui, com dèiem, el poder econòmic és bàsicament financer, i la producció és només un component del guany global. "El canvi tecnològic ha precaritzat i desmembrat les grans estructures productives, i és aquí on els sindicats eren més forts", avisa.

Ha aparegut, doncs, una nova 'classe social': el precariat. El professor de la Universitat de Londres Guy Standing, pare del concepte 'precariat', amb el qual es refereix a una nova classe social caracteritzada per la inestabilitat i la inseguretat, assegura que "cada transformació social i econòmica al món ha acabat generant una estructura de classes diferent". Ho deia en una entrevista feta per David Casassas i Iolanda Parra a Crític: "La transformació global que estem experimentant actualment, una construcció dolorosa d'un sistema de mercat global, provoca una fragmentació nova".

Standing, de forma molt sintètica, diferencia entre el proletariat del segle XX i el precariat de l'actualitat: "El proletariat ha tingut sempre una ocupació estable a jornada completa. Ha estat explotat al lloc de treball en l'horari laboral. És a dir, un règim de temps laboral industrial. Fitxes quan arribes a la fàbrica al matí, fitxes la sortida a la tarda. I et paguen. Tots els estats del benestar, i tots els sindicats, el dret laboral, les negociacions col·lectives, els diàlegs, etcètera, han estat guiats per aconseguir drets per al proletariat. Ara estan reduint-ho

MALAGÓN @CTXT

Quin futur per al sindicalisme?

tot i alguns cauen al precariat i altres al 'lumpen'. Cal adonar-se que el precariat és la nova classe del capitalisme global". Què fa diferent això que Standing anomena precariat? "Una vida de treball inestable com a norma"; "temporalitat"; "manca d'una identitat professional", i "explotat tant fora de l'espai i dels horaris de treball com quan s'hi troba dins". Standing explica que el proletariat fitxava i cobrava per les hores que feia, però el precariat ha de fer moltes més coses: reciclatge, 'networking', buscar feines noves, omplir informes, fer, facturar, esperar clients.

On és el sindicat de precaris per afiliar-nos?

Finalment, el sociòleg César Rendueles, professor de sociologia de la Universitat Complutense de Madrid i conegut pels seus llibres 'Sociofobia' i 'Capitalismo canalla', hi afegeix una dada que ja ens temíem: el sindicalisme té problemes, sí, però és que l'enemic és molt fort. "Un dels espais fonamentals conquerits pel capitalisme és el treball. La victòria del neoliberalisme ha estat molt més profunda del que moltes vegades pensem". El precariat, segons Rendueles, no es caracteritza per la intermitència del treball o pels salaris baixos, cosa que ja coneixia bé el proletariat clàssic, sinó per "no estar recolzat per una comunitat laboral solidària". Rendueles ho explica: "Avui vivim el treball d'una manera molt individualista. Interioritzem els conflictes laborals en termes de patiment subjectiu i busquem mecanismes de defensa individuals. O bé ens imaginem com a emprenedors capaços de fer surf amb èxit a la jungla del mercat o bé interpretem l'explotació com a patiments psicològics: ansietat, depressió, 'mobbing'…".

Per què ens passa això? Si l'anàlisi és tan clara, la resposta hauria de ser senzilla. Però potser no és tan fàcil. Rendueles creu que "l'explicació de per què ens costa tant desenvolupar dinàmiques d'intervenció emancipadores en l'àmbit del treball és justament que vivim una crisi social. El sindicalisme es recolzava en una forta riquesa social, en xarxes de suport mutu, comunitats solidàries que van permetre un desenvolupament organitzatiu molt vigorós. Sense aquestes xarxes de solidaritat, els sindicats es converteixen en carcasses buides que intervenen en els pocs espais de treball més o menys estables i protegits". La conclusió davant d'aquest procés d'individualisme que extreu Guy Standing és que "les negociacions col·lectives, els sindicats… estan esgotats; és el segle XX. El sistema de distribució del segle XX està espatllat".

Si el sistema canvia, els moviments socials, els sindicats i, en general, les esquerres també haurien d'haver canviat? Doncs, en la majoria dels casos, no ha passat això. Les lluites laborals clàssiques —la concentració a les portes de la fàbrica, la 'mani' a la Via Laietana, els discursos de l'1 de maig— són relativament previsibles i amb una influència social que no desborda. Els sindicats han perdut una part de la força simbòlica —no en xifres de militants, que fins i tot pot arribar a créixer alguns anys— que havien mostrat durant gairebé tot el segle XX. Sembla un espai de lluita abandonat i oblidat per una bona part de la nova esquerra i pels joves activistes socials a Catalunya. Es confirma que el sindicalisme no és 'sexy'. No té capacitat de seducció. Per què els joves no s'integren en el sindicat i, en canvi, es mobilitzen pel 15-M, per la defensa de l'habitatge a la PAH o per la independència de Catalunya?

Truthout.org/Flickr

Solucions: organització sociopolítica o gestoria laboral?

Si el treball és avui a tot arreu; si el treball ha sortit fora de les 40 hores a la fàbrica; si el treball està penetrat pel capitalisme de forma íntegra. Una opció que albiren els nous sindicalistes i els teòrics de l'activisme social és l'aposta per reconstruir els sindicats en unes noves organitzacions sociopoliticolaborals i no una simple "gestoria de conflictes laborals" concrets per molt potent que sigui la gestoria.

Rendueles, a l'entrevista de Crític, considera que no s'haurien de substituir els sindicats actuals per altres de "més compromesos", sinó apostar per una nova definició de què és treball. Els grans debats teòrics no acostumen a arribar als centres de treball, que és l'espai on es batallen els conflictes relacionats amb les condicions de subsistència de la gent. El sociòleg considera que l'aposta del nou sindicalisme ha de ser: "Qüestionar la capacitat que hem concedit al mercat per decidir què és treball i què no ho és i com ha de ser remunerat i repartit. Hem d'aspirar a democratitzar l'espai laboral per, per exemple, prohibir pràctiques que avui es consideren treball, com l'especulació immobiliària, i donar valor a pràctiques que no es consideren treball perquè no formen part del mercat laboral, com els treballs relacionats amb les cures".

El geògraf urbà David Harvey explicava, en una entrevista que li vaig fer amb Gemma Garcia a Crític i 'La Directa', que davant el creixement de les feines temporals i precàries és complicat intentar que els nous treballadors militin en una organització permanent. Per tant, segons ell, els sindicats han de pensar altres maneres per adaptar-se a aquestes condicions. Un mecanisme és usar les xarxes socials per coordinar accions simultànies en diferents espais de treball, localitats o, fins i tot, regions. "Està costant molt que els sindicats tradicionals entenguin que la seva tasca no va dirigida només als seus afiliats, sinó a tota la classe treballadora. Molts creuen que la seva feina consisteix a conservar els salaris en els estàndards de vida del sector, sense comprometre's amb tots els treballadors", opina Harvey. Rendueles hi afegeix que l'objectiu ha de ser "localitzar espais de conflictivitat en els quals es puguin produir noves formes de solidaritat i de suport mutu". Posa l'exemple de la PAH, la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, per crear un relat de conflicte diferent. "Hem de pensar en iniciatives similars en l'àmbit laboral", suggereix.

En conclusió, el politòleg Joan Subirats considera que "els sindicats han de modificar enormement les seves formes de funcionar" a través de la formació dels quadres sindicals, de la incorporació de nova gent al sindicat i de nous lideratges i d'un major ús militant de les xarxes socials d'Internet. Tota aquesta nova acció ha d'anar, segons Subirats, "acompanyada d'una visió més social, més transversal, més del tipus "marea" que del tipus fàbrica". L'escriptor Isaac Rosa proposa nous lemes: "Menys nova política i més nou sindicalisme, renovant els ja existents on segueixen sent útils, i creant noves organitzacions quan fan falta".

Standing, finalment, aposta perquè els nous moviments polítics i sindicals emergents "han d'estar basats en la classe emergent: el precariat". Segons la seva anàlisi, la classe emergent a finals del segle XIX era el proletariat i les forces progressistes d'aquell temps havien d'estar amb el proletariat. "Avui només podrem tenir organitzacions polítiques i sindicals progressistes si estan basats en el precariat. A Espanya, avui, probablement, el precariat és el 40% del total de la població. Si un moviment del precariat pogués mobilitzar el precariat, guanyaria!".

Hi haurà, doncs, un 'Podemos', una 'Syriza' o una 'CUP' del nou sindicalisme? Aconseguiran transformar-se els grans sindicats tradicionals CCOO i UGT? Els sindicats combatius de l'esquerra, des de la CGT fins a la COS, lideraran els nous precaris? O… el capitalisme del futur, basat en els robots i en la intel·ligència artificial, directament acabarà la tasca iniciada per Thatcher de destruir els sindicats? Ja tinc ganes de saber què passa.

** Article del periodista Sergi Picazo publicat a Crític*

Quin futur per al sindicalisme?

'Mort del sindicalisme', ciutadania i conflicte de classe

Ermengol Gassiot

Criticar els sindicats és una moda en la "postpolítica". De fet, més que els sindicats, es critica el sindicalisme. I se n'augura una mort irremeiable. No seré jo qui defensi a capa i espasa els sindicats. Fins i tot al que jo milito segur que li podem atribuir errades. Tot i que hem de ser conscients que a cavall passat criticar i pontificar sempre és més fàcil, és innegable que el sindicalisme de combat hem tingut les nostres limitacions durant les darreres dècades. I és imprescindible ser-ne conscients, analitzar-les i corregir-les. Ens hi van moltes coses. Però avui no vull parlar d'això.

Avui vull parlar d'una crítica al sindicalisme que ara per ara ja és molt poc original. Seguint el guió d'aquesta crítica, el sindicalisme està en crisi. No té la capacitat de plantejar una resistència a l'envestida del capitalisme neoliberal (o, ja posat a fer servir noves paraules, del postcapitalisme). És una força que ja no és hegemònica i li manca la originalitat i vitalitat d'altres moviments socials. De fet, aquesta realitat s'expressa en l'emergència de noves formes d'organització laborals diferents (i aquí són obligades les referències a manters, netejadores d'hotels, etc) davant els sindicats anquilosats. Arribat aquest punt, el guió segueix argumentant que la diferència entre ara i fa 40 o 50 anys és que s'ha diversificat l'estructura productiva, que el capital industrial ha deixat pas a noves formes d'obtenció de plusvàlua capitalista i que tot això ha fet saltar pels aires la consciència de classe. Això darrer es deu, seguint el fil, a que ara mateix les condicions de vida són molt diverses i hi ha molts pocs punts de contacte entre, posem pel cas, un precari que encadena beques, una noia jove que serveix copes sense contracte i un treballador de banca de 60 anys. Ni en els salaris, ni en la identificació amb la feina o el lloc de treball. I molt menys en la capacitat que un sindicalisme assimilat a comitès d'empresa té de representar els seus interessos i, en nom seu, arribar a acords amb el capital.

Se'ns dubte, en aquestes anàlisis hi ha coses interessants i que no podem no tenir en compte. De fet, en la narració dels efectes de tot plegat hi ha veritats com punys. La gent jove militant de moviments socials, on sovint es parteix la cara amb el poder, se sent poc atreta pel sindicalisme. Malgrat la crisi dels dos sindicats del règim del 78, els anomenats sindicats combatius no protagonitzem cap creixement espectacular ni en afiliació, ni en referencialitat en els moviments socials. La gent més precària majoritàriament no mira a l'organització ni la lluita sindical a l'hora de resoldre les injustícies que pateix. I, sobretot, la identitat col·lectiva com a treballadors i treballadores, allò que alguns anomenen consciència de classe, és en general molt dèbil o pràcticament inexistent en molts sectors.

Tot això respon només, o bàsicament, als canvis en el sistema productiu, a la fragmentació de grans empreses i a l'aparició de múltiples relacions laborals (contractes indefinits, de durada limitada, a temps parcial, falsos autònoms, beques, etc)? Jo penso que no, malgrat que les anàlisis des de la postpolítica venen a dir tot el contrari. Personalment, en aquestes anàlisis hi trobo a faltar un element central: el conflicte.

Miro d'explicar-me. Tota aquesta explicació de les limitacions del sindicalisme presenta paral·lelismes els discursos dels grans mitjans de comunicació. Parteix d'una imatge del sindicalisme assimilada al model sindical i a les pràctiques de CCOO i UGT, de manera anàloga a com la premsa quan parla de sindicats es refereix a aquestes organitzacions. Identifica el fracàs del sindicalisme a partir de com els sindicats principals, de tradició socialdemòcrata i eurocomunista, s'han comportat a Europa occidental els darrers 50 o 60 anys. Organitzacions que han anat a buscar, com a objectius, garantir la plena ocupació, feines durables en el temps i grans agregats de persones que els donessin capacitat de negociació i concertació empresa a empresa i sector a sector. Òbviament aquest model fa dècades que està en crisi. Però no crec que puguem assimilar el sindicalisme, tot el sindicalisme, i la seva suposada crisi a això.

El sindicalisme, ja en els seus inicis i durant el seu procés de vertebració, va haver de gestionar una realitat plural i diversa de la classe treballadora. És fals que tots els i les treballadores de principis de s. XX visquessin i treballessin a Barcelona i les ciutats de les seves rodalies. Hi havia un reguitzell de colònies tèxtils pel Llobregat i l'Alt Ter. Ja abans, una de les primeres agrupacions de treballadors va ser la dels boters d'Arbúcies, en un ambient ben allunyat dels estàndards del món urbà. El 1909, la que després va ser la Vaga de la Canadenca va començar a Camarasa. En aquella època no hi havia contractes indefinits, ni comitès d'empresa, ni totes les fàbriques eren factories de milers de treballadors/es. Tampoc tot el sindicalisme va ser ni industrial ni urbà, com certifica la important conflictivitat al camp català, o andalús i extremeny, per citar altres exemples de la Península Ibèrica.

Sota el prisma de l'argumentari de la "postpolítica", en aquestes circumstàncies de finals del s. XIX i inicis del s. XX, no pot explicar-se la creació d'organitzacions sindicals i la lluita que van promoure. Miners, teixidores i venedors ambulants què compartien? El tipus de feina? No. La forma jurídica de la seva relació amb un patró (si és que en tenien)? Tampoc. Compartien formar part de la immensa majoria de la població que vivia del seu propi treball, quan podien treballar, i que patia l'explotació de la burgesia, amb qui tenien una relació de conflicte.

Moltes de les anàlisis de la situació actual no consideren el conflicte, és a dir, el conflicte de classe. Els sindicats no són, o no haurien de ser, simplement agrupacions de gent que compartim determinats aspectes de la nostra vida, com l'ofici o l'empresa per la que treballem i un tipus de contracte. Els sindicats són, principalment, eines de lluita. De confrontació. De conflicte entre explotats i explotadors. Entesos així, la perspectiva canvia diametralment. La dicotomia "sindicats, organitzacions de treballadors/es amb privilegis" i "moviments socials, organitzacions del precariat" s'esfuma. Per vàries raons. La primera perquè un sindicat és, o hauria de ser, un moviment social. La segona, i la més rellevant, perquè si el que ens defineix és el conflicte de classes, és a dir, la manera com ens situem en una relació d'explotació, la dicotomia entre tipus de treballdors/es més estables i mes precàries ja no és central. És innegable que les seves condicions materials de vida son molt diferents, però ambdós es posicionen en el mateix bàndol del conflicte entre treball i capital.

Em temo que l'oblit per part de la "postpolítica" del conflicte en les seves anàlisis no és ni casual ni innocent. Potser perquè, per una banda, suposen la continuació i la regeneració del sindicalisme del règim dels estats del benestar europeus. La concertació i pacte social que proposen aquests sindicats pot trobar una certa continuïtat en el "ciutadanisme" de la "nova política", que desestructura les identitats de classe per definir participacions individuals a la societat sota l'empara de les institucions (més o menys renovades en l'aparent). I, segurament, també perquè la seva proposta política relega el conflicte col·lectiu, tal i com estem veient.

Arribat aquest punt, queda pendent resoldre perquè ens costa, al sindicalisme combatiu créixer malgrat la crisi del sindicalisme del règim i, sobretot, recuperar una certa centralitat en els moviments socials. Segur que de raons n'hi ha moltes, començant pels nostres propis errors. Però penso que una d'important és que no hem tingut ni tenim la capacitat de consolidar identitats col·lectives entorn el conflicte. Quaranta anys de "consensos democràtics" i de règim del 78 ens han fet molt mal i han imposat una consciència de ciutadania on el conflicte de classe cada vegada és veu més estrany. D'altra banda, el model sindical imperant va renunciar conscientment a aquest conflicte i va enfortir una visió de la classe treballadora a partir del lloc de treball (la fàbrica) i no de la lluita de classes contra la burgesia.

Tenim doncs, a sobre la taula, un repte urgent: dinamitar aquest miratge, recuperar la consciència de conflicte i, sobretot, consolidar espais col·lectius com a eines per guanyar aquest conflicte. I jo sóc dels que pensem que el sindicalisme pot ser una d'aquestes eines col·lectives.

** Ermengol Gassiot, Secretari General de la CGT de Catalunya*

Fora de les institucions, ara ens toca a nosaltres

Ermengol Gassiot

Quan fa uns anys amb un seguit de companyes vam renovar el secretariat permanent de la CGT de Catalunya ho vam fer tenint molt clar que volíem promoure un sindicalisme de conflicte. Fins i tot anant més enllà del que molts entenen per sindicalisme, volíem que la CGT formés part d'un conjunt de moviments socials en confrontació amb l'ordre econòmic, social i polític establert. Lluny del fetitxisme, pensàvem que era a través de la confrontació que podíem obtenir cessions del capitalisme, conflicte que calia gestionar amb els mitjans i escenaris específics de cada situació. Enteníem i entenem que el conflicte existeix entre classes, i que la qüestió és si volem equilibrar una disputa escandalosament desigual o si ens quedem observant la següent derrota. Era l'any 2014. Feia tot just 3 anys de la primavera del 15M a la que poc abans l'havia precedit l'okupació del banc de plaça Catalunya de Barcelona. Més tard havien vingut també les vagues generals del 2012, enmig de moltes imatges de lluita contra desnonaments i escarnis, de vagues sectorials, de mobilitzacions en defensa dels serveis públics. En aquell context érem moltes i molts els que pensàvem que podíem construir subjectes de lluita, portant la iniciativa i exercint el conflicte, amb la finalitat de recuperar lluites com les del primer terç del s. XX. Però en el s. XXI.

En aquest escenari vam arribar a l'SP de la CGT de Catalunya en un congrés, el de Mataró, que va aprovar acords al respecte (tot i que tots i totes sabem que en textos per escrit les coses cal dir-les suaument). Potser anàvem ja un pèl tard i, a cavall passat, alguns indicis ja ho evidenciaven. Els "brots verds" de que parlava el De Guindos aquella època començaven a donar resultats pel capital: a les converses de bars i de carrer se seguia parlant dels bancs i les seves conductes "mafioses", del servilisme de la classe política cap a les grans empreses, de l'atur i dels salaris de merda. Però potser se'n xerrava una mica menys que abans perquè, encara que amb sous miserables, començàvem a conèixer algú que havia trobat una nova feina (molt pitjor pagada que el que un hauria esperat 5 anys abans, això si). I, a més, gent que molts/es i moltes de nosaltres coneixíem havien arribat al Parlament i sortien cada vegada més als mitjans de comunicació del sistema, on semblava que s'hi trobaven d'allò més còmodes. Era l'època dels 3 diputats de la CUP al Parlament de Catalunya, de l'aparició del Procés Constituent sota els focus de TV3 i de les tertúlies a la Sexta amb el Pablo Iglesias.

Com deia, vam arribar una primavera. La del 2014. Tot just 10 dies després del seu congrés, pel Sant Jordi d'aquell any la CGT va promoure un atac contra la FNAC, la cadena multinacional de botigues de llibres, discos i informàtica que sota una aparença "progre" i intel·lectual precaritza vides amb mini-jobs i mini-salaris i contribueix a la desaparició de llibreries i botigues de discos de barri. I va sortir prou bé. Amb un cost mínim pels treballadors/es, socialitzant el conflicte i fent-nos-en a tots partícips, va provocar el màxim de dany a l'empresa. Precisament el dia de més vendes de tot l'any. També poc més tard, el mes de maig, hi va haver a Barcelona i altres llocs de Catalunya l'"efecte Can Vies". El conflicte, en estat pur, va prendre els carrers i es va estendre fent que un barri sencer guanyés front les pales de les excavadores i l'especulació. A altres llocs de l'estat, com el barri burgalés de Gamonal, situacions similars generaven respostes comparables. En aquest context, plantejaments com els nostres (i clarament no només nostres), de situar el conflicte en el centre de l'acció col·lectiva i de socialitzar les lluites, tenien encara audiència en moviments socials i els seus militants. Però per poc temps.

Potser no ens en vam adonar amb l'agilitat que hauria convingut, però l'escenari va canviar ràpidament malgrat una darrera mostra de la potencialitat de la lluita que va evidenciar la lluita socio-laboral de Movistar, a la primavera de 2015. Per una banda, es van normalitzar operacions repressives contra espais anarquistes i llibertaris. Van ser les anomenades operacions Pinyata i Pandora, fetes a "bombo y platillo" i convenientment teatralitzades per la policia i els mitjans. Com a resultat, a banda de la presó, de les causes pendents i de les obligacions de signar al jutjat a per a desenes de militants de moviments socials, es va criminalitzar l'acció política que obertament refusava situar les institucions com a marc de referència. A l'altra cara de la moneda hi havia l'antítesi: càmeres i micros oberts pels "cavalls de Troia" i per qui anunciava l'assalt al cel a través de les institucions. I ràpidament, gairebé sense adornar-nos-en, l'espai que abans ocupaven a les converses les crítiques a bancs o a la precarietat ara passaven a suplir-lo discursos al Parlament (o al Congrés) o debats sobre si calia envestir al Mas o, més recentment, aprovar els pressupostos autonòmics dels seus successors. És notori que hem perdut la iniciativa. O que ens l'han presa. O les dues coses ja que nosaltres no vam saber proposar alternatives. Però, en tot cas, ja no la tenim.

No és cert que no es mogui res fora de les institucions. I repetir-lo reiteradament pot acabar facilitant excuses per qui no vol fer res fora de les institucions. A l'àmbit estrictament laboral, les hores de vaga es recuperen. Estan tornant a créixer al conjunt de l'Estat i, de manera molt més acusada, a les comarques barcelonines (segons l'INE, aquestes comarques representen el 40% dels i les vaguistes de tot l'estat espanyol al 2016). Conflictes n'hi ha, aquí i allà. Ara se n'obre un i al cap de poc un altre a un altre sector o municipi. I sovint n'obtenim victòries: nòmines impagades que es paguen, millora en alguna condició de treball, etc. I nosaltres seguim plantejant un discurs on el conflicte i una posició activa per part nostra segueixen sent el centre.

Ara, però, són paraules que en alguns llocs cauen en un sac trencat. Segurament dins dels centres de treball l'audiència és fins i tot superior a la de fa tres anys. Però fora, ja no. Desenes de persones de referència de moviments socials ara mateix prioritzen pensar com defineixen la seva relació amb les institucions. Una relació que no necessàriament és personal, sinó que sovint poden entendre com a política. Algunes, senzillament, n'ocupen cadires. D'altres, de manera individual o a través de projectes que podien haver promogut ja d'abans, fan tasques per aquestes mateixes institucions. Imagino que, en els diferents casos (i sent optimista), aquestes actuacions venen motivades per la creença que poden generar resultats socialment reivindicables: accions en favor de llogaters, de la venda ambulant, promoció d'iniciatives cooperatives o, simplement, acció política a parlaments i consistoris. No entro a valorar-ho. Únicament apunto que aquesta no és la nostra política, doncs no definim els objectius ni els mitjans a partir de nosaltres mateixos. Per contra, resta mediatitzada per unes regles del joc imposades fora -i en contra- de nosaltres des dels poders de l'estat i del capital.

Si hem perdut la iniciativa, cal recuperar-la. Cal repensar com i, també, amb qui. En relació el treball, hem de tenir present que hi ha un alleugeriment general de la pressió per a molta gent. L'atur i la precarietat segueixen a l'ordre del dia, però hi ha més petites feines que si bé són molt precàries, permeten a molta gent pagar lloguers en pisos compartits i comprar el menjar bàsic. Possiblement hem d'aprofundir les batalles concretes en aquests espais. Empresa a empresa i obtenint victòries petites a cada lloc. Encendre un foc aquí, i després un altre allà quan el primer fumegi. I, de la mateixa manera en els moviments socials, en lluites com les dels llogaters/es, ocupacions, etc.

Possiblement, caldrà cercar nous i noves interlocutores. I nous referents. Aquells companys/es (o excompanys/es) que es pensen a sí mateixos o la seva acció col·lectiva en relació les institucions i els seus debats possiblement no veuran els nostres plantejaments com una interpel·lació directa, en el sentit de lluites a construir. Potser aquesta és una realitat que no ens agrada reconèixer, però em temo que és la realitat real. Per tant, caldrà assumir-la. Ens tocarà, doncs, reconstruir el front dels moviments socials amb aquelles que encara hi siguem i, sobretot, facilitar la incorporació de nous militants i nous projectes. I haurem de pensar bé com ens ho fem i què plantegem.

Mentre, nosaltres a l'àmbit sindical, mirem de mantenir la iniciativa i incrementar la pressió i la lluita.

** Ermengol Gassiot és Secretari General de la CGT de Catalunya*

Repressió específica en supòsits de vaga

Mireia Bazaga

Les darreres vagues generals a l'Estat espanyol i concretament a Catalunya han mostrat el rostre més repressor de l'Estat, succeïnt-se detencions indiscriminades i totalment injustificades, amb l'aplicació de mesures com la presó provisional a vaguistes pel sol fet de participar en aquells actes propis d'una jornada de vaga.

Però més enllà de la repressió penal i administrativa que exerceix l'Estat, existeix una repressió a nivell laboral que lluny de limitar-se a les jornades de vaga, sigui general o no, s'estén a la vida diària de la classe treballadora. Treballadores amb contractes indefinits, treballadores amb contractes temporals, falses autònomes, treballadores d'empreses privades o de l'administració pública. Tant és. D'una manera o altra, totes elles exposades a patir la repressió per defensar unes condicions de treball dignes.

Com a preàmbul al present capítol, és important recordar que a l'estat espanyol, el dret de vaga es troba regulat en una norma preconstitucional, el Real Decret Llei 17/1977 de 4 de març sobre relacions de treball, una regulació repleta de mancances que s'ha hagut d'anar «completant» mitjançant jurisprudència, és a dir, mitjançant la interpretació realitzada pels tribunals de la normativa i la solució trobada pels mateixos davant la falta de regulació de determinats supòsits pràctics.

Aquesta situació comporta una manca de seguretat jurídica que es tradueix en una desprotecció de les treballadores en vaga en multitut de situacions.

Malgrat tot, qui subscriu el present capítol dubta que amb una regulació més complerta s'acabessin els problemes de les treballadores que vulguin utilitzar la vaga per aconseguir els seus propòsits. I més tenint en compte els intents de regulació que s'han anat fent els darrers anys.

D'altra banda, tampoc es pot obviar que la regulació «dels drets de la classe treballadora», s'ha realitzat sense la veritable participació d'aquesta, mitjançant «agents socials», per part de les treballadores, consistents en sindicats que han renunciat des d'un principi (els Pactes de la Moncloa) a una veritable defensa de classe, configurats de tal manera que s'ha pogut garantir la tan preuada «pau social», a partir de concessions a la patronal que evidencien que qui participa en les negociacions poc o res ha treballat o ha oblidat voluntàriament el què és.

Les darreres reformes laborals, no han fet més que accentuar aquesta situació i evidenciar encara més el rol de «pacificadors» dels sindicats majoritaris, que es limiten a convocar una jornada de vaga, aplicant després ells mateixos als seus propis treballadors les reformes laborals contra les que s'havien «manifestat».

Entrant en matèria, quan una treballadora es planteja fer vaga, ho fa per a defensar i millorar les condicions laborals o per evitar una retallada de drets. Davant d'aquesta situació s'ha de plantejar no només les conseqüències immediates de la seva decisió, que d'entrada seran la pèrdua dels dies de salari que duri la vaga, sinó també aquelles altres que inevitablement arribaran a mitjà i llarg termini.La complexitat del marc laboral vigent comporta que en molts casos la decisió d'exercir el dret de vaga tingui conseqüències diferents:

Hi ha les grans empreses, on podem trobar l'escenari clàssic patró/obrer, o on podem trobar treballadores de diferents «subcontratas» o fins i tot treballadores autònomes, moltes, darrerament; o mitjanes i petites empreses; l'Administració pública en general (un món a part); les universitats i la seva complexa regulació, etc.

Al analitzar la realitat d'una treballadora en vaga en una gran o mitjana empresa, s'ha de tenir en compte que aquesta no només haurà de fer front als atemptats de l'empresari sinó que també haurà de combatre contra aquells sindicats que juguen a desacreditar les vagues, quan moltes vegades, en un inici han estat ells els que les han convocat o hi han donat un suport explícit.

En els darrers temps trobem múltiples exemples de vagues convocades a grans empreses i pels grans sindicats que després de realitzar una campanya externa de «lluita» arriben a acords totalment precaris i perjudicials per les treballadores pintant-los com allò més beneficiós i menys lesiu per totes.

A partir d'aquí, a les treballadores que no es resignen amb aquests acords i ho mostren explícitament i volen continuar amb la vaga els hi ve a sobre la doble tasca de mantenir a la resta de treballadores en la lluita i de combatre a sindicats (normalment els majoritaris) i a l'empresa com a un de sol.

La desacreditació que es realitza per part d'aquests darrers de les treballadores en vaga que va des de deixar-les malament davant la resta de treballadores i culpar-les d'un possible resultat més lesiu que el plantejat per sindicats i empresa fins a incloure-les en llistats d'acomiadades per les mesures «organitzatives» d'aquestes últimes, és una clara mostra de la repressió a les treballadores vaguistes.

Més complicada és la situació quan les treballadores que s'han d'organitzar per a fer la vaga pertanyen a diferents empreses subcontractades d'un mateix centre de treball. En el present cas, la subcontractació comporta dificultats per poder organitzar la vaga i després per mantenir-la, tenint en compte que existeixen diferents grups de treballadores vinculades a empreses diferents, amb contractes normalment temporals, que fan que existeixi molt poca comunicació i vinculació entre les mateixes, pel què si no es convoca la vaga per part de les treballadores de l'empresa principal, difícilment es farà o es podrà mantenir per les treballadores de les empreses subcontractades, que s'enfrontaran no només a una empresa sinó a vàries, entre elles, indirectament però no per això amb una actuació menys agressiva, l'empresa principal.

No millor es planteja l'escenari si les qui convoquen la vaga ho fan en centres de treball amb poques treballadores, en el present cas, la repressió molt sovint passa per sotmetre a les treballadores a un assetjament continu al centre de treball, on, novament, la temporalitat en les contractacions fa que no s'hagi creat un vincle entre les treballadores i que per tant no existeixi un suport mutu, element bàsic i indispensable pel bon funcionament de la vaga, mitjà per aconseguir els propòsits de les treballadores. Aquest assetjament al qual es veuen sotmeses les treballadores combatives molt sovint comporta que acabin plegant voluntàriament de la feina, ja sigui sense res a canvi o mitjançant acords precaris que no suposen més que pa per avui i gana per demà.

Quan ens trobem en el supòsit en què les treballadores que volen fer vaga són falses autònomes, les dificultats es tripliquen i només amb una forta cohesió d'aquestes es pot iniciar una vaga que molt provablement l'empresari titllarà d'il·legal per atemorir a la resta de treballadores, amb resolucions de contractes que només es podran combatre amb una veritable activitat sindical. Recordem que aquestes treballadores no es troben sota el paraigua de la regulació precària del dret de vaga. Són treballadores autònomes que d'acord amb la regulació del dret de vaga laboral vigent no poden convocar com a col·lectiu una vaga en els seus centres de treball i empreses.

D'altra banda, pel què fa a l'Administració Pública, recordem que la diferent regulació laboral existent entre funcionaris i personal laboral fa que també la lluita pels seus interessos sigui separada i, per tant, s'afebleixi.

Les noves fórmules de contractació tenen com a objectiu eviar una veritable identificació entre les treballadores que les faci cohesionar com a grup i decidir emprendre aquella lluita per defensar els seus interessos. La temporalitat de les contractacions, les subcontractacions d'empreses, la deslocalització, són fórmules totes elles per afeblir la unitat de les treballadores i, en conseqüència, dificultar la seva lluita a les empreses. D'aquesta manera no és que es dificulti el funcionament d'una vaga sinó que en molts casos s'evita la seva convocatòria perquè no existeix cap mena de sentiment de pertànyer a un col·lectiu per part de les treballadores, pel què la lluita pels seus drets es converteix en quelcom individual i avocat, per tant, al fracàs.

No obstant, malgrat tot el que s'ha exposat, ressorgeix en els darrers temps amb força una reorganització de les treballadores a les empreses que malgrat les circumstàncies s'uneixen per lluitar pels seus interessos i una de les eines que més sovint utilitzen és la vaga. Per tant, malgrat la repressió que s'exerceix a diferents nivells contra la mateixa, aquesta es continua emprant, perquè, com en els seus inicis, la vaga és una eina bàsica quan el que hem de reclamar és allò bàsic i ara mateix, amb la retallada de drets laborals que estem vivint (que només s'accentua amb les darreres reformes laborals però que és inherent a l'estructura laboral de l'estat espanyol) ens toca fer-ho.

** Mireia Bazaga és Secretària de Jurídica de CGT Catalunya. Aquest text és el capítol que va fer per al llibre 'Antígona Emmordassada', reflexions dels darrers 10 anys de repressió als Països Catalans, editat per Tigre de Paper.*

Directius i polítics contra la plantilla del Metro de Barcelona

Coordinadora d'Informàtica de la CGT

Ada Colau ha passat de catalogar l'any 2014 als directius de l'empresa de Metro de Barcelona com una 'màfia que cal fer fora', a donar-los suport i actuar contra les vagues dels treballadors. Quina és la raó d'aquest canvi?

A TMB hi ha 579 directius fora de conveni, molts d'ells endollats per PSC, ICV i CDC. Persones com Dídac Pestanya, ara jubilat, alcalde de Gavà del PSC durant 20 anys amb un sou que ascendia a més de 200.000€.

Des de 2011 aquests directius s'han pujat el sou un 15% mentre el de la plantilla seguia congelat, amb 400 persones contractades en precari i fortament pressionada (per exemple es deneguen canvis de lloc de treball a embarassades per estar el personal al mínim).

Més de 60 directius cobren més salari que l'alcaldessa de Barcelona. L'Ajuntament incompleix reiteradament la llei de transparència i no publica els sous d'aquests directius, mentre criminalitza als treballadors. La pròpia Ada Colau va atacar el propi concepte de vaga

dient "amb vaga no es negocia perquè pressiona". Clar, Ada, això és el que fan les vagues. Opinava el mateix quan ella mateixa ocupava seus bancàries per frenar desnonaments pressionant a un poder econòmic superior?

Les relacions amb la banca sembla que són estupendes, es privatitza la T-Mobilitat a 'la Caixa' per 94 milions d'euros. S'han produït 68 reunions de conveni sense que l'ajuntament vulgui tancar cap solució, enllaçant els interessos d'un grup directiu amb els seus propis. Per què? Barcelona en Comú està practicant possibilisme amb la casta per organitzar l'equilibri d'interessos a l'ajuntament. La candidatura guanyadora incloïa a ICV, a la qual es va sumar després PSC al govern consistorial. Tots dos partits han viscut i viuen d'un clientelisme amb 'la seva gent' a la qual van col·locant en els diferents organismes on tenen accés. I a la nostra gent, la màfia de TMB a la que feia referència Colau, no se la toca.

L'ajuntament de Barcelona és actualment l'advocat defensor d'una caspa inútil, incompetent i neoliberal que no dubta a buscar l'enfrontament amb els treballadors per defensar els seus interessos i els dels seus amics financers.

Mercedes Vidal, presidenta de TMB, Marc Grau, directiu-pitbull de TMB, BEC, ICV, PSC, CDC són els culpables per no voler trobar una solució a la situació.

Des de la Coordinadora d'Informàtica de la CGT donem tot el nostre suport als i les treballadores en lluita pels seus drets i contra la màfia de directius i polítics.

CGT denuncia que Metro de Barcelona manté ocults noms i salaris del personal fora de conveni

Diari del Treball

Malgrat les ordres judicials, les propostes de l'empresa per executar les decisions contradiuen el fons del veredicte.

El sindicat CGT acusa la direcció de Metro de Barcelona, d'incomplir les resolucions judicials que l'obligaven a equiparar el personal fora de conveni a les condicions de l'acord col·lectiu. La mesura afecta els treballadors del grup de Directius i Tècnics (DiT), unes 325 persones, que per sentències del tribunal de primera instància i després pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) hauria d'integrar-se en el conveni, com la resta de treballadors de Metro.

CGT fa una lectura sindical del problema, que vincula amb el fet que, en la categoria dels DiT hi ha persones que han estat col·locades en llocs de responsabilitat com a torna de pactes polítics. Sense que la seva vàlua professional ho avali, segons Òscar Sànchez, de la secció sindical de CGT a Metro.

Després de diversos tràmits judicials ocasionats perquè la direcció de la companyia pública al·legava la dificultat d'equiparar les condicions laborals dels treballadors de fora del conveni amb els del règim general, la darrera proposta "és jurídicament una barbaritat", segons l'advocada del sindicat, Teresa Blasi.

La lletrada explica que el què és habitual en cas de processos d'integració d'empreses amb condicions diferents és fixar un salari base del personal que s'afegeix, que seria igual al que correspondria a persones de la plantilla de

Vídeo de la plantilla de Metro Barcelona https://www.youtube.com/watch?v=izJPHUeRigw

Metro sota conveni que facin treballs idèntics. Si hi ha diferència es creen uns complements personals que, en la mesura en què varien els salaris del conjunt de la plantilla es van absorbint, fins que en un moment o altre hi ha igualtat de condicions, afirma Blasi.

Complements secrets

"Això no ha estat així, la darrera proposta de l'empresa consisteix a crear un nou concepte salarial, una millora voluntària, que no seria absorbible ni es faria pública la seva quantia". També, en la seva contra proposta es planteja que els membres del CiT rebin una compensació per entrar en la disciplina del conveni, de manera que es valorin econòmicament les millores diferencials que ara tenen, com assistència mèdica privada, pòlissa de vida i assegurances. Aquesta quantitat és calcularia tenint en compte les retencions corresponents a Hisenda, de manera que la millora seria neta per als afectats i es mantindria en el temps. I igual que en l'anterior concepte salarial, quedaria fora de conveni i no s'informaria tampoc als representants dels treballadors. Serien, doncs, complements secrets.

El sindicat ha denunciat també que des que hi va haver la primera sentència que obligava l'empresa a integrar al conveni el personal DiT que no forma part del col·lectiu d'alta direcció, s'han produït sis fitxatges, dels quals no s'ha informat ningú, ja que formen part del grup sense supervisió sindical.

Sànchez ha estat molt dur en manifestar que dins del grup DiT s'hi amaguen persones que han estat col·locades per compensar acords com si el Metro de Barcelona fos un cementiri "de polítics" . En aquest sentit ha esmentat Pau Noy, procedent d'ICV, EuiA i "fitxat per Barcelona en comú" en un càrrec nou, inexistent fins ara com a adjunt al conseller delegat, amb un sou base de 60.000 euros l'any, més complements i variables. Aquests dos conceptes no han estat quantificats.

En la mateixa categoria han situat Enric Cañas, vinculat a ICV; a Eduard Balsera, exalcalde de Gavà, nomenat director màrqueting sense que en el seu currículum hi hagi cap experiència anterior en aquesta disciplina, o Antoni Poveda, vicepresident de TMB, exalcalde de Sant Joan Despí i persona que té com a única experiència professional, a més de la política, ser periodista, segons han manifestat els responsables de CGT.

Òscar Sànchez ha recordat que en l'anterior vaga, quan l'alcaldessa de Barcelona i màxima responsable política de Transports Metropolitans de Barcelona (TMB), Ada Colau, es va posar al davant de la negociació per intentar evitar l'aturada, "va expressar als representants sindicals el seu malestar per la situació a TMB, i veiem que s'han mantingut les pràctiques obscurantistes i d'ocultació que hi havia abans en relació amb el personal DiT, del qual l'empresa ha obstaculitzat el retorn a la disciplina del conveni i facilitar al comitè els seus noms i les retribucions", ha dit el sindicalista.

** Notícia publicada al Diari del Treball*

Cop de destral definitiu a l'ocupació pública

Secció sindical CGT Ajuntament de Barcelona

El projecte de llei de pressupostos generals de l'Estat pretén reblar el darrer clau del taüt de la gestió directa dels serveis públics, condemnant definitivament a l'empetitiment accelerat les plantilles directes del sector públic amb el tancament de les darreres vies d'incorporació neta d'efectius: el nomenament d'interins, la internalització de plantilles o fins i tot el reconeixement de personal indefinit no fix per sentència judicial.

Contra els interins

Obre la via excepcional pactada amb els sindicats UGT, CCOO i CSIF (a canvi de la pau social en el sector públic? de la renúncia a presentar demandes?), una via limitada en el temps i en l'abast: possibilitat d'aprovar oferta pública addicional per consolidar fins el 90% de les places estructurals ocupades per interins de forma ininterrompuda des de l'1 de gener de 2014 fins el 31 de desembre de 2016.

Malgrat aquest limitat progrés que exclou d'entrada tota la resta de places estructurals o no estructurals ocupades per interins i temporals, s'introdueix per primera vegada un límit percentual del 8% d'interinatge o temporalitat a partir del 2020. Aquest límit només vol suposar un límit màxim en la incorporació d'aquest tipus de personal que no passa per la seva hipotètica consolidació via oferta pública, que està estrictament acotada al percentatge ja esmentat.

Però hi ha un nou element que no apareix al pacte amb els sindicats. Es prohibeix taxativament la contractació temporal o el nomenament de funcionaris interins tret de casos excepcionals i en tot cas aquesta contractació o nomenament ha de ser sempre per menys de 3 anys. Encara més, es prohibeix l'encadenament de nomenaments o contractacions en la mateixa persona per temps superior als 3 anys, per evitar la creació o cobertura de facto de llocs estructurals amb personal interí o temporal, o la reclamació per part d'aquestes persones de la condició de personal «indefinit-no fix». I s'amenaça a la imposició de les sancions que pertoquin als responsables dels òrgans que permetessin una altra cosa.

Contra la internalització de serveis

En ple debat polític sobre la municipalització de serveis i plantilles, la disposició addicional 27 de la proposta de llei de pressupostos pretén establir de forma indefinida la prohibició expressa d'incorporar personal a la plantilla de les administracions públiques (inclosos organismes autònoms o qualsevol entitat de dret públic) del personal provinent d'empreses contractistes en el decurs de processos d'internalització de serveis. Deixa la porta oberta a incorporar-los a la plantilla de societats mercantils públiques, però en aquest cas s'han de comptabilitzar com personal de nou ingrés que resta de la taxa de reposició de la pròpia empresa pública. A la pràctica es vol tallar de socarrell la pràctica mateixa de la internalització de serveis públics.

Contra el personal laboral d'empreses mercantils públiques, fundacions públiques o consorcis

En cas d'integració de societats mercantils públiques, fundacions o consorcis dins d'una Administració Pública, el seu personal laboral no podrà integrar-se en l'Administració en qüestió. Es diu que serà d'aplicació la normativa de successió d'empresa, però si no poden «exercir funcions retribuïdes a les Administracions Públiques», que és la definició d'empleat públic que dóna l'EBEP, on es poden incorporar?

En resum, contra el model d'Administració Pública al servei dels interessos de la majoria i contra el més mínim criteri d'autonomia de gestió dels diferents nivells d'administració

Perquè no es tracta de limitar la despesa o contenir el dèficit pressupostari. Aquesta mena de disposicions volen destruir el màxim d'ocupació directa en el sector públic i deixar com única via de gestió la contractació de serveis, la concessió o qualsevol altra fórmula que deixi en mans del sector privat la pràctica totalitat dels pressupostos públics, els que es nodreixen amb els impostos que paguem entre tots.

Aquesta línia d'actuació no és nova i no ens cansarem de denunciar que cap govern autonòmic o local ha plantat cara política o judicialment contra mesures com aquestes, però és que el que preveu aquest projecte de llei vol barrar el pas a qualsevol alternativa, per tímida que sigui, que qualsevol govern vulgui impulsar.

I a sobre tenen la barra de maximitzar les seves mesures en un moment en què sentim als corruptes confessos reconèixer davant dels tribunals que «cobrar comissions del 3 o el 4% sobre les adjudicacions públiques és el normal en el mercat».

És del tot necessari i de la màxima urgència, prendre totes les mesures per lluitar contra aquest model polític i exigir la derogació de totes les mesures que impedeixen una autèntica autonomia de gestió en tots els nivells de l'Administració.

Si hi ha hagut en algun moment bones raons per convocar una vaga de tot el sector públic, inclòs el personal de les empreses contractistes, aquest i ara és el moment.

Anàlisi de l'acord del govern del PP amb els sindicats CCOO, UGT i CSIF en matèria d'Ocupació Pública

Secció Sindical CGT Ajuntament de Barcelona

Més enllà dels titulars i dels que creiem injustificats triomfalismes, us volem traslladar les conclusions que en traiem de la lectura que en matèria d'Ocupació Pública es va signar el passat 29 de març.

Aquest acord s'ha volgut presentar com l'alliberament esperat de les ofertes d'ocupació pública i la recuperació de les plantilles de les administracions, però llegit l'acord, veiem que no només no permet una recuperació de les plantilles de treballadors públics, sinó que insisteix en la política de forçar la reducció de l'ocupació pública i preveu "tapar el forat" que implica l'estratègia de nomenar interins que fan servir administracions com el nostre Ajuntament per a compensar la manca d'OPO (Oferta Pública d'Ocupació).

L'acord fa això fa de la següent manera:

- Continua aplicant el criteri de taxa de reposició (sempre respecte de les baixes no cobertes de l'exercici anterior que no s'hagin cobert amb personal interí), i que serà del 100% en el cas de serveis essencials i del 50% en la resta. Veiem que fan una relació que pretén ser més exhaustiva del que són serveis essencials, això ens temem molt que a la redacció de la llei de pressupostos de molt propera aprovació es farà servir per deixar clar que el que no es declari expressament com serveis essencials no es podrà considerar servei essencial.

- Com a novetat, introdueix el propòsit de reducció de la temporalitat i ho fa de la següent manera: els llocs ocupats per interins des de fa més de tres anys en el moment de la signatura de l'acord (només en aquest moment de la signatura, qui portés 2 anys i 364 dies ni compta ara ni comptarà després) es sumaran i es podran fer OPO de consolidació de l'ocupació amb l'objectiu de reduir com a màxim en un 90% i en tres anys aquests llocs. Els llocs que portin menys temps no es tindran en compte i ja es veu que com a mínim el 10% dels de més de tres anys continuaran sent interins. Reconeixem que individualment és positiu per als que guanyin aquestes convocatòries durant els pròxims tres anys, però això no comporta increment d'ocupació, només regularització excepcional i parcial del nivell d'interinitat.

- Una altra novetat és que faculta a cada administració a negociar OPO per formalitzar totes les places d'indefinits no fixos (per exemple les de personal municipalitzat per subrogació). Sempre ha estat una obvietat que aquests llocs de treball han d'acabar per passar per una oferta pública d'ocupació, però sorprèn que aquestes places es vulguin comptar a banda i s'obri la possibilitat de fer una convocatòria immediata. Naturalment no ens fan por en aquest sentit, però s'intueix l'ànim de dissuadir als treballadors de les empreses contractistes dient-los que es poden trobar de seguida amb una convocatòria d'OPO per ocupar els seus llocs i fer-los d'aquesta manera al carrer.

- S'anuncia que un cop passin els tres anys de consolidació parcial de la interinitat, el percentatge d'interins s'ha de mantenir en un 8%. Això vol dir que de retruc les limitacions de la taxa de reposició també afectarà als interins, i que per exemple el que està fent ara l'Ajuntament de convocar milers de places de borses de treball ja no ho podrà fer. De fet i encara que tingui borses constituïdes, els poden dir que no poden nomenar interins quan això suposi un augment la taxa de temporalitat per sobre del 8%. És a dir, ni un interí més fins que la taxa d'interinitat es trobi per sota del 8%. Haurien de passar dècades.

No més interins, no més treballadors públics en còmput global

I que els treballadors i treballadores de les empreses contractistes que reivindiquen la municipalització vagin amb compte amb el que desitgen, que potser acabaran al carrer en poc més d'un any si és que efectivament els municipalitzen.

Aquesta és la feina que han fet CCOO, UGT i CSIF amb el govern de l'Estat. Assegurar-se de la continuïtat i revitalització de les polítiques de reducció de les plantilles directes de les administracions.

I per acabar, l'increment d'un 1% de les nostres retribucions. Un augment ridícul que ni tant sols frena la pèrdua de poder adquisitiu que patim de forma crònica, atès el 3% d'increment de l'IPC que ara mateix estem patint. Tot un èxit de les intenses activitats reivindicatives, per citar un dels signants.

Des de CGT no ens resignem i insistim en la il·legalitat d'aquestes mesures que pretenen diluir el contingutb de les sentències europees que permeten la internalització de la gestió i exigeixen acabar amb la temporalitat abusiva.

L'estiba tensa la corda

Maties Lorente

La plantilla de càrrega i descàrrega de vaixells de mercaderies de l'Estat espanyol afronta una dura batalla contra el desmantellament del sector, promogut pel govern de Rajoy, que podria comportar pitjors condicions i la pèrdua de 6.000 llocs de treball.

Unes bobines d'acer laminat de 25 tones de pes procedents del port de Gènova, a Itàlia, arriben embarcades en un vaixell amb bandera holandesa. Són descarregades als molls del port de Barcelona pel col·lectiu de l'estiba i traslladades mitjançant camions –un tràiler, una bobina– a una de les dues fàbriques d'automòbils situades a Catalunya: una, d'origen espanyol, pertany a un dels grups empresarials més importants d'Alemanya. L'altra és de capital japonès. Passat un temps, les bobines d'acer tornaran al port, aquest cop convertides en les carrosseries de cotxes, furgonetes o pick-ups. El seu destí serà qualsevol país amb connexió marítima amb la Mediterrània. En els aparcaments quilomètrics de l'enorme recinte del port, centenars de vehicles esperaran ser embarcats pel mateix col·lectiu de treball que va atendre l'arribada de les matèries primeres necessàries per construir-los. La roda es tanca i, amb ella, s'explica una part del cicle del capitalisme global. En aquest marc d'economies deslocalitzades, en aquest món líquid, si hi ha algú que sàpiga què és tocar la globalització és el col·lectiu de l'estiba, encarregat de la càrrega i la descàrrega dels vaixells.

Els ports són sectors estratègics per les economies dels estats. El volum de diners que canvia de mans amb les transaccions comercials, ingent. Les mercaderies que transiten anualment pels ports tenen un valor de 375.000 milions d'euros, l'equivalent al 35% del Producte Interior Brut de l'Estat, segons les dades de la patronal de l'estiba i les consignatàries marítimes, Anesco, que agrupa un total de 246 empreses. El 2015, es van superar els 488 milions de tones de tràfic de mercaderies als ports espanyols, atenent les dades de Ports de l'Estat. Aquest fet suposava superar el rècord històric aconseguit abans de l'esclat de la crisi, l'any 2007, situat en 483 tones. L'increment global de la xifra de negoci va ser del 3,1% i el benefici, 200 milions d'euros, segons la Coordinadora Estatal de Treballadors del Mar (CETM).

Aquesta coordinadora és la principal organització sindical entre el personal d'estiba. Als ports de l'Estat, hi treballen més de 6.000 persones i la taxa de filiació sindical s'aproxima al 100%. La CETM controla 170 de les 203 representants sindicals, el 84% del total. A Barcelona, és l'únic sindicat del comitè d'empresa. Amb les persones que formen part del col·lectiu, hem visitat el port per conèixer de primera mà un espai públic que és un gran desconegut per les persones que no hi treballen. Enmig dels contenidors, la maquinària pesada, les grues i les esplanades buides, els estibadors i les estibadores ens han explicat com s'organitzen els ports, quines empreses hi operen i quina és la feina de l'estiba. La gran majoria la defineix com "una forma de vida". Una forma de vida associada als ports que, actualment, es veu amenaçada per les decisions polítiques del govern espanyol del Partit Popular.

Denúncia anònima, sentència europea

El 24 de febrer passat, el consell de ministres va aprovar un reial decret, presentat per Foment –Iñigo de la Serna n'és el responsable–, que modifica de cap a peus el sector de l'estiba. El decret ha posat en alerta el conjunt de la classe treballadora als molls, a l'espera que el Congrés espanyol decideixi el futur de la normativa durant el mes de març. Ho tindrà complicat, ja que governa en minoria i, fins al moment de tancar l'edició, tots els grups parlamentaris s'han mostrat contraris a l'aprovació del text. L'argument principal esgrimit pels populars ha estat la necessitat d'adaptar-se a una decisió judicial del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) contrària a l'Estat que es va conèixer fa dos anys i tres mesos.

El TJUE condemnava el "Regne d'Espanya" per obligar les empreses que desenvolupen tasques d'estiba als ports estratègics a participar en les societats anònimes de gestió de l'estiba (SAGEP) i a contractar obligatòriament els seus treballadors. Va ser el desembre de 2014. El tribunal va considerar que l'Estat espanyol, amb les seves polítiques portuàries, vulnerava l'article 49 del tractat de funcionament de la Unió Europea, que afirma que "queden prohibides les restriccions a la llibertat d'establiment dels nacionals d'un Estat membre en el territori d'un altre Estat membre". La identitat de la persona denunciant no s'ha fet pública, però sí que es coneix l'import de la sanció que imposa la sentència: 21 milions d'euros i 134.000 euros més per cada dia que no s'acompleixi, segons les paraules del ministre de Foment.

Per al jurista Vidal Aragonés, aquest plantejament és incorrecte: "Es pot veure que, al port de Barcelona, dues de les empreses més grans d'estiba són de capital danès i xinès (APM Terminals i Hutchison Port Holdings, respectivament); al port de Tarragona, la principal empresa és Dubai Port World. A València, també hi ha capital italosuís (MSC) i estatunidenc (Noatum)... El capital estranger no ha tingut cap problema per establir-se als ports de l'Estat".

Després de rebre la sentència, els treballadors van intentar negociar per poder adaptar la seva organització del treball a l'ordre judicial. Aragonés, que va participar en les negociacions com a representant legal de la CETM, puntualitza: "Cal deixar clara una cosa, les negociacions no han estat mai amb el ministeri. Vam mantenir un parell de reunions amb ells, però mai amb la finalitat de negociar". El procés de negociació amb la patronal va començar el gener de 2015. "Durant pràcticament un any, vam estar negociant amb Anesco sense cap problema. Amb l'arribada del nou govern, en cap moment se'ns va avisar que hi hagués la intenció de fer un nou decret", comenta l'advocat.

El reial decret publicat al BOE el 24 de febrer passat s'hauria d'aprovar a la cambra baixa espanyola abans de 30 dies. La data fixada inicialment era el 9 de març, però davant l'oposició de la resta de partits, el Govern espanyol ha posposat la votació. Serà el 16 o el 23 de març, ja que no hi han altres dates possibles. El col·lectiu de l'estiba s'ha aixecat i ha convocat preavisos de vaga. De moment, tots els grups polítics de l'oposició al Congrés espanyol han rebutjat l'aprovació del text. Seria el primer cop que es tomba un decret llei des de l'any 1979. Però, com afectaria la nova normativa als ports?

Enfonsar l'estiba

L'organització de les infraestructures portuàries és complexa i cal entendre-la per saber quin impacte tindrà el reial decret. L'Estat espanyol controla els ports que considera estratègics a través de la llei de ports de l'any 2003. Són un total de 46, més de la meitat a la Mediterrània, que depenen de l'autoritat de Ports de l'Estat. Als Països Catalans, els ports d'interès general més importants són València i Barcelona i, en menor mesura, Tarragona, Castelló, el Port de Sagunt, Gandia, Alacant , Palma o Maó.

Tot i que el sòl dels ports d'interès general és públic, es gestiona a través de concessions a empreses privades mitjançant la institució de l'Autoritat Portuària (AP). Són 28 en total. Entre altres funcions, les autoritats portuàries s'encarreguen de l'ordenació del port i els seus usos, de la gestió del domini públic i del funcionament econòmic dels ports.

Un dels serveis que els ports estan obligats a prestar a les navilieres és el de l'estiba i desestiba dels vaixells. La càrrega i descàrrega de mercaderies, com que es tracta d'un sector estratègic –com el control del trànsit aeri–, és

Jared Rodriguez / Truthout

considerada un servei públic i, per tant, depèn de l'organisme Ports de l'Estat. Actualment, d'aquestes tasques, se n'encarreguen les Sagep. Aquestes societats són el principal objectiu que pretén destruir el torpede llançat pel Ministeri de Foment en forma de reial decret.

Una Sagep és una empresa privada formada per les companyies que operen les concessions del port, que s'agrupen per contractar conjuntament una plantilla fixa de personal responsable de la càrrega i la descàrrega dels bucs, amb un conveni laboral que inclou, entre altres, la formació per tasques especialitzades. Per incorporar plantilla, les societats publiquen processos públics amb proves físiques, tècniques i psicotècniques. A més de l'obligació de contractar el personal de la Sageb, les empreses que operen als ports també han d'invertir capital en les societats. Tot i que habitualment es diu que el decret privatitzarà el port, actualment, totes les Sagep ja estan controlades íntegrament per la iniciativa privada. Aquesta privatització de les Sagep es va produir l'any 2003, durant el govern de José Maria Aznar, quan l'executiu espanyol es va vendre el 51% de les accions de les Sagep que controlava.

Dins de les Sagep, trobem dos tipus d'empreses en funció del seu origen. D'una banda, hi ha les companyies d'estiba tradicionals, que van generar el seu negoci a partir dels anys 50 del segle XX i es van consolidar a partir dels anys 80. Dins aquest grup, trobem empreses com Setram a Barcelona i Boluda a València, que tradicionalment han negociat amb la plantilla del port. Aquests últims anys, però, les empreses multinacionals han començat a guanyar pes, tant dins les Sagep com a la patronal, Anesco. Es tracta d'empreses com la filial del gegant marítim danès Maersk, APM; Hutchinson Ports, assentada al paradís fiscal de les illes Virgínia britàniques; la italosuïssa MSC o Noatum, participada pel fons d'inversió estatunidenc JP Morgan. Segons publicava el diari Las Províncias el 4 de març passat, Noatum, APM i MSC van requerir a Sevasa –la Sagep del port de València– que suspengués 77 capatassos de la societat d'estiba. "Algunes de les companyies defensen més els interessos dels fons d'inversió que els de les empreses que operen. No defensen un model productiu, com ha estat el port tradicionalment, sinó una economia purament especulativa", afirma Sebas Huguet, membre del comitè d'empresa d'Estibarna, la Sagep que opera al port de Barcelona.

El decret presentat pel ministeri de De la Serna ha posat caducitat a aquest model empresarial. En tres anys, les Sagep hauran d'estar desmantellades. A València, més de 1.400 persones podrien perdre la feina. A Barcelona, al voltant de 1.000. El procés seria gradual: del 100% de control sobre l'estiba actual, les Sagep anirien perdent un 25% anual fins a desaparèixer. Serien reemplaçades per empreses de treball temporal (ETT), que podrien contractar qualsevol persona amb una FP2 i 100 hores acreditades de treball en tasques d'estiba. "No només s'elimina qualsevol tipus de formació prèvia com la que existia ara, sinó que també s'obre la porta al fet que el personal dels vaixells pugui fer la nostra feina. Es tracta de mariners que viuen en situacions de semiesclavitud, ja que el seu règim laboral està marcat per la bandera de la nau, que en molts casos és de conveniència", explica Huguet.

Un grau d'especialització elevat

Reach Stacker, Van Carrier, Pòrtics... són els noms de la maquinària pesada amb la qual es transporten les mercaderies des dels molls a les naus o a la inversa. Ens trobem amb Javier Gómez a la cabina d'una grua situada a vint metres sobre el terra, mentre l'operari descarrega dues bobines d'acer. Les dues juntes pesen 40 tones. Gómez és l'estibador encarregat a l'empresa Setram, una de les que operen al port. "Si ara tinguéssim algun problema i les bobines caiguessin sobre la coberta del vaixell, trencaríem el casc i s'enfonsaria", comenta al mateix temps que el gruista manipula els rodets gegants amb perícia quirúrgica. Les plantilles regulars de treballadors han permès un grau d'especialització molt necessari per treballar en les condicions que ofereix la mar. Un model que ara perilla.

Si el decret s'aprova, les societats d'estiba es convertiran en centres d'ocupació portuària, "que exerciran les funcions d'una ETT", segons Huguet. No serien les primeres. Tot i que actualment la majoria dels treballs d'estiba els fan les Sageb, en situacions de pics de feina, les contractistes poden fer ús de personal extern a les societats per desenvolupar feina auxiliar. Són estibadors eventuals –a Barcelona, se'ls anomena de paper, ja que antigament se'ls feia un contracte vàlid només per un dia– i la seva situació varia segons el port.

A València, hi treballen al voltant de 400 eventuals. A Barcelona, és "una figura quasi desapareguda", segons Josep Deop, secretari de la CETM a Barcelona. "Aquesta setmana, és el primer cop que treballo quatre dies des que vaig començar com a estibador de paper a Barcelona el desembre passat". Adrià Arribas ve de Palamós, on va començar a treballar a l'estiba amb divuit anys. Ara, amb 27 i una filla de quatre, busca sort com a estibador de paper a Barcelona. "Cobro 75 euros per un dia treballat, però un 30% del salari se'l queda l'ETT (Adecco i DPL operen a Barcelona, Randstad ho fa a València) i l'altre 20% Estibarna". Tot i les condicions, continuarà provant sort fins a aconseguir una plaça on sigui: "Perquè ser estibador, treballar al port, és una cosa que es porta a dintre, però també perquè he d'oferir un futur a la meva filla", afirma. "Si, arran del decret, es posa tot el col·lectiu d'estiba en la meva situació, jo no milloro. No crec que sigui beneficiós per ningú".

Els estibadors ho tenen clar: "La multa de la UE serà de 134.000 euros al dia. L'acomiadament que proposa el ministre, costaria 350 milions. Si fem un càlcul senzill, un dia de vaga paralitza mercaderies per un valor de 50 milions d'euros. Els nou dies convocats, tindran un cost de 450 milions. Amb aquests diners, es podria negociar durant nou anys pagant la multa diària de la UE. Nosaltres amb un mes en tenim prou perquè ja teníem un acord elaborat", conclou Alamar.

La capacitat de resistència dels estibadors ha quedat validada amb les mobilitzacions dels anys 80 i 2000, que van aconseguir salvar decrets similars. "La seva batalla és a dos àmbits: per no perdre les condicions laborals, però també per veure si són els últims derrotats pel capital especulatiu global", comenta Vidal Aragonés. Ara, caldrà veure com es resol aquest conflicte, que als molls molta gent ja coneix com "l'última batalla de la classe obrera organitzada".

** Article publicat a la Directa*

Les fotografies del reportatge són de Víctor Serri

Notícies sindicals

Ajornat fins el 6 de juliol del judici pel conflicte col·lectiu dels professors associats de la UB i inici de procés de negociació

El passat 6 d'abril s'havia de celebrar el judici pel conflicte col·lectiu que la secció sindical CGT-Plataforma de Professors Associats va interposar al maig de 2016 contra la Universitat de Barcelona per donar solució al greuge comparatiu que afecta el còmput de la dedicació docent de tot el professorat associat de la UB.

En seu judicial es va acordar la suspensió del judici fins el dia 6 juliol. La UB s'ha compromès a iniciar un procés de negociació per corregir el factor multiplicador que causa el greuge comparatiu entre professorat permanent i associats que denunciem amb la demanda interposada.

Des de la CGT-Plataforma de Professors Associats, durant els pròxims mesos, exigirem que es resolgui completament aquest assumpte, exigirem que el rectorat es comprometi amb un procés de negociació per la regularització dels falsos associats i treballarem amb fermesa perquè no es produeixi cap acomiadament encobert del professorat associat. En aquest sentit, ens comprometem a negociar, però també a mobilitzar-nos per tal d'exercir el màxim de pressió perquè el rectorat de la UB doni solucions a la situació de precarietat laboral i inseguretat del professorat associat. Igualment i, com sempre, estarem compromesos en l'estabilització i la dignificació laboral de la resta de figures laborals. Tot això ho treballarem, sempre, en el marc de la candidatura de TransFormem UB i amb el professorat organitzat mitjançant les assemblees. Fem una crida, doncs, per a que participeu activament en les mobilitzacions que convocarem.

Aquests són els motius del conflicte col·lectiu que hem obert: la implantació de l'EEES l'any 2009 va anar acompanyada a la UB d'un canvi en el còmput de les hores de dedicació docent degut a l'augment del volum de feina derivat de l'avaluació contínua i els canvis metodològics que suposava. La UB va optar per establir un sistema de còmput d'hores en el seu Pla de Dedicació Acadèmica (PDA) que varia en funció de la tipologia de docència i del número d'alumnes. En el cas del professorat associat no es computen les hores en funció del número d'alumnes com sí succeeix en el cas del professorat a temps complert, el que crea un greuge comparatiu objectivament demostrable en el còmput de les hores treballades. Per fer la mateixa feina –per exemple en dos grups diferents de la mateixa assignatura, un impartit per un associat i l'altre per un professor a temps complet–, al professor associat li computen moltes menys hores de les que efectivament fa, és a dir, que globalment, fa més hores de les que figuren al contracte. D'aquesta manera la UB invisibilitza la feina efectiva dels associats per adequar el còmput fraudulent a les hores que apareixen en el contracte.

CGT – Plataforma d'associats

Vaga al Telefèric de Montjuic el 14 i 15 d'abril per reivindicar un nou conveni

Durant els mesos anteriors a aquesta convocatòria, els treballadors i les treballadores de "Projectes i serveis de la mobilitat SA" (Telefèric de Montjuic, tercera empresa del grup TMB després de Metro i Bus) hem intentat infructuosament pactar un nou conveni/acord marc amb la direcció de la nostra empresa, acord que resta caducat des de desembre de 2016

Han estat diverses reunions des del mes de Gener de 2017, en les quals la representació dels treballadors ha ofert una plataforma per tractar alguns temes en el nou acord, sense que la representació de la direcció hagi, a dia d'avui, presentat cap proposta ni intent concret de negociar sobre cap tema ni demanda proposada. Fins i tot s'han negat a realitzar actes en les reunions.

Les propostes dels treballadors i treballadores es concentren en temes socials (ajuda per fills/persones a càrrec, passi de lliure circulació per utilitzar el transport públic) i salarials (pèrdua de poder adquisitiu després de congelacions salarials, festius oficials, antiguitat).

S'ha de pensar que Telefèric és una instal·lació que té uns beneficis anuals de quasi 5 milions d'euros nets, en el context d'una empresa on una part important de la direcció sobrepassa els 100.000€ de sou anual, i alguns 200.000. Mentre això passa, se'ns nega als treballadors/es el poder adquisitiu més bàsic (la inflació ja és del 3%), optar a ajudes socials o cobrar un plus quan per Nadal o Reis ens toca treballar, cosa que a la majoria d'empreses (incloses les del propi grup) tenen. Ni tan sols es vol tractar els temes proposats per la representació dels treballadors. Ni en proposen ells, provocant un bloqueig inacceptable. Si una empresa amb benefici milionaris no apuja els salaris de la seva plantilla (al no fer-ho ens aboca a una pèrdua del poder adquisitiu, recordem IPC 3%), qui ho farà?

Com a treballadores i treballadors, degut a la posició totalment immobilista de la direcció d'aquesta empresa, ens hem vist abocats a convocar aquesta aturada de dos dies, el 14 i 15 d'abril, que va tenir un seguiment majoritari.

Comitè de Vaga - Telefèric de Montjuïc

Vaga al Metro de Barcelona de dues hores per torn tots els dilluns a partir del 24 d'abril

Els treballadors de Metro de Barcelona van aprovar en assemblea el 3 d'abril tornar a convocar vagues a partir del dilluns 24 d'abril, ja que que l'empresa es tanca en banda i no acompleix ni els acords que van possibilitar el juliol de l'any passat obrir negociacions sense amenaces de mobilitzacions.

Les aturades es repetiran de manera indefinida tots els dilluns, en forma de dues hores de vaga en cada torn.

La decisió de fer vaga es produeix, segons les fonts consultades perquè en les darreres reunions l'empresa ha mostrat ostensiblement que no vol negociar. Els acords als quals es va arribar entre empresa i sindicats el mes de juliol de 2016 no es complien, per exemple, es va decidir que les persones que treballaven un 75% de la jornada acabessin fent el 100% quan es produïssin jubilacions. Des de gener fins ara això només ha afectat a 8 persones. La reacció dels directius de Metro arriba a extrems de gran gasiveria. Així, hi ha en marxa un contenciós per l'ampliació d'horaris laborals que suma 12 hores.

El juliol de 2016 es va arribar a un pacte entre comitè d'empresa i la direcció de Metro de Barcelona consistent a no realitzar vagues mentre es negociava. A canvi s'aconseguien algunes millores incloses en un document. És precisament respecte a la interpretació del document dels pactes que tampoc hi ha consens entre empresa i treballadors.

Com a teló de fons del malestar hi ha la demanda dels treballadors de saber els noms i les remuneracions de més de 300 treballadors que estan fora de conveni. Les dades no s'han donat a conèixer tot i les reclamacions judicials fetes durant mesos pels sindicats presents a Metro de Barcelona.

De moment, les primeres jornades d'aurades han tingut un ampli seguiment i una important afectació en el funcionament del Metro.

Redacció

CGT Informàtica denunciem a l'empresa 'Premium Intership' que traficava amb treball no remunerat

El passat 24 de Març, un afiliat ens va fer arribar escandalitzat una pàgina web on s'oferia treball no remunerat o per quantitats simbòliques de l'ordre de 200 o 300€. Segons vam poder esbrinar després, les jornades en client es quantificaven entre 5-6 hores diàries. Aquesta empresa es diu 'Premium Intership' (http://premiuminternship.com/)

El mètode era el següent: es captava a estrangers que parlessin anglès, als quals se'ls ofereix allotjament en una de les 'més boniques ciutats del sud d'Europa, Barcelona'. S'afegien 'Weekend activities' per gaudir de l'estada, la sangria i la nit suposem.

En les ofertes teníem una mica de tot, des de desenvolupament d'aplicacions web, a departaments de màrqueting, traductor o treball d'hostaleria. Una vegada tinguessis la sort de ser contractat a 0€, havies de pagar 350€ a Premium Intership per les gestions. Bé, doncs el següent dilluns vam procedir a denunciar davant Inspecció de treball aquest comportament que no només infringeix normes laborals espanyoles sinó que creiem té indicis d'estafa.

Segons la normativa, no hi ha contracte de treball sota l'estatut dels treballadors ni mercantil autònom que permeti aquesta explotació. Únicament un conveni amb universitats podria oferir un paraigües, segons les condicions indicades en el Reial decret 592/2014 que el seguiment formatiu ha de complir 7 punts i un itinerari formatiu concret, juntament amb el necessari seguiment per part d'instructors. No serveix un paperot que indiqui que estàs estudiant.

Premium Intership, a més, està exercint labors d'intermediació, amb lucre associat, prohibides per la legislació espanyola, sent únicament permeses per part de l'Administració i empreses amb llicència de ETT.

Aquests treballs de merda, que és el que són, no són només un perjudici per als joves estafats sinó que contribueixen a generar un efecte caiguda de la resta a la zona on s'instal·len aquestes empreses voltor. Volem denunciar també el paper anònim i explotador de les empreses client, entre elles 'cadena d'hotels de 4 estels', convenientment ocultes.

S'ha indicat a Inspecció de treball que recapti el nom d'aquestes empreses i actuï sobre elles.

Si ja la legislació actual és una carrera cap a baix quant als nostres drets, des de la Coordinadora d'Informàtica de la CGT volem deixar clar que no anem a permetre la precarització dels llocs de treball. Si escau mitjançant l'acció directa i amb la llei quan aquesta sigui útil per als drets dels treballadors.

Coordinadora d'Informàtica de la CGT

CGT mou fitxa davant el RDL 1698/2011 sobre coeficients reductors

La CGT va sol·licitar l'any 2014 l'establiment de coeficients reductors en l'edat de jubilació per a les persones treballadores que han estat o estan en contacte amb l'amiant així com en el sector del ferro colat, conforme a la Llei General de la Seguretat Social a través del RD 1698/2011 que així ho permet. Tot això, tenint en compte que són activitats laborals amb un índex molt elevat de malalties (professionals o no) i de mortalitat, així mateix són sectors on els requeriments físics i psíquics exigits per al seu acompliment, resulten d'excepcional penositat i experimenten un increment notable de l'índex de sinistralitat a partir d'una determinada edat, tal com va acreditar la CGT en els seus escrits de sol·licitud.

S'ha d'assenyalar com a punt previ que des de l'entrada en vigor del RD 1698/2011 que estableix el procediment per avançar l'edat de jubilació en sectors amb un especial índex de mortalitat i morbiditat, no s'ha aprovat cap, amb el que el citat RD aquesta sent paper mullat.

És aquest àmbit, representants de CGT en el sector del ferro colat i membres de la Federació del Metall de CGT (FESIM), van mantenir el passat 14 de febrer una reunió en el Senat amb membres del grup parlamentari d'Units Podem.

Fins a l'actualitat, l'Administració i en particular la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social, encarregada de recepcionar aquestes sol·licituds, s'ha dedicat a demorar el procediment inicialment amb qüestions formals i a tenir estancades les dues sol·licituds, fent desistiment de les seves funcions i donant l'esquena a la salut de les persones treballadores dels sectors de l'amiant i ferro colat.

Amb data 16 de març de 2017, la DGOSS ha notificat a la CGT que traslllada la sol·licitud d'avançament de l'edat de jubilació (únicament la del ferro colat), a la Secretaria d'Estat d'Ocupació a fi que ordeni dur a terme als òrgans competents, els informes que estableix el RD 1698/2011 en el sentit d'avaluar la sinistralitat, mortalitat i morbiditat, els requeriments físics i psíquics en funció d'una determinada edat del sector en qüestió.

El trasllat de la sol·licitud a la Secretaria d'Estat d'Ocupació, únicament de la sol·licitud del sector del ferro colat s'hauria d'haver fet, des del minut 1 i no després de gairebé 3 anys des de la sol·licitud, amb el que es demostra el nul interès per part de l'Administració respecte als drets de salut de les persones treballadores.

Per això, des de CGT entenem que l'Administració ha de complir amb les seves funcions de la següent forma:

• Actuar de manera eficient i diligent amb la sol·licitud del ferro colat amb la finalitat d'elevar els informes corresponents per avaluar que el sector del ferro colat és especialment penós i insalubre.

• Impulsar la sol·licitud de l'amiant donant trasllat a la Secretaria d'Estat d'Ocupació perquè s'elaborin els informes corresponents.

• Amb caràcter general doni compliment al RD 1698/2011, aprovant l'anticipació de l'edat de jubilació en aquelles sol·licituds que es trobin en tràmit d'aquells sectors laborals que causin un especial perjudici a la salut de les persones treballadores afectades.

També dir, que des de CGT entenem què no solament el sector de ferro colat ha de sotmetre's a una revisió per a l'aplicació d'aquest RDL, si no que són molts sectors tant dins de l'àmbit del Metall com fora, els que han de ser revisats, pel que CGT seguirà treballant amb les seves Seccions Sindicals amb la finalitat de que aquest RDL no caigui en l'oblit i realment s'utilitzi pel que ¨suposadament¨ es va aprovar.

Secretaria de Comunicació FESIM-CGT

Noves jornades de vaga contra l'explotació laboral de la plantilla de Ferrovial serveis a bord dels trens AVE i llarga distància

Després de reprendre l'inici de les reunions de la comissió negociadora, després de la vaga d'una setmana el passat mes de març, amb un seguiment del 95%, pel bloqueig de les negociacions del conveni, els treballadors de Ferrovial serveis a bord, empresa concessionària dels serveis a bord de trens d'alta velocitat i llarga distància de RENFE, van convocar noves mobilitzacions de l'11 al 14 d'abril i de l'1 al 4 de maig, amb concentracions diàries a l'Estació de Barcelona Sants.

L'oferta presentada per Ferrovial en la taula negociadora del conveni, segueix sent insuficient, sense recollir les demandes consensuades pels treballadors en assemblees. L'oferta econòmica presentada, a més de part de l'immens estalvi que aconsegueix la multinacional en dur a terme un ERTO a 452 treballadors del col·lectiu de serveis a bord, suposant un estalvi d'entre un 10 i 17 %, que se sumai al ja estalviat després de la rebaixa salarial i l'ERO que va dur a terme la companyia l'any 2014.

Les pujades plantejades són molt escasses i no garanteixen el poder adquisitiu de la plantilla, tenint en compte les previsions de la inflació per als anys propers. Es reclamen millores a nivell de torns de treball que permetin una millor conciliació de la vida laboral i familiar, disminució progressiva dels dies de jornada anual dels treballadors de terra i compensació pel canvi del descans per dia treballat, recuperació de la compensació dels complements quan s'està de baixa i altres drets eliminats després de l'obtenció del servei, a més d'altres mesures que no suposaran cap cost afegit a la transnacional.

A més, a aquestes mobilitzacions es van sumar les del personal que presta servei a l'estació d'Atocha de Madrid en els serveis en terra, pertanyent també a Ferrovial, que porten mobilitzant-se des del 16 de març, tots els dijous i divendres en vaga de 24 hores, que reclamen un ajust de salari proporcional al volum de treball, plus per ús d'idiomes en aquesta estació (donat que en altres ho abonen),reforç i reconeixement de personal, i unes pujades dignes en consonància a la pujada de la vida, sales de descans i millores en les condicions de treball.

Ambdues plantilles es troben al límit pel tracte rebut de la multinacional, i les contínues retallades de drets com a conseqüència de les seves ruïnoses licitacions. Davant això l'empresa RENFE es manté impassible, veient com la seva imatge es deteriora sense prendre cartes en l'assumpte, per evitar que s'instal·li la precarietat en una empresa que presta servei amb una licitació pública i declara beneficis multimilionaris, però que insaciable, retalla drets laborals a la plantilla de forma constant.

CGT Ferrovial

Concentració de treballadors d'Unipost el 28 d'abril a Barcelona per l'impagament de nòmines i les retallades salarials i de drets

El 28 d'abril els treballadors i treballadores d'Unipost es van concentrar a la Plaça Sant Jaume de Barcelona per manifestar el seu malestar amb les polítiques empresarials que porta a terme la Direcció d'Unipost.

A data de 26 d'abril de 2017 es devia a tots i totes les treballadores el 60% de la paga extra d'estiu de 2016, el 100% de la paga extra de nadal de 2016 i el 50% de la mensualitat de març del present any.

La situació es fa insostenible en portar ja des de fa 8 anys amb contínues retallades salarials, laborals i de drets socials.

La lluita dels treballadors i treballadores d'Unipost en defensa de les seves condicions salarials i laborals és tot un exemple de lluita que ha de ser recolzada pel conjunt de la classe treballadora i dels moviments socials. Voldríem que l'impacte d'aquesta lluita aconseguís la solidaritat que altres sectors estan aconseguint per la seva importància, la seva transcendència i la seva magnitud (com els estibadors, Coca Cola, Ferrovial, l'educació, la sanitat i moltes altres més), lluites que ens serveixen d'inspiració per totes les lluitadores en aquests moments d'atacs sense fi de la direcció a les condicions dels treballadors/es d'Unipost, empresa de repartiment de correspondència, competidora de Correus, i la plantilla de la qual està formada per uns 2400 treballadors/es a tot l'Estat espanyol, repartits en uns 70 centres.

És necessari el suport de la societat per aconseguir el nostre objectiu d'aconseguir unes condicions dignes de treball, però des de fa anys aquestes condicions s'han vist minvades per rebaixes i congelacions salarials, expedients de regulació temporal i d'extinció, i sobretot, retards i fraccionaments de les nòmines i pagues extres, a dia d'avui se'ns deuen la meitat de la nòmina de març, el 60% de la paga extra d'estiu de 2016 i la totalitat de la paga extra de Nadal de 2016, vaja, un autèntic escàndol i un despropòsit que està causant nombroses baixes voluntàries, a més de cada vegada un nombre major de baixes per ansietat i depressió a conseqüència del maltractament psicològic que produeix la gestió d'una Direcció que va a la deriva i sense rumb des de fa molt temps.

Hem de lluitar per defensar-nos dels continus atacs de la Direcció d'Unipost, que no fan més que generar autèntics drames entre els seus treballadors/es. Sobre les nostres esquenes estem carregant la continuïtat de l'empresa en lloc que siguin els seus accionistes (amb la família Raventós, amos dels caves Codorniu, al capdavant) els qui injectin finançament, però en el seu lloc som les treballadores les qui hem de sacrificar-nos contínuament, la qual cosa fa que estiguem en un malviure constant per la incertesa que el supòsit mal estat econòmic de l'empresa ens genera i el nul respecte que se'ns té al no poder saber amb exactitud les dates en les quals se'ns abonaran els salaris generats amb el nostre esforç i suor.

Durant aquests últims anys de mesures aplicades, que han precaritzat les nostres condicions laborals, l'empresa afirma haver-se endeutat considerablement però també estem convençuts que les butxaques dels accionistes s'han anat omplint.

La justícia els condemna, i una vegada i una altra els imposa multes ridícules per actual il·legalment amb els seus treballadors/es i no abonar-los els seus salaris dintre del termini i en la forma escaient, però en lloc de complir les sentències es limiten a allargar els processos judicials amb recursos i més recursos, la qual cosa també allarga l'agonia d'una plantilla ja molt castigada.

Demanem a la justícia que investigui on han anat a parar tots els milions d'euros facturats des que va sorgir Unipost l'any 2001, i que depuri responsabilitats, ja que les retallades recauen una vegada i una altra sobre les pobres treballadores que es veuen obligades a sortir a la lluita per defensar el seu futur. Molts col·lectius ens estan mostrant el camí que ha de ser recorregut per la resta de sectors en lluita. Nosaltres volem mostrar-los el nostre suport i gratitud i fem una crida a estendre el seu exemple i per això demanem també que se'ns recolzi en la nostra lluita.

Ens estem jugant el futur de més de 2000 famílies i això no podem seguir consentint-ho ni un minut més, cal seguir en la lluita fins al final i costi el que costi, amb nosaltres no podran.

CGT Unipost

Conversem amb...

Galo Sánchez, histò

“El sindicalisme, sense la ideologia anarc

Manel de Sucre Cortiella

A aquestes altures de la pel·lícula ja tot ens tindria que resultar relatiu, però fent una mica de memòria res està deixat a banda i encara conservem la mentalitat de canviar aquella Transició, la que nosaltres, la gent del carrer, va viure a la mort del dictador Franco, quan els joves cadells de l'anarquisme aterràvem en aquell camp encara per explorar ple d'incògnites però força il·lusionats per canviar alguna cosa, ni que fos, a l'hora d'encendre el primer cigarret del dia i endinsar-nos en un món que després històricament ens ha resultat apassionant.

Però amb el temps evidentment ens va sobrepassar, i tot està de nou per fer, però en aquell moment ens semblava que aquells vells militants de la CNT eren, això, vells militants d'un temps molt llunyà, lluitadors gairebé tots, amb un llarg bagatge de camps de concentració i presó, eren els sobrevivents d'un holocaust, d'aquells que ni més ni menys havien tingut la gosadia d'enfrontar-se al capitalisme i per un moment vèncer; aquests vells del 1936 que ens van parlar de revolució, autogestió, col·lectivisme, escoles racionalistes, ens van parlar de la "Rosa de foc", i que davant nostre obrien una nova possibilitat i l'esperança de construir de nou aquesta il·lusió de canviar alguna cosa que ens fes somiar en un món millor, o alguna cosa millor encara, tot esperant que brollaran nous somnis de llibertat!

En aquest camí tortuós, que vam iniciar en la Transició amb la reconstrucció de la CNT, amb el nostre mític Sindicat de la Construcció, però també més enllà d'aquest sindicat de la construcció havia gent per tota la confederació que ens aportava idees i projectes que d'una o una altra manera ens identificaven amb projectes agosarats i sobretot frescos, no en va, es ven conegut què l'anarcosindicalisme va arribar un moment en què les autoritats sigil·losament s'ho van prendre seriosament i van anar a per nosaltres, en fi, el resultat repressió, i més repressió, en definitiva la por del vencedors.

En aquest període del que volem parlar, de 1976 a 1978, vaig conèixer a Galo Sánchez Casado, amb el qual avui esperem compartir un temps per parlar amb ell i poder entendre una mica més que trèiem de tota aquella mal anomenada Transició.

Dionisio i Galo de periodistes a Nicaragua

Jornades Llibertaries Saló Diana

- Per començar seria oportú potser que els nostres lectors sabessin com vas arribar a aquella CNT el 1976, a quin sindicat pertanyies i com vas viure aquells primers moments de construcció d'alguna cosa, i les il·lusions amb què es comptava en aquells moments.

L'arribada va ser una mica atípica, pertanyia a un grup heterogeni, principalment anarquista, de defensa de les manifestacions. Molts procedien del món estudiantil, altres del món obrer i alguns de tots dos. Em permetràs que al llarg de l'entrevista quan faci referència a companys, en alguns casos faré servir el seu nom i en altres em limitaré esmentar-lo pel nom de "guerra", no és per res, simplement perquè d'alguns no tinc l'autorització per a citar-los. Seguim doncs, en aquest grup Anarquista de Defensa, a més estaven Alberto Hernando, Inma, Raquel, Victor, Dani, Lili, el Playero i altres que no recordo bé el seu nom. Molts membres d'aquest grup vam participar en l'Assemblea Constituent de CNT a Sants i alguns van decidir incorporar-se ràpidament, altres vam estar pensant i debatent si una organització anarcosindicalista era el que realment encaixava amb la nostra línia de pensament. Al final, amb alguns mesos de diferència, el meu carnet sindical és de setembre del 76, tots vam acabar a la CNT.

En el meu cas, com el de Raquel, Victor, Dani i algun altre, ens afiliem al Sindicat d'Ensenyament, en aquell moment jo estava de professor a l'EMAV. Alberto va acabar com a secretari de la Federació Local, Inma en el Sindicat de Construcció i el Playero en alguna platja d'alguna illa.

Immediatament vam participar en les lluites obreres, sobretot, en dues d'elles que van ser les més significatives d'aquella època, la de Roca i la de benzineres. Molts militants ens vam bolcar en Roca, recordo que els vaig ajudar a posar en marxa una impremta a Gavà per imprimir tota la propaganda i per les tardes els ajudava a fer funcionar la màquina ofset. Era un moment de molta activitat al Baix Llobregat, i conjuntament amb l'advocat Emilio Pardiñas i altres companys vam posar en marxa el sindicat de CNT a Sant Boi.

“Si no tenim el control de la vida productiva, no tenim llibertat”

“Si es millora l'indiv societat. No serveix revolució si l'individ tot tornarà al mateix

- Crec recordar que tu estaves entre la gent que varem ocupar la Solidaridad Nacional que estava a Villaroel/Consell de Cent.

Si, vaig participar en l'ocupació de la Soli, la idea va sortir del Comitè Regional. Estàvem

ic militant anarquista

quista, és un sindicalisme sense més”

Miting de Montjuic

vidu es millora la
de res fer una
lu no canvia, al final
x lloc”

en plenes eleccions generals i era important fer una acció ja que CNT havia demanat l'abstenció. Total, que el Ple Regional que se celebrava aquell mateix diumenge va ser el que es va desplaçar per reivindicar que ens tornessin un diari que havia estat el nostre i que ens van expropiar els franquistes, la veritat és que la rotativa estava ja gairebé obsoleta però era la nostra. Vam estar allí fins que va entrar la policia i ens va desallotjar. El Comitè Nacional ens havia demanat que no hi hagués violència i així va ser, tots vam sortir el més pacíficament que vam poder.

- I del Míting de Montjuïc, que recordes?

Després va venir el míting de Montjuïc, la idea va sortir també del Comitè Regional. Vaig estar en l'organització, que va ser força complicada, no pel treball en si, sinó perquè cada tendència volia portar als seus “líders històrics”: el Sindicat de Professions Liberals deia que García Oliver; la FAI, Federica Montseny; les Joventuts, Peirats; i així successivament. Al final García Oliver va rebutjar assistir per motius molt raonables, Peirats va acceptar sense inconvenient, Juan Gómez Casas era el secretari nacional i Enrique Marcos Batlle (no confondre amb Enrique Marcos Nadal, un històric del Cincpuntisme) era el secretari regional i amb ells no hi havia problema. Faltava Federica Montseny que finalment va acceptar. La seva tornada a Espanya era una mica menys complicada que la de García Oliver però calia prendre precaucions. No podíem oblidar que havia estat ministra de sanitat.

Tots vam quedar d'acord en com portar-la a Barcelona. La frontera la va passar amb un company que era detectiu privat del Sindicat de Professions Liberals. Immediatament després de la frontera la vaig recollir i la vaig portar fins a Barcelona, un cop allà, es va sumar darrere un altre cotxe amb membres de la FAI. Primer vaig portar a Federica a l'editorial La Gaya Ciència que li havien editat el llibre “Qué és el anarquismo”, coincidint amb el seu retorn, i feia la presentació. Més tard la portem a casa d'uns familiars a Gràcia fins al dia de míting.

En el míting del 2 de juliol de 1977, a més dels citats anteriorment, va intervenir Fernando Piernavieja, un gran orador. Considero que l'esdeveniment va ser una de les majors mobilitzacions a la qual van assistir unes 300.000 persones. A partir d'aquí crec que al govern li va quedar clar el potencial i va començar a preocupar-li de veritat la CNT i per tant calia desmantellar-la. Com a conseqüència va venir el cas Scala (atemptat provocat pels serveis d'intel·ligència), la crisi interna i l'escissió.

- Anys més tard, després del Vè Congrés de la CNT crec que vas mediar d'alguna manera?

Si, un temps després, em vaig reunir un parell de vegades amb Enrique Marcos per veure de quina forma es podria dur a terme la reunificació, vam arribar a un plantejament de mínims però no va ser acceptat ni pel Comitè Nacional de CNT, ni pel Comitè Confederal de CGT. Crec que va ser un error d'ambdues

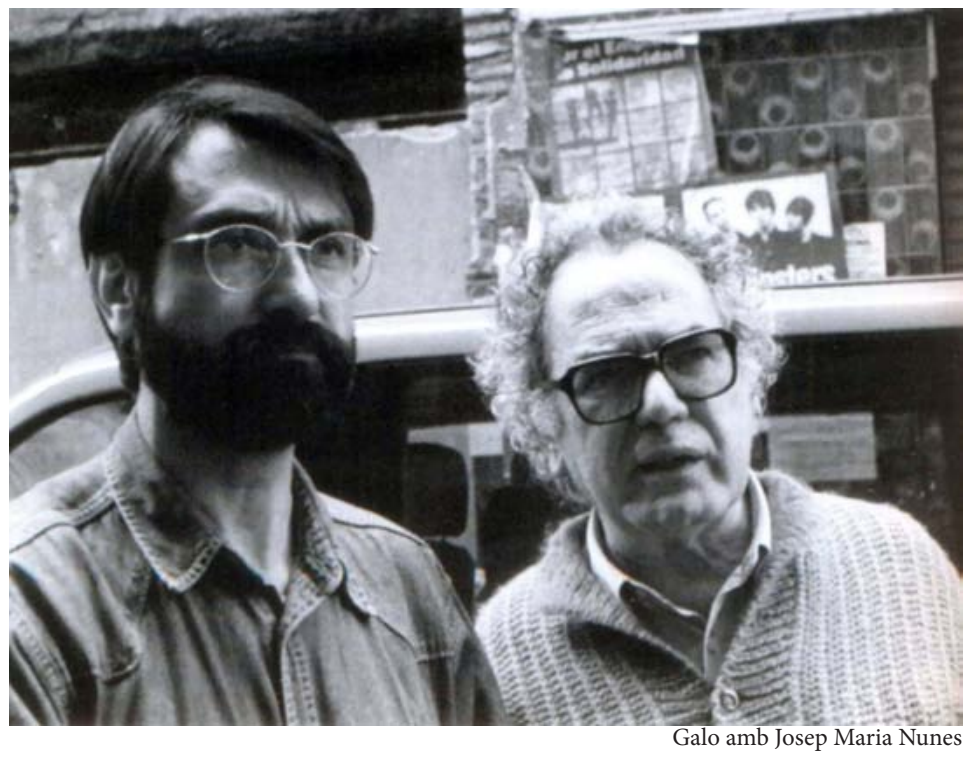

Galo amb Josep Maria Nunes

“Un grup molt heterogeni varem muntar Ona Lliure: periodistes i moviments socials vam crear les ràdios lliures”

organitzacions i ho segueixo creient. El sindicalisme sense la ideologia anarquista, és un sindicalisme sense més, i l'anarquisme desgraciadament no sap fer sindicalisme. Per tant, és difícil sense aquesta unió fer veritablement anarcosindicalisme.

- Però ara tornem als anys efervescents del 1977 i 78, ja que tinc estès què vas estar un temps de delegat a la Federació Local de Barcelona, que em pots dir?

Si va ser pel Sindicat d'Ensenyament, durant un curt temps, després em va substituir Toni Fernández Teixidó, que provenia del “trotskisme” (LC), va passar per CDS i va acabar a CiU. En aquest moment, em van triar com a Tresorer del Sindicat d'Ensenyament. Era un sindicat ben preparat ideològicament amb membres com Francesc Boldú, Emili Cortavitarte, Antoni Morales, etc.

El fet de ser el tresorer d'aquest sindicat em va valer posteriorment per ocupar un altre càrrec similar, en una estructura que molt pocs companys coneixen que va ser el “submarí”. En aquella època del postfranquisme, on la in-

“Es va seguir amb els mètodes de la clandestinitat i oficialment existia un Comitè Nacional però paral·lelament i opac existia un altre Comitè Nacional”

volució estava en boca de tots, no estàvem segurs que s'instaurés un sistema polític que respectés mínimament les llibertats de l'individu. Per aquest motiu, es va decidir seguir amb els mètodes de la clandestinitat i oficialment existia un Comitè Nacional però paral·lelament i opac existia un altre Comitè Nacional que es coneixia amb el nom de “submarí”. No recordo a tots els que el componíem, allí estaven representades totes les tendències de l'anarcosindicalisme: Reformistes, Comunistes Llibertaris (MCL), FAI i el que va anomenar Luis Andrés Edo “els Apatxes”, un anarquisme heterodox que ideològicament havia begut de la Federació de Joventuts Llibertàries. Només recordo clarament a tres dels components, en els altres casos, podria citar a un company i ser un altre. En Organització estava Oscar Pizarrro (MCL), en Defensa Quimet (FAI) i jo estava pels heterodoxos com a Tresorer.

- Per aquells anys la CNT va despertar una certa curiositat, almenys en molts romàntics anarquistes europeus, i alguns es van traslladar fins a Barcelona, pots comentarnos alguna cosa al respecte?

És cert, els contactes que teníem a nivell internacional eren moltissims. Això va facilitar el que poguéssim organitzar les Jornades Llibertàries del 22 al 25 de juliol de 1977. He vist que últimament, en algun reportatge, que Pepe Ribas li adjudicava a “Ajoblanco” la iniciativa. Res és menys cert, la veritat, és que la idea va sortir prenent cafè un grup on estàvem Luis Andrés Edo, Andrés Grima, Adela

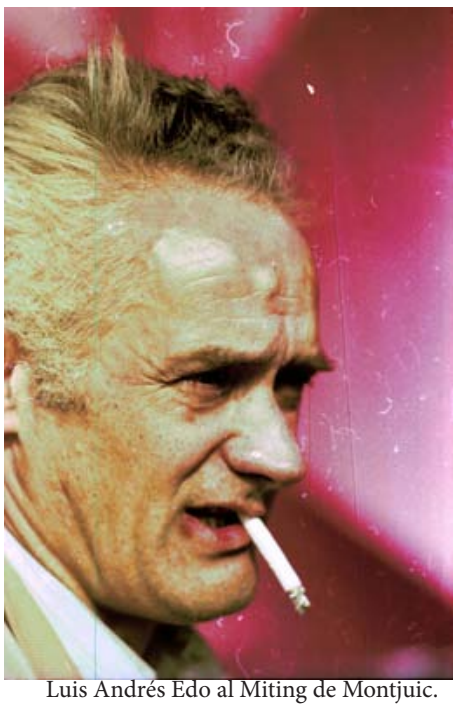
Luis Andrés Edo al Miting de Montjuic.

(companya de Grima en aquesta època), Pep Castells, Tomàs Ibáñez, Rafael Poch i jo mateix. La proposta partia de l'Assemblea de Treballadors, Actors i Directors de l'Espectacle, a través de Grima, i en el fons es va fer possible gràcies al fet que Luis Andrés Edo era el responsable de Coordinació i Organització de CNT. En aquesta mateixa reunió informal es va decidir ampliar-lo a altres col·lectius i a partir d'aquí, si que va intervenir "Ajoblanco" que va fer una gran tasca amb la seva difusió, a través d'un diari editat especialment per a l'esdeveniment, 'Barcelona Llibertària'. També l'Assemblea de Treballadors, Actors i Directors de l'Espectacle amb Mario Gas, Carles Lucena, Francesc Bellmunt, Llorenç Soler, etc, i després es van incorporar Fernando Fernán Gómez i Emma Cohen. Altres col·lectius van ser els que van portar el Parc Güell, el folklore, l'espectacle i la diversió. Allà van estar Jaume Sisa, Pau Riba, Ocaña i molts més.

- Ara què parles de tots aquets noms recordo perfectament quan Emmna i Fernando Fernan Gómez arriben al Diana, ja que jo estava a la porta per validar els passes per assistir als debats. Que era exactament el què s'organitzava allí dins del Saló Diana?

Altres ens dediquem a la part ideològica amb conferències al cinema Diana. El debat era cada dia i els participants érem tots, vam iniciar les xerrades amb 'Experiències Llibertàries i Revolució a partir del 36', però els temes com Marxisme-Anarquisme van ser els que més van omplir, fins al punt que en el cinema no s'hi cabia i es van haver d'anar un grup força nombrós a mantenir el debat a algun local de sindicat. Els que van obrir el debat van ser García Rúa, Daniel Cohn Bendit i Cipriano Damiano. L'endemà el tema va ser 'Alternatives Llibertàries al Capitalisme', també es va parlar d'Ecologia i Sexualitat. Recordo que es van projectar moltes pel·lícules de directors o col·lectius llibertaris.

- Després d'aquell moment tant especial com foren les Jornades Llibertàries continues organitzant esdeveniments?

Si, més tard vam seguir organitzant Conferències Internacionals i publicant opuscles i algun que altre llibre; sempre que convidem a algun company a donar alguna xerrada o conferència buscàvem que el transmès fora interessant per al pensament llibertari, per això comptem amb Antonio López Campillo, Agustín Garcia Calvo, Eduardo Colombo, Amadeu Bertolo, Fernando Raval o Carlos Pelegrín Otero, professor de la Universitat de Califòrnia i traductor de Chomsky. Juntament amb Pep Castells vam arribar a publicar algunes d'elles, tot i que el projecte va quedar interromput i encara està pendent d'acabar.

- Apassionant el que expliques, qui pugues arreplegar de nou aquesta gent i el seu pensament; però fem un pas més i parlem ara de les teves activitats de l'època, què estan marcades com a periodista molt pròxim a la revista "Interviú", crec recordar que fins i tot vas viatjar a Nicaragua. Ens en pots comentar alguna cosa?

La relació amb "Interviú" venia de lluny, des d'un projecte que es deia Frontera i que dirigia Carlos Semprún que va ser l'antecedent d'"Interviú" i que es realitzava a França per als espanyols que anaven a Perpinyà, Ceret, Canet-Plage o Le Boulou. L'esquema era semblant, informació política i cultural prohibida a Espanya amb algun pit i cuixa.

Al maig de 1976, comença "Interviú" i Eliseo Bayo serà el seu primer director, a qui va succeir Jiménez de Cisneros. Aquest ens va enviar a Dionísio Jiménez i a mi a cobrir la guerra de Nicaragua i l'enderrocament de Somoza. Viure una guerra és tota una experiència, però no la recomano a ningú. Tots lluitaven contra Somoza: sandinistes (procubans), trotskistes del PST, maoistes liderats per Hasan Morales, anarquistes, etc. i al final va caure el dictador.

Va ser un episodi molt dur perquè en una guerra veus el pitjor i el millor de la condició humana. Crec que vam fer una bona feina, a part del nostre treball professional, gràcies a l'ambaixador espanyol que ens va fer una carta per poder expatriar espanyols i que la vàrem fer servir, no només per als compatriotes, a més vam treure del país, en un Aviocar de les forces aèries espanyoles, a moltes famílies que estaven perseguides o amenaçades pels somozistes.

En l'última entrevista que li va fer Eliseo Bayo a Somoza, abans que fos abatut en un atemptat per Enrique Gorriarán a Montevideo, aquet li va dir que els enviats d'"Interviú" (es referia a Dionísio Jiménez i a mi) érem espies del Front Sandinista, res més lluny de la realitat, tot i que és veritat que algun que altre favor li vam fer al Front Sandinista.

- A l'antic Ateneu Enciclopèdic durant molt de temps vam tidré una antena de ràdio que no arribem a utilitzar mai, que es va portar a Barcelona gràcies als companys italians, que per allò de la revolució ens portaven un cert avantatge, crec què tu saps alguna cosa d'això i el que van ser les primeres ràdios lliures del país. Què em pots explicar d'aquest tema?.

Efectivament, van ser els italians de Bolonya amb Ràdio Alice els primers que van començar a emetre a principis de 1976, amb una vella ràdio militar. Aviat es va expandir el fenomen de les ràdios lliures. Vaig proposar muntar una a Barcelona i vam anar primer a veure els companys francesos per conèixer com ho feien ells.

Al final un grup molt heterogeni varem muntar Ona Lliure. En ell estàvem professors de mitjans de comunicació, estudiants de periodisme i diferents col·lectius sindicals, ecologistes, antimilitaristes, dones lliures, etc. En tancar Ona Lliure alguns d'aquest col·lectiu juntament amb militants trotskistes i d'autonomia obrera vam decidir muntar una altra emissora més especialitzada. Ens vam anar a Bolonya a buscar el material necessari, que vam passar en motxilles pel Pirineu, i a casa de Luis Andrés Edo, que en dèiem la «trinxera», vam muntar una emissora que es va anomenar "Contrarradio", l'antena que corre per l'Ateneu és d'aquesta emissora, l'equip el vam donar a Ràdio Pica. Som especialistes en contrainformació sobre política, economia, cinema, música, literatura, entrevistes i opinions, des del punt de vista de l'interès de la classe treballadora. Al capdavant estàvem, juntament amb altres companys, Dionisio Jiménez i jo que proveníem del món de la comunicació.

- Hem vist que en els últims temps has escrit alguns textos sobre la Maçoneria, ens pots dir que aporta a aquest món global en què estem immersos?.

La meva arribada a la maçoneria va ser tot un procés, gràcies al ministre de Cooperatives belga, en aquella època, que era maçó i va arribar a Espanya buscant un lloc per implantar una residència per al Sindicat de Periodistes belgues. A través de Salvador Gurrucharri va contactar amb Luis Andrés Edo, Eliseo Bayo i amb mi. Particularment, vam estar parlant diverses vegades del tema maçoneria i al final em va quedar latent alguna cosa. Quan vaig poder em vaig fer maçó perquè moltes idees de la maçoneria coincideixen amb el pensament llibertari i és una organització que la seva finalitat és la de fer que l'individu sigui millor. Si es millora l'individu es millora la societat. No serveix de res fer una revolució si l'individu no canvia, al final tot tornarà al mateix lloc.

Molts companys han criticat i segueixen criticant la maçoneria, no és la meva intenció exposar aquí, la compatibilitat o incompatibilitat de l'Anarquisme o l'Anarcosindicalisme i la Francmaçoneria des d'un punt de vista històric, sociològic, psicològic, filosòfic o polític. El que possiblement no sàpiguen molts companys és que Proudhon i Bakunin van ser maçons, el mateix que Anselmo Lorenzo, un dels primers anarquistes espanyols i fundador de la CNT, Elies i Eliseu Reclús, Francisco Ferrer i Guàrdia, Farga Pellicer, Volin, Gastón Leval, Eduardo Barribero, Avelino González director del diari CNT, Eleuterio Quintanilla, Galo Diaz, Martín Civera, Joaquín Delgado, que vivia a França però va ser executat a Espanya, l'any 1963, acusat d'un atemptat que no havia comès, i molts altres.

Et vaig a explicar dues anècdotes relacionades amb llibertaris i maçoneria. Al cap d'un temps que ja era membre de la maçoneria, un dia que estava en els locals de la Institució va aparèixer un grup per a la seva reunió mensual i no saps com va ser la meva sorpresa quan vaig coincidir amb un elevat nombre de militants del Sindicat de Professions liberals als que coneixia moltíssim. La segona té a veure amb la vaga de benzineres en la qual vaig participar, com ja he dit abans, bé, aquí la meva sorpresa va ser trobar-me en mi a la mateixa lògia amb l'advocat de la patronal amb el qual havia tingut alguna que altra discussió, vam acabar com bons amics i desgraciadament va morir fa alguns anys.

- I actualment que fas i on et situaries ideològicament?

Actualment em dedico a escriure sobre la maçoneria, tema del qual porto publicats entre individuals i col·lectius sis llibres. Tinc un parell d'idees per a alguns llibres sobre anarquisme però ja veurem ...

Com tot en aquesta vida alguna cosa va canviant i sense apartar-me de l'anarquisme, avui m'interessa més les vies que van desenvolupar Rudolf Rocker, Max Nettlau, William Godwin o Herbert Read adaptades a la societat actual, deixant enrere alguns plantejaments de Bakunin, Kropotkin i Malatesta.

Avui dia el món físic i ètic és bastant clar, encara que també és molt angoixant per a qualsevol consciència raonable, i la vida social es perfecciona amb el coneixement de les lleis de la natura, que ha estat i és el fonament dels drets de l'home. Per tant, estic parlant de llibertat, una de les principals característiques de l'ésser humà. Si no tenim el control de la vida productiva, no tenim llibertat. Aquest és un dels motius pel qual l'anarcosindicalisme segueix sent apropiat actualment, tot i que hi ha alguns motius més dels que podem seguir parlant en una altra ocasió.

- Gràcies Galo en aquesta xerrada he gaudit com un camell perquè m'has ajuda a interrelacionar persones que vaig conèixer i les seves idees què continuen latents, estic segur que els lectors del Catalunya llegiran el diari amb molt interès.

Jornades Llibertàries Internacionals, juliol de 1977

Despossessió i capitalisme europeu

Ramon Boixadera

Wara Luque de Ormaechea

Els capitals europeus desenvolupen noves estratègies davant la crisi. Dins la sèrie 'La despossessió quotidiana', l'autor aplica l'anàlisi de Harvey a la trajectòria de la Unió Europea vers la intensificació dels processos de privatització de la riquesa.

La reconfiguració del capitalisme global després de la crisi dels anys '70 ha estat, i és encara, un terreny fèrtil per a l'economia crítica. I de tots els teòrics marxistes de l'era neoliberal, David Harvey és, indubtablement, un dels més influents, a través de la formulació del lligam entre sobre acumulació, despossessió i imperi.

Des de la seva perspectiva, l'esfondrament del keynesianisme i de la capacitat de reproducció domèstica del capitalisme hauria conduït a un desplaçament de l'acumulació en noves direccions espacials i temporals, reorientant d'aquesta manera els fluxos d'inversió real i financera cap a noves regions. Tanmateix, aquesta estratègia no representaria més que una fuita en avant, que acaba amplificant la crisi inicial fins a generalitzar-la, a mesura que el capital exporta amb ell les seves contradiccions -en forma de bombolles especulatives i sobre capacitat productiva.

Una forma alternativa d'escapar a la crisi de rendibilitat es basaria en el recurs a formes de despossessió, a través d'una aliança directa entre el poder polític i el capital financer. Mitjançant la mercantilització d'actius com el coneixement o els recursos naturals i la privatització d'indústries públiques i sectors com ara la sanitat o l'educació, el capital superaria les seves dificultats amb una transferència de riquesa comuna, sense necessitat de recórrer directament a la producció.

Aquesta nova forma d"acumulació seria, en la interpretació de Harvey, dominant en l'actual fase de l'imperialisme americà (i per extensió, del període neoliberal). De l'Iraq a l'Amèrica Llatina, les aventures militars i els "rescats" d'organismes com l'FMI serien la manera en què els EUA farien front al seu declivi productiu, obtenint per la força i el xantatge els recursos amb els quals preservar la taxa de benefici dels seus capitals i el seu domini imperial.

És possible reescriure aquest relat per al neoliberalisme europeu? Podem interpretar la integració europea com el mitjà pel qual els diferents capitals nacionals intentaran la resolució espacial-temporal de la seva crisi. La desindustrialització forçada del Sud d'Europa, inclosa Espanya, operada en la seva entrada a la CEE (1986) a través del desmantellament aranzelari i la manipulació canviària, representa, simultàniament, l'obertura d'un nou mercat d'exportació pels capitals del nord i una nova font d'inestabilitat continental, en augmentar la dislocació entre els focus d'acumulació de capital i de realització de l'excedent. Els desequilibris, parcialment saldats per l'exportació de capital financer, no resistiran a la formació de bombolles borsàries i immobiliàries al sud d'Europa, que van acumulant-se fins a l'esclat definitiu del 2007-2008.

Les creixents dificultats per superar la crisi de sobre acumulació obren camí a la rapacitat de la despossessió. Si l'Acta Única Europea (1986) té com a objectiu eliminar totes les barreres al capital dins la CEE, el Tractat de Maastricht (1992) institucionalitza l'aliança entre capital financer i institucions polítiques: la creació d'una moneda única, associada a l'exigència de disciplina pressupostària i independència de l'autoritat monetària, cedeix completament la sobirania de la política fiscal, monetària i creditícia al sistema financer i els bancs centrals, sota el model del Bundesbank. L'onada de privatitzacions dels anys '90, sota les exigències de la disciplina fiscal, no és sinó una baula de la cadena que condueix a la intervenció de la Troika en diferents economies perifèriques de l'Eurozona. Cadena que s'allarga fins a la capitulació de Syriza, amb la creació d'un fons de privatitzacions des d'on es gestionaran tots els actius de l'Estat grec, per exigència del ministre de finances alemany, Schäuble.

L'imperialisme alemany tanca així el seu propi cercle. No en va, fou un fons de privatitzacions semblant, la Treuhand, que obrí el camí del capital alemany als actius de la RDA -anticipant la transformació dels antics països del socialisme real en el hinterland industrial del capital nord-europeu. Finalment, la força militar ha estat per la UE, com pels EUA, un recurs habitual en el tracte amb les ultra perifèries, com demostren els conflictes de l'antiga Iugoslàvia o l'actual Ucraïna.

Però és difícil seguir l'anàlisi de Harvey fins a les seves últimes conseqüències. Les transformacions del capital europeu no s'han de confondre amb una pèrdua de centralitat de l'explotació enfront de la despossessió. Al contrari, el procès d'integració europea ha utilitzat la competència entre treballadors (el famós dumping social) per augmentar el seu benefici a través de l'explotació dels assalariats, tant als països del centre com de la perifèria. Si els guanys de la privatització dels actius grecs són, sens dubte, colossals, no és menys cert que la destrucció del seu sistema de negociació col·lectiva ofereix guanys més immediats -i reproduïbles en els altres estats intervinguts, com demostren les reformes a Portugal, Espanya, Itàlia, Romania o França. Més encara, és difícil interpretar racionalment les mesures imposades a Atenes, amb una caiguda del PIB de més del 25%, si no és com un senyal pour encourager les autres, mostrant la demolidora violència de què pot ser capaç el capital davant les resistències de la classe treballadora -i doncs, disciplinant-la a escala continental.

La continuïtat entre diferents formes d'acumulació (despossessió-explotació) i d'ordre polític (imperi-estat) suggereixen que l'anàlisi de Harvey enriqueix, més que no pas desplaça, l'anàlisi marxista tradicional2. Però matisa, també, els seus intents de cercar un nou subjecte polític més enllà del treball en l'enfrontament contra una fracció, el capital financer, que en realitat estaria actuant per renovar l'espai per a l'acumulació per a explotació del capital en el seu conjunt. Similarment, limiten també els seus intents de recrear, sobre aquesta aliança antiimperialista (antialemanya?), un keynesianisme internacional que ja ha demostrat els seus límits en l'àmbit estatal i que ometria la complicitat de les elits perifèriques amb Merkel.

Siguin quines siguin les formes d'una altra Europa, serà la classe treballadora a qui tocarà definir-la. Un projecte que, malgrat la crisi del capitalisme, segueix encara verd.

** Ramon Boixadera i Bosch és membre del Seminari d´Economia Crítica Taifa.*

Aquest article publicat a la Directa forma part d'una sèrie monogràfica al voltant de l'informe 'La despossessió de la vida quotidiana'

El projecte polític del moviment llibertari

CGT-PV

Els processos d'anàlisi i debat entre les diferents organitzacions, col·lectius, grups i persones que es senten vinculades al moviment llibertari han suposat sempre una assignatura complexa d'abordar i difícil de resoldre. Més enllà de la coordinació en temes i accions puntuals, existeix en la nostra història més recent una dinàmica palesa i normalitzada cap a l'atomització i dispersió del propi moviment. els intents per trencar aquestes dinàmiques, per establir espais on poder raonar, debatre experiències i extraure conclusions, si procedeixen, solen ser xicotets oasis dins de la infinitat d'espais i pràctiques en les quals està immers el moviment.

Podríem recordar,entre altres, les cinc cites de Buscando el Norte (València, Sant Boi, Luarca, Madrid i Barcelona), i fins i tot, propostes de caràcter internacional que van suposar espais per al debat però escassos progressos a nivell organitzatiu. en aquest sentit, i per la repercussió que va tenir en el seu moment, l'article de desembre de 2014 de Carlos Taibo, (http://www.carlostaibo.com/articulos/texto/?id=500#) animava a la reflexió i convidava, sobre la base de la nostra pròpia responsabilitat sobre el col·lectiu, directament a la creació de noves estructures confederals i obertes a la societat.

Des de llavors, organitzacions com Embat a Catalunya (http://embat.info) o Apoyo Mutuo a Madrid (http://apoyomutuo.net) han acollit multitud d´activistes socials vinculades a les pràctiques llibertàries i realitzat innombrables presentacions de les seues activitats i iniciatives com podem comprovar en les seues webs.

Per contra, alguns intents de sumar organitzacions i col·lectius en plataformes organitzatives, com la proposta de finals de 2015 de Joventuts Llibertàries a València d'establir un Front Comú Llibertari sobre cinc eixos de treball, han passat sense pena ni glòria entre gran part dels grups que podien haver-les considerat i debatut obertament per a intentar una inicial marxa. en el mateix sentit podríem parlar de com solen ser les relacions entre les organitzacions que es reclamen hereves de l'anarcosindicalisme, més enllà de com vam dir anteriorment en accions concretes, o la quantitat de discussions sobre la "puresa anarquista" que seguim trobant en la xarxa i que, principalment, serveixen per a seguir alimentant tensions i enfrontaments.

Encara que per a algunes persones i col·lectius el moviment llibertari és incompatible amb un projecte polític, el ben cert és que l'activitat transformadora en allò social, que es recolza des d'aquest moviment, ha de respondre, òbviament, a la necessària articulació d'estratègies, a curt i mig termini, que tinguen com a finalitat la construcció d'una societat llibertària. aquestes accions, per tant, respondran als objectius establits i acordats sota les premisses o principis que s'advoquen des del propi moviment (assemblearisme i nul·la jerarquització, solidaritat i suport mutu, acció directa, etc.).

Aquesta metodologia és netament política. Així mateix, pensar que aquests principis no responen a criteris polítics és arrissar el dogmatisme a nivells suprems. Dit açò, és constatable, que en la construcció d'eixos espais d'anàlisi i debat polítics encara queden molts passos a realitzar en molts llocs, recentment es presentava a Saragossa Aunar (http://aunar.org/) però també falta un suport decidit de moltes organitzacions i col·lectius per a consolidar i visualitzar el que, d'altra banda, moltes persones observem respecte a la infinitat d'iniciatives i projectes que naixen dins de la "galàxia" llibertària o funcionen sota els principis organitzatius (polítics) de la mateixa. sumant arguments què podem trobar en les webs anteriorment ressenyades sobre la importància i necessitat d'aquestes estructures organitzatives.

Afegiríem dues més. El primer de caràcter emocional, simbòlic, i un segon d'índole històrica i estructural. Rellegint el superb assaig 'Els anarquistes espanyols' de Murray Bookchin, podem trobar un capítol final de conclusions on l'autor es pregunta sobre els factors que varen influir en la CNT i per extensió en tot el moviment llibertari d'aquella època, perquè s'engegara semblant procés revolucionari. Les conclusions que s'apunten són variades però existeix una que Murray considera essencial. Aquesta apuntaria cap a la creença generalitzada que estaven contribuint a la creació d'una nova societat basada en els valors que tant anhelaven aconseguir. Aquesta creença constructiva va animar i emplenar d'il·lusió a milions de persones en el sentiment de pertinençaa un moviment comú de major envergadura, independentment de la filiació individual a ateneus, grups o sindicats, el seu espai vital rural o urbà, o als corrents que més professaven.

Lògicament, foren conscients o no d'açò, l'estat emocional individual influeix en la construcció d'allò col·lectiu d'una forma determinant. Per contra, quan es sotmet a les persones a unes condicions extremes resulta molt més complex que establisquen vincles de solidaritat entre elles ja que la lluita per la supervivència adquireix un caràcter allunyat de qualsevol racionalitat i provoca la recerca d'eixides totalment individualitzades, un salvis qui puga i com puga. El segon argument entronca, d'una banda el context històric en el qual ens movem i la necessitat estructural del poder per seguir perpetuant-se passe el que passe amb l'actual model capitalista globalitzat (o siga, independentment que el seu col·lapse tarde 5 o 50 anys) amb la lògica de com "veiem" des de cadascuna de nosaltres el món que ens envolta, i principalment, com ho van absorbint les noves generacions.

Des d'aquestes premisses no podem més que estar alarmades i preparades respecte al creixement exponencial de les organitzacions i partits ultradretans en molts llocs del continent europeu, en la més que evident confirmació que els estat-nació segueixen i seguiran condicionant les nostres vides i, finalment, en la reflexió que cal construir i consolidar alternatives sòlides a les noves estructures totalitàries que s'estan afermant en el subconscient col·lectiu. No voler adonar-nos de la "màgia atraient" que exerceix el poder, de la seua suposada eficàcia per a traure'ns de "l´abisme" social on ens trobem i, a més, de "protegirnos" de l'hostilitat del món que ens envolta és no acabar d'entendre com eixe poder "enamora" a la gent i, sobretot, a les generacions que inicien el seu camí. El feixisme dispers, difús, ambiental del que parla Antonio Méndez Rubio en el seu llibre 'Feixisme de Baixa Intensitat' és un fet a tenir molt en compte. i són eixos micro feixismes individuals, personals, xicotets, els que alimenten la bèstia.

Finalment la suma d'esforços en suport de les nostres accions i projectes multiplica la seua eficàcia i la seua difusió en més capes de la població. En aquesta consideració, tenir un projecte polític comú és fonamental si volem eixir de l'aïllament al que se'ns sotmet (i en ocasions ens sotmetem) i poder donar alternatives viables al sistema econòmic social (polític) de dominació anomenat capitalisme.

** Extret del Notícia Confederal de març 2017, revista de la CGT del País Valencià*

Democràcia versus estat

Apoyo Mutuo
http://apoyomutuo.net/

Amb aquest text, des de Apoyo Mutuo pretenem realitzar un exercici d'anàlisi sobre el paper de les institucions de l'Estat en el procés de transformació social, sense pretensió d'exhaustivitat i sent conscients de l'ampli i complex de la qüestió, en la qual podria aprofundir-se evidentment molt més.

Entrant en matèria, des de Apoyo Mutuo volíem deixar clara nostra posició respecte a l'assumpte que ens porta tractant de superar tant el gastat eslògan de "Governi qui governi, el poble sempre perd", com els intents renovats d'un col·lectiu de polítics que semblen concebre el parlamentarisme i la llei com a finalitats últimes.

La postura de la tradició revolucionària dels segles precedents es basava en un profund recel de l'Estat o, almenys, en la consciència que aquest es tracta essencialment d'una eina d'opressió de classe que possibilita que l'explotació econòmica que exerceix la classe dominant pugui convertir-se en hegemonia en el camp de la política i, així, garantir-se. Això no podríem considerar-ho més que un fet a tenor de l'experiència històrica. Això hauria de portar-nos conseqüentment a concloure que l'Estat és un instrument de dominació i que, com a tal, no pot arribar-se a ell i exercir el poder des del mateix d'una altra manera que realitzant un exercici d'opressió i explotació que inexorablement recau i paga el poble, la classe treballadora, independentment del grau d'explotació que exerceixi un estat o un altre.

No hem de remuntar-nos molt lluny per comprovar que això és i ha estat efectivament així. Fins i tot els intents marxistes de construir un "Estat proletari" que alliberés a la societat van acabar convertint al mateix en una ingent maquinària totpoderosa i centralitzadora que va sufocar qualsevol besllum de veritable demo-

cràcia i socialisme. Vam ser testimonis d'això en la URSS, a Xina (erigida actualment en una superpotència capitalista que no vacil·la a explotar brutalment a les treballadores i treballadors i a reprimir sense escrúpols la protesta social) i ho estem veient també en casos flagrants com el de Corea del Nord, o el de Cuba, l'obertura capitalista de la qual és ja des de fa temps un fet.

En tots aquests casos, en major o menor mesura, una altra característica bàsica dels estats va ser la palesa repressió i control policial-militar de qualsevol tipus de dissidència, la qual cosa va comportar la construcció d'estructures estatals regressives i reaccionàries en el social, essencialment totalitàries en molts aspectes.

No obstant això, en els inicis d'aquests i altres processos revolucionaris que es van succeir al llarg de la història sí es van donar casos reeixits del que nosaltres anomenem democràcia: d'autogestió, de socialisme, de justícia i igualtat social, d'organització descentralitzada i horitzontal, de poder popular. Però tots ells van ser frustrats tard o d'hora precisament per un o diversos estats, ja fora per ingerència militar externa i/o per absorció de la protesta i autoorganització social per part de les instàncies de l'Estat i els parlaments interns.

Referent a això expliquem en l'actualitat amb exemples efectius que la democràcia, en contraposició a l'Estat i al capitalisme, pot implantar-se, com els casos, entre altres, de Rojava a Síria, els mapuches entre Xile i Argentina o les zapatistes de Chiapas a Mèxic, els quals, partint d'una anàlisi crítica de l'Estat i autocrític de part de la teoria i experiència leninista sobre el mateix, han aconseguit assoliments en qüestions d'economia, participació política, feminisme i autoorganització social que ara mateix a Occident ens semblen simplement inimaginables, però que alhora són una mostra viva que el camí que ens hem marcat no solament és desitjable en termes de llibertat i justícia, sinó també perfectament viable i eficient.

D'altra banda, no escau en aquest espai per entrar a dirimir si la nostra visió, com a organització política, de l'Estat s'acosta més a tesi instrumentalistes, funcionalistes, estratègic-relacionals o qualssevol que siguin de l'ampli ventall de teories existents. Ens quedem amb l'experiència històrica que ha demostrat (i ho segueix fent dia a dia) amb bastant claredat

que l'Estat —independentment de com es teoritzi—, lluny d'actuar com un facilitador dels processos socials de transformació radical democràtica, ha actuat sempre, en major o menor mesura, com un obstacle.

Poc queda que dir ja de la desapareguda socialdemocracia que en un temps enrere va pretendre frustradament portar a efecte el procés de transformació social a través de l'electoralisme i la intervenció als parlaments via partits polítics (no faria falta ni entrar detalladament de l'experiència més que fracassada de l'eurocomunisme, els màxims exponents del qual en forma de partits comunistes europeus no van dubtar a arribar en molts casos a la traïció envers el moviment obrer de manera flagrant). Un clar exemple d'això va ser l'experiència dels Verds en la dècada dels 80 a Alemanya, amb la seva política del partit-moviment que va acabar convertint-se a la política parlamentària corrent, rància i desenganxada de qualsevol pretensió rupturista, comença a sonar-nos cada vegada més coneguda al país de països que és Espanya, o els propis girs a la dreta que s'estan vivint actualment entre els nous partits espanyols.

D'altra banda, és veritat que moltes de les conquestes socials de les quals gaudim avui dia, les quals van ser aconseguides arran de molta lluita i lliurament per part dels diversos moviments en els passats anys, estan plasmades en les innombrables lleis aprovades en instàncies parlamentàries, i que això possibilita que exercim els nostres drets en bona part. Però és que el problema no resideix aquí.

Les i els demòcrates creiem efectivament en la reglamentació de la vida social, en què en les nostres complexes societats necessitem dotar-nos d'unes normes comunes per poder desenvolupar-nos en la major pau i igualtat possibles. Però no creiem que aquesta reglamentació i control hagi de ser dut a terme des de les institucions de l'Estat; unes institucions que, per definició, són jeràrquiques i verticals, antidemocràtiques.

Els qui creiem en la democràcia necessitem dotar-nos de les nostres pròpies institucions, de les nostres pròpies estructures per a l'exercici i la defensa de la vida en comú. L'actual Estat capitalista és sens dubte una institució ja no inservible per a tal fi, sinó sens dubte contraproduent i enemiga de l'organització popular, l'autogestió i també el feminisme.

Resulta obvi que per realitzar una transformació social necessitem guanyar el poder no solament en l'àmbit polític, entès aquest com les institucions de gestió de les vides de tots i totes (no necessàriament poder governamental), sinó en tots els àmbits (econòmic, cultural…). Una transformació social àmplia, rupturista, democràticament revolucionària necessita, precisament, això, ser social: és a dir, involucrar a tota la societat en això, i això és una cosa que no pot fer-se des de les instàncies de l'Estat, es vulgui o no. Això requereix un canvi en la cultura popular cap a les nostres postures; un canvi que ha de dur-se a terme necessàriament des del treball del dia a dia a peu de carrer, involucrant al major nombre de gent possible en el procés amb l'ànim que participin en la constitució de les estructures d'ordenació de la vida social que posteriorment regiran la comunitat quan s'hagi aconseguit superar a l'Estat capitalista.

No obstant això, tampoc podem afirmar sense més que l'Estat no ens interessa. Malgrat tractar-se d'un instrument absorbidor de la protesta social i reaccionari per defecte (no ha d'oblidar-se que, al cap i a la fi, és una institució creada per la classe dominant), seria un error d'anàlisi greu considerar iguals a tots els estats. No podem, per exemple, mesurar amb la mateixa vara a un estat dirigit per un govern de tall socialiberal o socialdemòcrata que a un estat de tall totalitari o feixista. En el primer cas, la protesta i organització social podria desenvolupar-se de manera més o menys lliure, la qual cosa possibilitaria la construcció de poder popular per part dels moviments; en el segon cas, això que diem seria molt més difícil, com vam poder comprovar tristament en l'Estat espanyol durant els 40 anys de dictadura franquista.

Això ens porta a afirmar que l'Estat juga un paper de rellevància en el procés de transformació social i que, per tant, no ha de ser ignorat. Però això no ens porta a concloure que hem de prendre les seves institucions i els seus parlaments, atès que sabem el que això comporta. Es tractaria, al cap i a l'últim, d'un enemic a batre que necessitem convertir en el més feble possible per poder-ho depassar, superar. Però aquesta "construcció de la feblesa" no es duu a terme des dels parlaments i consistoris (no principalment, almenys), sinó des de la construcció, en oposició, de poder popular, de l'enfortiment de les estructures i organitzacions dels moviments. Tot això ha de dur-se a terme des de la consciència que l'Estat no és un aliat amb el qual explicar, sinó un obstacle al que s'ha de vèncer. Per això, és necessari estendre la idea que el conflicte del moviment popular amb l'Estat és alguna cosa permanent i inherent a una societat dividida en classes socials com la nostra, i que tractar d'apaivagar aquest conflicte no pot resultar més que en el debilitament dels moviments i, per tant, en una deriva regressiva i reaccionària de l'Estat.

Referent a això, observem la necessitat que, davant la nova ona política iniciada per Podem i les batejades com a "candidatures d'unitat popular", el moviment popular no es quedi de braços creuats esperant al fet que els càrrecs electes legislin o actuïn en favor de les mesures promeses, sinó que s'organitzi independentment d'aquests per pressionar en el sentit dels seus objectius i exigències, no tenint cap temor a l'hora d'obrir un conflicte quan es vegi necessari.

Igualment, el petit sector dels nous gestors format per antics companys i companyes d'organitzacions i lluites, haurien d'entendre que l'important és que, efectivament, la balança es declari cada vegada més a favor del moviment popular, i que això passa per que aquest aconsegueixi tot el poder possible en detriment de les institucions de l'Estat capitalista, la qual cosa de vegades anirà irremeiablement en detriment del partit pel qual hagi estat triat.

En conclusió, des de Apoyo Mutuo creiem que els qui estem per un canvi social democràtic radical hem de centrar la nostra atenció, els nostres esforços i els nostres recursos en la construcció d'institucions populars independents (i generalment contraposades) a les institucions de l'Estat, el qual ha demostrat ser històricament la pedra principal en el camí que porta al fet que qualsevol pretensió transformadora es converteixi en realitat.

“Hem de poder intervenir en el mercat del lloguer”

Entrevistem Irene Sabaté, una de les portaveus del Sindicat de Llogaters de Barcelona

David Bou / Gemma Garcia

El preu dels lloguers s'ha disparat, especialment a la ciutat de Barcelona: un 20% en només dos anys. En silenci fins fa ben poc, una gran part del veïnat s'ha vist forçat a abandonar els seus barris. Són desnonaments invisibles. Per fer-los visibles i combatre'ls, han sorgit plataformes veïnals, organitzacions d'inquilines i s'acaba de presentar el primer sindicat de llogateres dels Països Catalans. Conversem amb Irene Sabaté, investigadora en habitatge i una de les portaveus del Sindicat.

- Com ha estat el procés de creació del Sindicat de Llogaters, qui el promou i com sorgeix la idea?

A hores d'ara, el grup promotor l'integren una trentena de persones de perfils diversos: activistes de moviments socials o entitats que treballen en l'àmbit de l'habitatge i els drets socials. Hi ha unes entitats que han donat l'empenta inicial, però també hi ha persones que es presenten a títol individual. Des de la primera trobada l'octubre passat, s'ha anat gestant la proposta, partint de la diagnosi d'emergència pel que fa a l'evolució dels lloguers a la ciutat de Barcelona i com un complement a moviments ja existents, alguns a escala de barri, però també de moviments més enllà de la ciutat de Barcelona, com la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH) o l'Assemblea de Barris per un Turisme Sostenible (ABTS), que implica diversos barris. Les entitats que donen suport de manera explícita al naixement del Sindicat són Hidra Cooperativa, ABTS, Desllogades, 500x20, l'Observatori DESC i la pròpia Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB). Pel que fa a l'organigrama, hi ha un consell conformat per fins a setze entitats amb diferents graus d'implicació. L'òrgan que decideix, però, és l'assemblea. Tanmateix, tot està en procés i el que hem de fer ara és aplegar moltes afiliades per créixer i tenir força.

- Aleshores, el plantejament inicial a nivell organitzatiu és tenir certa autonomia respecte tots els col·lectius implicats?

Aquesta és la idea. Però clar, algunes de les entitats estableixen convenis amb nosaltres. Per exemple, per prestar serveis en l'àmbit de l'assessorament jurídic o tècnic. Col·lectius d'advocats i també alguns grups d'arquitectes assessoraran les afiliades, muntaran tallers, etc. sobre la base d'una col·laboració i conveni, a banda d'integrar-se al Consell d'entitats.

- S'entén que tots aquests serveis costaran diners.

Per això la filiació. Serà una quota anual ordinària de trenta euros, però també n'hi haurà una de reduïda de quinze euros anuals per a les persones que no s'ho poden permetre. Després, hi ha la possibilitat d'aportar una quota de cent euros, en dos pagaments.

- A què donarà dret la filiació?

Per una banda, volem que tingui un significat molt polític i de mobilització: afegir massa crítica al Sindicat. Per una altra, la filiació donarà dret d'accés a aquestes sessions d'assessorament que seran tant col·lectives com individuals.

- Us emmiralleu en el model organitzatiu de la PAH d'assessorament col·lectiu a les assemblees d'afectades?

Ens inspira molt, però també ens plantegem ser un sindicat i delimitar un gruix d'afiliats. La forma jurídica és d'associació, però la forma de funcionament, en bona mesura, passa per la filiació, tot i que hi haurà mobilitzacions i activitats obertes a tothom. Volem força numèrica per exercir pressió política i per no precaritzar els serveis que es donin. Durant uns mesos, els professionals que ofereixin els serveis ho faran voluntàriament, però la idea és que es pugui remunerar, de la mateixa manera que hi hagi la possibilitat de contractar una persona que s'encarregui de qüestions relacionades amb la gestió. Hem triat que la filiació sigui la font de finançament principal, que ens ha de permetre mantenir la independència respecte les administracions i altres agents.

- Us inspireu en altres experiències de sindicats europeus. Quins efectes han tingut?

El cas alemany i el suec són els models de referència. La seva incidència es pot resumir en tres aspectes. En primer lloc, donar veu i visibilitat a la condició de ser llogatera, que hi hagi un subjecte polític i un actor que representa els interessos d'un col·lectiu que és gran a la ciutat de Barcelona, un de cada tres habitants. Per altra banda, aquesta forma d'organitzar-se també permet interlocutar amb les administracions, tenir veu per negociar o forçar canvis de tipus legislatiu en polítiques d'habitatge i regulació del turisme. Per últim, creiem també que aquesta forma de sindicat pot ser flexible per aplegar adhesions de col·lectius, no només d'individuals.

- Contempleu una estructura descentralitzada, amb grups als barris, o demanareu suport a les que ja existeixen per enfortir des d'aquí el Sindicat?

Tot està per fer i per definir, perquè esperem sumar gent a partir de divendres. Hi ha moltes decisions que no estan preses ni preestablertes, però el que tenim molt clar és que, per exemple, tots aquests serveis, que seran específicament del Sindicat, han d'anar rodant pels barris. Farem servir espais ja existents per respondre les demandes que sorgeixin. De fet, no tenim una seu ara mateix. De moment, estarem voltant per la ciutat.

- Ja fa anys que hi ha un degoteig d'expulsions del veïnat, creieu que el Sindicat arriba tard quan la situació és límit?

La situació és extrema i dramàtica. Si arriba tard no ho sé, però ve carregat de raons per existir. El president del Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària (API) sembla que està molt escandalitzat per la iniciativa i això demostra que es necessitava. No sé si podrà arribar a revertir o a mitigar la situació, però ja fa temps que a Barcelona hi ha un sentiment estès de què hi ha un problema amb els lloguers. Ara hi ha molta gent conscient d'això, no només persones que estan a prop del desnonament o ens situacions extremes, sinó que també hi ha gent que simplement porta molt de temps portant en silenci el problema.

- S'acaben contractes i s'incrementen els lloguers o no es renoven i s'expulsa les inquilines. L'assessorament pot jugar un paper important per trobar escletxes que frenin l'augment del lloguer, però hi ha un mur inevitable: la Llei d'Arrendaments Urbans (LAU). Com ho afronteu?

Som conscients dels límits de l'assessorament. El marc legal és molt limitat i contrari als interessos i drets dels llogaters, per tant, el marge per canviar les situacions individuals és molt petit. Per això, el focus està molt posat en la qüestió del marc legislatiu i les polítiques d'abast més ampli. No s'enganyarà ningú dient-li que amb un assessorament jurídic se'n sortirà, però sí que hi ha dubtes que mai hem consultat i situacions que hem assumit sense cap qüestionament. Per tant, també podem ajudar a fer-hi front.

- Sent conscients dels límits tècnics i del marc legal, contempleu recórrer a la desobediència civil a l'hora de fer accions o fins i tot a una vaga de lloguers?

Absolutament. Es contempla i es definirà en funció de qui som i què decidim quan hàgim crescut numèricament. Però està totalment previst, per exemple, estar presents als desnonaments.

- S'estan produint molts desnonaments per impagament de lloguer. Molts casos els vehicula la PAH, a partir d'ara, els abordarà el Sindicat de Llogaters?

Dependrà de com les persones afectades reaccionin davant de les diferents vies d'acció i també de com la PAH vulgui fer-hi front. Per exemple, una de les cinc mesures que la PAH estan exigint ara mateix té a veure amb el lloguer accessible i hi donem suport. Hi haurà solapament segur, però farem tot el possible perquè no hi hagi distorsió i per això també hi estem parlant.

- La LAU és estatal, però, més enllà de la batalla de competències, quina crítica feu a la Generalitat i a l'Ajuntament de Barcelona? Hi ha marge de maniobra per incidir en els preus del lloguer?
Exigirem valentia per part de les diferents instàncies, que deixin de dir que no és competència seva, també en relació al mercat. Hem de posar fi a la idea que no es pot intervenir en el mercat del lloguer, i això també passa pels tres nivell administratius. Així que mirarem d'incidir en totes les polítiques que es dissenyin.

- En l'àmbit europeu, hi ha ciutats que estan aplicant mesures per regular el preu del lloguer. Teniu propostes concretes en política municipal?
Els índexs i el control de preus formen part de les nostres reivindicacions. Ha d'haver-hi un límit, no pot ser que no hi hagi cap correspondència entre els preus de lloguer i les condicions de l'habitatge o que existeixi aquesta desproporció entre els ingressos i la despesa en habitatge. La reivindicació del dret a l'habitatge és la idea central. L'índex ha de ser vinculant. Si l'administració no pot actuar d'ofici i obligar un propietari a baixar un lloguer perquè és excessiu, no servirà de res perquè la relació entre un llogater i un propietari sempre es asimètrica, el llogater sempre estarà en situació de desprotecció i vulnerabilitat. Això s'ha de revertir i ha de ser clarament l'administració qui hi intervingui.

- Si el Sindicat de Llogaters ha de ser un dels agents de referència per a inquilines i veïnat de Barcelona, qui seria el vostre antagonista? A qui identifiqueu com a causant del problema?
Hi ha molts actors implicats en el mercat de lloguer i en l'actual situació de l'accés a l'habitatge. L'administració es cor-responsable, això està clar. Hi ha tota una legislació internacional relacionada amb els drets socials que s'esta transgredint, perquè no s'ha desenvolupat prou i aquests drets no tenen concreció en les polítiques. Evidentment, hi ha altres actors privats que estan traient profit de tot això i també els assenyalarem, però ens adreçarem sobretot a l'administració, perquè posi remei als abusos immobiliaris. Creiem que els grans propietaris tenen una major responsabilitat, quan a més, la banca ha rebut rescats i recursos públics. Se'ls ha d'exigir que posin a disposició de la població, el parc d'habitatge que tenen, tant la SAREB com les entitats financeres.

- A partir de la presentació pública realitzada al Casinet d'Hostafrancs el 12 de maig, quin és el full de ruta?
Ho desvetllarem aleshores però, en qualsevol cas, tenim a l'horitzó la mobilització "Barcelona no està en venda", convocada pel 10 de juny, i en la que participarem.

** Article publicat a la Directa*

Escola Llibertària de CGT, del 29 de juny al 2 de juliol

Secretaria d'Acció Social del Comitè Confederal de la CGT

Un any més la CGT obre la seva Escola Llibertària d'Estiu, un espai de trobada i discussió, d'aprenentatge i esplai, en el qual totes puguem aportar les nostres experiències i sabers per enriquir-nos mútuament.

Aquest any, entre el 29 de juny i el 2 de juliol de 2017, ens trobarem a Ruesta (Pre-Pirineu aragonès) sota el lema: Serveis Públics, Transnacionals, Atur i Precarietat.

En els últims anys, estem assistint a l'acceleració de l'atac de la globalització capitalista que, a través de les Transnacionals, realitza sobre els serveis públics susceptibles de general beneficis. El saqueig dels béns comuns, provoca exclusió, atur i precarietat, condemnant al 90% de la població a la pobresa.

Davant aquesta situació aquest any l'Escola Llibertària de CGT, a través de quatre tallers, anem a reflexionar i debatre quines han de ser les respostes de CGT, les alternatives i estratègies de lluita a aquesta problemàtica.

Com ens organitzem?

Aquest pot ser un primer esquema organitzatiu del dia:
09 a 10h: Esmorzar
(inclou organitzar la cambra, dutxa)
10 a 14h: Tallers
14 a 18h: Menjar, migdiada i altres activitats que no requereixen pensament
18 a 21h: Tallers
21 a 22h: Sopar
22:30h: Activitats culturals

Per dies l'horari serà:
- Dijous. Anirem arribant i desfent maletes
18:00 h. Assemblea per organitzar-nos
21:00 h. Sopar
22:00 h. Cinema Fórum: 'También la lluvia' (Itziar Bollarín), sobre la situació de l'expropiació de l'Aigua i la seva gestió.

- Divendres. Comencem les tasques de l'Escola
09:00 h. Esmorzar
10:00 h. Serveis Públics com a Serveis Essencials
14:00 h. Menjar i descans
18:00 h. Autogestió i Autoorganització (Atur i Precarietat), Les Kellys i el Projecte AU.
21:00 h. Sopar
22:30 h. Documental: La salud en venta. El negocio de las farmacéuticas.

- Dissabte. Seguim amb tasques de l'Escola
09:00 h. Esmorzar
10:00 h. Transnacionals, atac a la sobirania i els Béns Comuns
14:00 h. Menjar i descans
18:00 h. La defensa de la Sanitat com a dret fonamental
21:00 h. Sopar
22:30 h. Kankaneo Teatro. Irreverente Jipy.

- Diumenge. Conclusions i comiat
09:00 h. Esmorzar
10:00 h. Assemblea final: conclusions
Comiat

Els tallers:

- Serveis Públics com a Serveis Essencials. Pepe Aranda (Acció Sindical Confederal)
- Autogestió i Autoorganització (Atur i Precarietat)
1. Les Kellys. Yolanda García (Portaveu Kellys Benidorm - Marina Baixa)
2. Projecte AU. Jesús Arteaga (Assemblea d'aturades i precàries CGT-PV)
- Transnacionals, atac a la sobirania i els Béns Comuns. Lucía Bárcena (Ecologistes en Acció - Campaña no TTIP)
- La defensa de la Sanitat com a dret fonamental. Carmen Esbri (Activista Social - Membre de MEDSAP i Coordinadora Estatal Marees Blanques)

Dades pràctiques:

- Com arribar
Ruesta és un poble cedit el 1988 a la CGT per la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre. Està situat al costat de l'embassament de Yesa. Per allí passa el camí de Sant Jaume (antiga ruta romànica). Amb cotxe, es pot arribar des de Jaca, Iruña o SOS del Rey Católico. El transport públic és escàs: una línia Jaca-Iruñea et deixa a uns 12 Km. de Ruesta (podem organitzar la teva recollida).
Consulta la Web: http://ruesta.com/

- Coses a portar
Recorda que Ruesta està en el Prepirineu, vaja, que a la nit refresca. Porteu llanterna, les coses de neteja personal,… i tot el que necessitis per passar uns dies en la Naturalesa. Imprescindible portar el sac de dormir, encara que si ho prefereixes pots portar els teus llençols.

- Allotjament
Els menjars seran en l'Alberg, amb un saló menjador i espais per estar. Hi ha disponible 46 places d'alberg i 20 en matalassets que s'usaran si s'ocupen totes les places de l'alberg a la casa de la Cultura. Les reserves es confirmaran per ordre d'arribada.

- Menjades
Els menjars (esmorzar, menjar i sopar) es faran en l'alberg i corren del teu compte. Se us lliuraran els bons dels menjars, en arribar, havent d'abonar-los al moment.

- Inscripció
Sol·licita el full d'inscripció en el teu sindicat o sp-a.social@cgt.org.es
Envia el full d'inscripció a: escuelalibertaria@cgt.org.es

Qualsevol observació sobre dietes o altres necessitats que tinguis ens la pots explicar en el full d'inscripció.

- Escola infantil

Si veniu amb nens petits, digues-nos quants són i els anys que tenen perquè poguem autoorganitzar-nos en la seva cura i així pugueu gaudir dels tallers.

Joaquima Dorado Pita

Cent anys de lluita incansable per l'emancipació social

Argi Ferrero / Ricard de Vargas Golarons

La matinada del 14 de març, a l'Hospital del Mar de Barcelona ens va deixar la militant anarquista Joaquima Dorado Pita quan li faltaven 3 mesos per complir els cent anys.

La Joaquima era una dona fidel als seus ideals llibertaris que va practicar tota la seva vida. Era una dona menuda i bonica, afable, generosa, senzilla i discreta amb una fermesa de caràcter i conviccions, amb un alt grau de responsabilitat de tot allò que feia i sempre solidària amb els oprimits i la causa de la llibertat.

Nascuda arran l'esclat bèl·lic de la Primera Guerra mundial va viure episodis convulsos i decisius del segle XX com l'ascens dels feixismes europeus, la Guerra Civil espanyola, l'expansió militar del nazisme a Europa i la Guerra Freda entre el bloc capitalista liderat per els EUA i el bloc comunista liderat per la URSS. Dins el marc de la Guerra Civil, va participar activament en una experiència revolucionària única al món, en organitzar-se els treballadors de manera autogestionària.

La Joaquina va néixer el 25 de juny de 1917 al barri de pescadors de Santa Lucía, de la ciutat d'A Coruña. Des de ben jove, sensibilitzada i solidària amb les lluites de la classe obrera va donar suport a diverses vagues dels pescadors. A 17 anys, el 1934, es traslladà amb la seva família a Barcelona i s'instal·laren al barri del Poble Sec. Començà a treballar en un taller de fusteria com a tapissera i envernissadora; de seguida es va involucrar en les reivindicacions laborals, va ser escollida com a delegada dels treballadors i aconseguí millores laborals i socials. Tot seguit s'afilià al Sindicat de la Fusta de la CNT i poc més tard fundà amb altres joves del barri les Joventuts Llibertàries del Poble Sec. Alhora, formà part del grup d'afinitat Luz y cultura, adherit a la FAI.

El 19 de juliol del 36 va participar juntament amb altres companys i companyes, entre els quals es trobaven Antonio Ortiz , Francisco Ascaso, Joan Garcia Oliver i Ricard Sanz, en una barricada que es va situar al carrer de Sant Pau, cantonada Paral·lel i que va aconseguir frenar l'avenç de les tropes sublevades del 3er Esquadró de Cavalleria de la caserna del carrer Tarragona. Posteriorment, ella, juntament amb altres membres dels Sindicat de la Fusta i de les Joventuts Llibertàries, es van apoderar del castell de Montjuïc un cop es va rendir la guarnició militar.

Degut a la seva experiència al Ram de la Fusta de la CNT, va participar de manera rellevant en el procés de socialització d'aquest sector (Consell Econòmic de la Indústria de la Fusta de la CNT) que van protagonitzar els treballadors mateixos, controlant, per mitjà d'assemblees, el procés de producció. La col·lectivització controlava tot els processos de producció, de distribució i la venda dels productes derivats de la fusta. Van millorar les condicions de treball, higièniques i socials en gran manera, creant-se escoles bressol, biblioteques, dutxes i fins i tot alguna piscina. Es va passar de 3.000 a 7.000 llocs de treball en només un any.

Joaquina al seu pis a Barcelona, any 2008. font: http://presodelescorts.org
Foto ACMe (Associació per la cultura i la Memòria de Catalunya)

A l'homenatge a Durruti, Ferrer i Guardia i Ascaso entre Eduard Pons i Colette Durruti. Cementiri de Monjuic-2004 (Font: https://gimenologues.org/spip.php?article163)

Els treballadors van rebutjar tota mena de control i participació per part de la Generalitat de Catalunya i funcionaven sense cap tipus de jerarquia, d'una manera plenament autònoma.

L'any 1937 en marxar al front d'Aragó el secretari Manuel Hernández, la Joaquima va esdevenir el màxim responsable del Consell Econòmic de la Indústria de la Fusta. Durant els primers mesos de la guerra, va perdre el seu company milicià al front d'Aragó.

Durant els fets de maig del 37 la seva vida va perillar en diverses ocasions a l'enfrontar-se a les barricades amb les forces estalinistes i de la Generalitat que volien frenar el procés revolucionari endegat per la classe obrera i acabar amb la hegemonia de la CNT. Ella ho recordava com un dels fets mes dolorosos d'aquells anys. En aquells dies va socórrer personalment a membres del POUM que van demanar-li ajut.
L'any 1939 es va exiliar a França i va ser internada al camp de concentració de Briançon, d'allà va aconseguir fugir cap a Montpeller on va viure a casa de Paul Rèclus, nebot del conegut geògraf anarquista Eliseu Rèclus. Posteriorment va passar per dos camps de concentració més fins arribar al camp de Recebidoux reservat a presoners alemanys del que també va aconseguir fugir. En aquest anys d'ocupació nazi va participar en diverses accions en suport de la resistència. Acabada de Segona Guerra Mundial crea el Grup d'Acció 3 de Maig, juntament amb Raúl Carballeira Lacunza i Francesc Martínez Márquez (alies Paco) i Germinal Gràcia Ibars.

El 14 d'agost de 1946 retorna a Barcelona amb el seu company Llibert Sarrau Royes (mort a París l'any 2001) que havia de fer-se càrrec del Comitè de Propaganda de les Joventuts Llibertàries de Catalunya a conseqüència de la detenció d'Amador Franco, que morí afusellat poques setmanes després.
Joaquima va participar en diverses accions que va protagonitzar Moviment Llibertari de Resistència, del qual Llibert Sarrau era un dels màxims responsables. Una d'aquestes accions va consistir en l'atemptat que va acabar amb la vida del confident de la policia Eliseu Melis.
El dia 24 de febrer de 1948 és detinguda juntament amb el seu company Llibert Sarau (Antonio), el seu germà Joaquim Sarrau, Ramon López, Juan Rucabado, i conduïts als calabossos de la Jefatura Superior de Policia, de Via Laietana, on van patir greus tortures durant 18 dies. Joaquima recordava el seu pas per Via Laietana i de com van aconseguir suportar els interrogatoris de Pedro Polo Borreguero: "ens vam inventar un personatge fictici ("el valencià") sobre el que vam fer recaure tota la responsabilitat del que estàvem fent; ningú no va ser detingut a partir de les nostres declaracions".

El 15 de marc de 1948 va ingressar a la presó de dones de les Corts, on va coincidir amb Rosa Mateu, Francesca Avellanet, Antònia Martínez i d'altres companyes anarquistes. Va ser condemnada a 15 anys de presó per rebelión militar. El 27 de novembre del mateix any l'auditor de guerra decreta la llibertat provisional de tots els encausats. Joaquima i Llibert queden en llibertat 2 de gener, però són novament detinguts a l'estació de Ripoll, camí de França, l'11 de maig de 1949. La retornen a la presó de dones de Les Corts on emmalalteix greument havent-l'hi d'extirpar el ronyó dret, afectat per un tumor tuberculós, el 6 de febrer de 1951. A causa del seu greu estat de salut, va ser excarcerada a fi de que morís amb la seva família. Amb tot Joaquima va salvar la vida mercès al tractament que va rebre del doctor naturista Vicente L. Ferrándiz i sobretot per la penicil-lina aconseguida clandestinament per el Sindicat Tèxtil de la CNT . Dos anys més tard, el 1953 LLibert i Joaquima van ser jutgats per un tribunal militar i Llibert seria condemnat a 20 anys i un dia i Joaquima, a 12 anys. Al judici, Joaquima va encarar-se amb el tribunal militar, "dempeus, davant d'ells, amb els sabres sobre la taula, els vaig dir que els únics que s'havien revoltat eren ells, no pas nosaltres; ells eren els rebels contra la República democràticament elegida. Durant el judici no es va tornar a parlar de l'auxilio a la rebelión". A causa de la seva salut precària, redimeix la pena treballant com a cosidora. La llibertat, la va obtenir el 1954.

Una vegada recuperada Joaquina va voler acabar de complir el 6 mesos i 10 dies que li quedàven pendents de la condemna comptant els indults que tant ella con els germans Sarrau van gaudir, era el seu desig quedar lliure i no tenir més deutes pendents amb la "justícia" militar que la va condemnar. El 27 de juny de 1954 Joaquima deixava enrere la porta de la presó de les Corts.
Joaquima recordava la seva etapa a la presó e les Corts amb tot detall, aquells anys els va compartir amb altres lluitadores contra el franquisme, Tomasa Cueva, Enriqueta Borrás i la seva mare Rosa Mateu, Margarita de la Torrassa, Francesca Avellanet, Antonia Martínez., etc. Mai va tenir problemes per explicar aquesta etapa de la seva vida com a presonera de la dictadura contrastant amb el seu silenci deliberat respecte als anys de lluita clandestina al costat del seu company Llibert Sarrau o de Quico Sabaté (1)

Coneguda a la clandestinitat com la Nuri (2) va ser decisiu el seu paper per a la creació de la infraestructura que va permetre les accions i la supervivència del grup del guerriller Quico Sabaté (entre abril de 1955 i febrer de 1957) el qual va reconèixer que la Joaquima li havia

Joaquina a Toulouse (1944) Amb Antonio Tellez a l'esquerra entre d'altres. Font: http://presodelescorts.org

allargat uns anys de vida. Cansat, decebut i contrari a la pasivitat de la cúpula de la CNT a França respecte a la dictadura, Sabaté no va respectar l'obligació de residència forçosa a Grenoble de les autoritats franceses i es va traslladar al Pirineu, concretament a casa del seu entranyable amic Josep Guisset a Prats de Molló, per fer incursions periòdiques a Catalunya per arribar a Barcelona.

Malgrat la seva discreció sabem que la seva participació no es va limitar només a la logística com per exemple aconseguir pisos segurs per els membres del grup com els del barri del Born, al carrer de Tarròs i el pis de Collblanc al carrer Bassegoda, sino també en accions de suport armat, amb la redacció de la publicació "El Combate" i també en la mediació l'any 1956 entre Quico Sabaté i Josep Lluís Facerias.

Després del cop econòmic a la empresa Cubiertas y Tejados (22 de desembre del 1956), i la posterior detenció d'Angel Marques Urdí (3), el Quico i Amadeo Ramón Valledor (conegut per "el asturiano) (4) van romandre unes setmanes amagats fins el dia 6 de febrer del 57 en que van emprendre cami de tornada cap a França acompanyats de Joaquima sense la qual els hi hagués resultat molt més difícil arribar a França.

El dia 12 de març de 1958 Llibert Sarrau surt de la presó i marxa cap a Andorra on es retroba amb la Joaquima i s'estableixen a França. Alli, tots dos, juntament amb d'altres companys crean el MPR (Moviment Popular de Resistència) i el 1962 va col·laborar a la creació del DI (Defensa Interior) que tenia com objectiu atemptar contra Franco. També va jugar un paper important en aquests anys en la mobilització a Paris contra l'intent de cop d'estat dels militars de la OAS contraris a la independència d'Argèlia.

Un cop mort el dictador torna a Barcelona amb el seu company Llibert per assistir a un homenatge a Durruti el 1978. Definitivament tornen a Barcelona l'any 1992. Van intentar crear un centre d'educació llibertària en uns terrenys prop de Ribes de Fresser, que havien estat adquirits el 1930 per el Sindicat Fabril i Textil de la CNT per fer-ne colònies d'estiu per els infants de la Escola Racionalista Natura del Clot, on en Llibert havia gaudit com alumne. Aquesta iniciativa no va poder prosperar malgrat disposar dels diners per la adquisició i finalment quan estava tancat l'acord de compra-venda no va ser possible per la pressió que va exercir la família Pujol sobre els propietaris.

El 2007 va rebre un homenatge per part de la Xunta de Galicia entre 30 Mulleres de la Memòria. Els últims anys va ser la organitzadora del homenatge a Buenaventura Durruti que se celebra cada dia 20 de novembre al cementiri de Montjuic. A l'octubre del mateix any, amb els 90 complerts Joaquima s'adreça al col·lectiu que organitza l'homenatge i fa un al·legat per la unió dels militants llibertaris sota una única organització:

"Acabo de cumplir 90 anys i tinc una gran pena que us confio: La desunió dels Anarquistes…

Cal que tots ens unim car sinò desapareixerem com organització. Us prego a vosaltres les dones que treballeu en aquest sentit, doncs els homes no ho fan.

El que fem separats es perdre el temps. L'essencial ja está dit, perquè fer-vos perdre el vostre.?.

¡Visca l'ideal Anarquista que té solución per a tots els problemas ¡! Moltes gràcies per haverme convidat, sento no poder estar amb vosaltres per problemas de salut.
Vostra i de la Causa "
Joaquima

El 1958 Joaquima es retroba a Andorra amb Llibert després de passar 10 anys com a presoner del franquisme. (Font: International Institute of Social History- Amsterdam)

Presó de les Corts 1948 (font: http://presodelescorts.org)

Tots dos ens considerem privilegiats per haber-la conegut i la recordem malgrat la seva voluntat de ser anònima i el seu silenci contingut, amb profunda estimació, admiració, respecte i gratitud per la seva trajectòria fidel a les classes populars i la seva lluita constant i inequívoca per la llibertat i en contra de tota opressió i esclavatge. Ens ha deixat un testimoni d'una etapa històrica on l'anarquisme havia deixat de ser una utopia per esdevenir una realitat, on la resistència era un deure i una obligació, un exemple de lluita, dignitat i coherència.

Davant la regressió de drets i llibertats conquerits des de molts anys enrere per la lluita de la classe obrera i l'avenç constant de les idees totalitàries sostingudes per el capitalisme salvatge a través dels diversos Estats., la seva vida, lluitadora i conseqüent es un exemple i referent de present i de futur per les noves generacions.

A Catalunya se li està preparant un merescut homenatge per part de diversos col·lectius llibertaris i de la associació d'expresses de la presó de Les Corts, que tindrà lloc el diumenge 11 de juny a la plaça de Can Robacols del barri Clot-Camp de l'Arpa partir de les 12 del migdia i fins a les 6 de la tarda. Inclou un dinar de germanor a la plaça. L'acte comptarà amb diversos parlaments, poemes i cançons. Les parades de Metro més properes són L1 Clot i L5 Camp de l'Arpa.

Notes:

(1) Molt recomanable la consulta del web: http://presodelescorts.org/ una clara mostra de com les noves tecnologies es poden posar el servei de la investigació històrica.

(2) A la primera edició del llibre de Tellez "Sabaté Guerrilla urbana", Joaquina apareix amb aquest pseudònim seguint la seva premisa de discreció, en edicions posteriors seguirà amb aquest nom, no serà fins molts anys més tard que sabrem que Nuri no és una altra que Joaquina Dorado.

(3) A la comissaria de Via Laietana el detingut va ser "estrechado a preguntas", (expressió feta servir als informes policials per no dir "torturat"), descriu amb tot luxe de detalls la infraestructura que Sabaté tenia organitzada a Barcelona i rodalies, ruta des de Prats de Molló, masies de suport, pisos, armament amagat, adreces dels col·laboradors, etc... les detencions no es van fer esperar.

(4) Valledor havia nascut al poble de Guimara a la provincia de Lleó, havia participat en la guerrilla d'aquesta zona amb el seu cosí Serafín Fernández Ramon "el Santeiro" , a l'any 1948 aconsegueix passar a França.

Confederalisme democràtic versus socialisme comunitari

José Iglesias Fernández

"Els estats estan fundats en el poder, les democràcies estan basades en el consens col·lectiu. Els Estats solament administren, mentre que les democràcies governen".
Abdullah Öcalan

La proposta d'Abdullah Öcalan sobre el confederalisme democràtic (CD) ens presenta una de les alternatives al capitalisme més atractives formulades en el que va de segle XXI: ningú millor que ell per a explicar i defensar el que és, a parer seu, una solució «per a la qüestió kurda [però també per al Pròxim Orient, i per escapar de l'opressió] i la dominació global del sistema capitalista modern».(i)

Per als que projectem i defensem la societat comunal com alternativa al capitalisme, la proposta de CD té l'atractiu de propugnar formes d'organització social en què el capitalisme i les seves formes de poder (l'Estat i la burocràcia que aquest comporta, l'exigència de la nació com base territorial d'una sobirania, com també altres poders derivats de la religió, el patriarcat, el militarisme, etc.) són considerats negatius per a aquella societat que desitja viure en harmonia i fraternitat i, per tant, se n'exclouen. Aquestes instàncies, les doctrines i les expressions del poder absolut habituals en les societats de classe, ens impulsen a comprovar en quina mesura, el CD afavoreix i potencia la implementació de les societats comunals (o afins) en territoris en què el capitalisme europeu és la forma de societat dominant.

Elements negatius que el CD recomana superar en el disseny de possibles alternatives:

- Superar l'Estat nacional, perquè és, en si mateix, el monopoli més complet i desenvolupat. «És la unitat més desenvolupada de monopolis com el comerç, la indústria, les finances i el poder. També caldria pensar en el monopoli ideològic com una part indivisible del monopoli del poder. El capitalisme i l'Estat nacional s'enllaçaren de manera tan íntima que no es podia concebre l'un sense l'existència de l'altre. Com a conseqüència d'això, l'explotació no només va ser aprovada per l'Estat, sinó també estimulada i facilitada. Però, sobretot, cal pensar en l'Estat nacional com la màxima forma de poder.»

- Així mateix, s'ha de superar la relació de l'Estat amb les religions. «La separació de l'Estat i la religió és el resultat d'una decisió política. No va donar-se de forma natural. Aquesta és la raó per la qual, fins i tot avui dia, el poder i l'Estat semblen donats, es podria dir, fins i tot, que per Déu. Nocions com Estat secular o poder secular són ambigües. L'Estat nacional també té assignat un nombre d'atributs que serveixen per a reemplaçar atributs antics religiosament enllaçats com ara nació, pàtria, bandera nacional, himne nacional i molts altres [...]. L'Estat nacional és un Estat centralitzat amb atributs quasidivins, que ha desarmat la societat per complet i monopolitza l'ús de la força.»

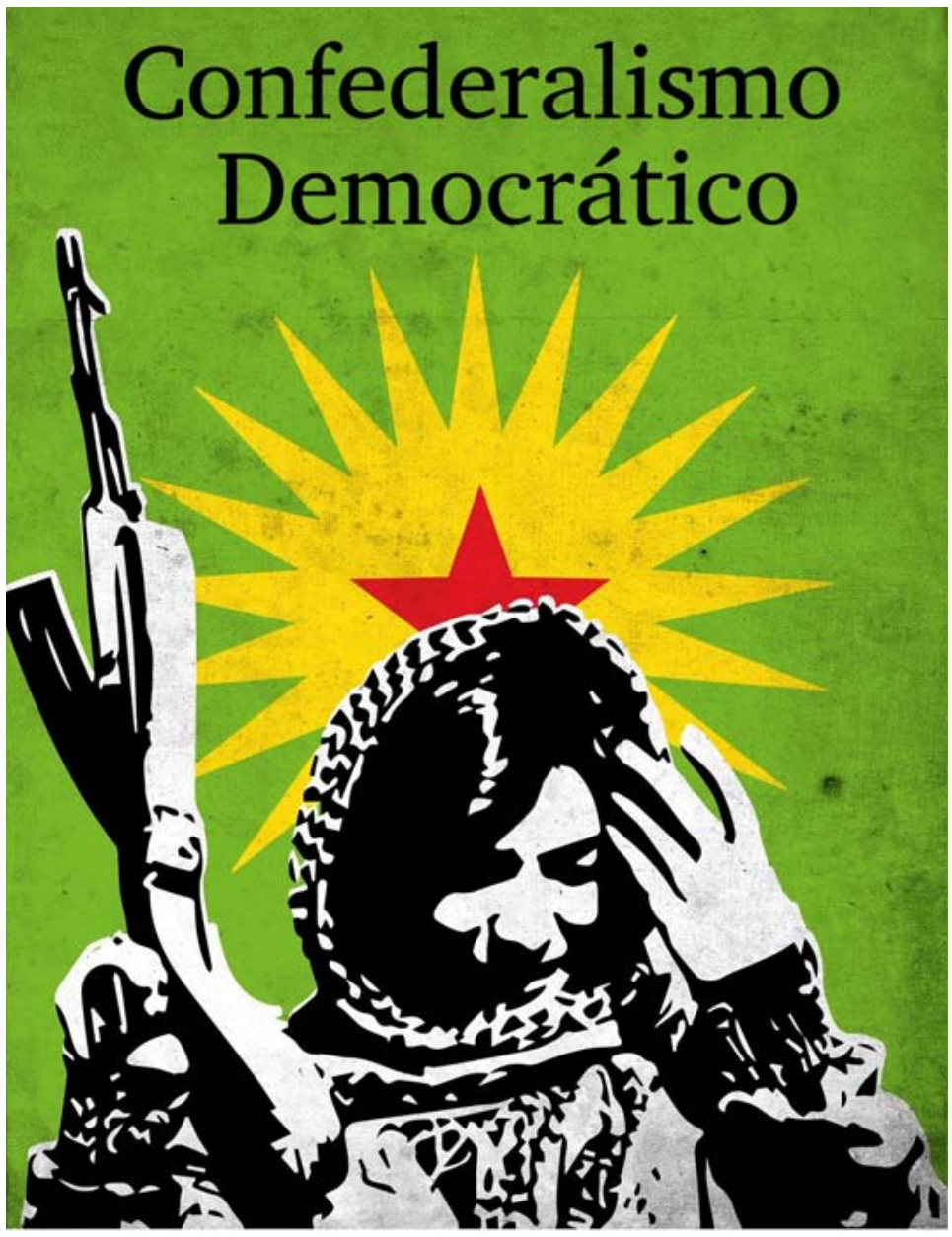

- Igual de nociva és la burocratització de la societat: «la burocratització i l'Estat nacional no poden existir l'un sense l'altre». «Si l'Estat nacional és la columna vertebral de la modernitat capitalista, és també, certament, la gàbia de la societat natural. La seva burocràcia garanteix el funcionament fluït del sistema: les bases de la producció de béns i els beneficis per als actors econòmics rellevants, tant a l'Estat nacional real i socialista, com al favorable a les empreses.»

- Succeeix el mateix amb el fenomen de l'homogeneïtzació i militarització del pensament. «L'Estat nacional, en la seva forma natural, apuntava a la monopolització de tots els processos socials. Havia de lluitar contra la diversitat i la pluralitat, un enfocament que va portar a l'assimilació i el genocidi. Explota no solament les idees i el potencial laboral de la societat i colonitza les ments de les persones en nom del capitalisme, sinó que també assimila tot tipus de cultures i idees espirituals i intel·lectuals per a preservar la seva existència. Apunta a la creació d'una cultura nacional única, una identitat nacional única i una única comunitat religiosa unificada. D'aquesta manera, també reforça una ciutadania homogènia.»

- Finalment, igual de perjudicial és el control de l'Estat nacional sobre la societat. «Se sol afirmar que l'Estat nacional es preocupa pel destí de la gent comuna. Això no és veritat. És, més aviat, el governador nacional del sistema capitalista mundial, un vassall de la modernitat capitalista, que està més profundament enllaçada a les estructures dominants del capital del que solem assumir. És una colònia de capital. Sense considerar com de nacionalista es presenta l'Estat nacional, aquest serveix igualment a tots els processos capitalistes d'explotació.»

En totes aquestes aquestes recomanacions, l'anticapitalisme que transpira el CD és més que palès.

Confederalisme democràtic

Emprant les paraules del mateix Abdullah Öcalan, el CD es defineix de la manera següent:

«Aquest tipus d'autoritat o administració pot ser anomenada administració política no estatal o democràcia sense estat. Els processos de presa de decisió democràtics no han de ser confosos amb els processos coneguts de l'administració pública. Els estats només administren, mentre que les democràcies governen. Els estats estan fonamentats en el poder; les democràcies estan basades en el consens col·lectiu. El mandat de l'Estat està determinat per decret, encara que, en part, pot ser legitimat a través de les eleccions. Les democràcies empren eleccions directes. L'estat empra la coerció com a mitjà legítim. Les democràcies es basen en la participació voluntària. El confederalisme democràtic està obert a altres grups i faccions polítiques. És flexible, multicultural, antimonopòlic i orientat cap al consens. L'ecologia i el feminisme són pilars centrals.» Així mateix, Öcalan admet que el «comunisme podria ser una alternativa al capitalisme». Segurament, l'anticapitalisme que traspua tot el document, com també el co-

munisme coma a societat a construir, siguin raons per a ometre la condemna de la propietat privada, reprovació que no apareix enlloc del text i trobem a faltar.

Principis del confederalisme democràtic

El CD es fonamenta en cinc principis, els quatre primers de coneguda afinitat amb els principis establerts pel comunalisme:

1.- El dret a l'autodeterminació de les persones inclou el dret a un estat propi. No obstant això, la fundació d'un Estat no incrementa la llibertat de la gent. El CD és, per contra, el paradigma de les persones oprimides.

2.-El CD és un paradigma no estatal, és el projecte organitzatiu i cultural original d'una nació democràtica.

3.-El CD es fonamenta en la participació de base. Els processos de presa de decisió es fonamenten en la comunitat. Els nivells superiors solament serveixen a la coordinació i implementació de la voluntat de les comunitats que envien els seus delegats a les assemblees generals.

4.-El sistema capitalista i els seus poders imperials, que perjudiquen la democràcia, no la poden imposar. La propagació de la democràcia de base és elemental. És l'única aproximació que poden tolerar els diversos grups ètnics, religiosos i classes. També va de la ma amb l'estructura confederada tradicional de la societat.

El moviment té com intenció establir estructures federals a l'Iran, Turquia, Síria i l'Iraq, obertes a tots els kurds i al mateix temps formen una confederació paraigua per a les quatre parts del Kurdistan.

Confederalisme democràtic versus socialisme comunitari

Per avaluar les bondats dels principis del CD, els contrastarem amb els que proposa García Linera en el seu socialisme comunitari (SC) (ii) Mentre que el CD és /1/ un paradigma de les persones oprimides, el SC és una democràcia participativa en cooptació amb els poders mencionats. /2/ Mentre que el CD és una societat sense Estat, que declara el comunitarisme com a objectiu, el SC proclama l'Estat com a arma revolucionària i el socialisme, com a pont. /3/ Mentre que el CD no es pronuncia sobre la propietat privada (buit que ens deixa un dubte), el SC proposa la convivència entre totes les formes de propietat, incloent-hi la privada, durant un període indefinit. /4/ Mentre que el CD és una relació horitzontal (confederada) entre comunitats, el SC estableix relacions verticals, en què destaca, en el cim de la piràmide, el paper de l'Estat.

Confluència entre confederació democràtica i societat vertical

La societat comunal es basa en les característiques que defineixen la matriu/brúixola i que orienta les exigències que defineixen la vida comunitària: propietat comunal dels recursos i de la producció, accés gratuït als béns i mercaderies que es produeixen amb aquests recursos, gestió horitzontal i valors basats en la confiança, l'amistat, i el suport mutu. És a dir, la societat comunal condemna la propietat privada, els estats i les nacions, la burocràcia, el patriarcat, el militarisme i el sexisme, les religions i tot allò que suposi poder i opressió.

Dit això, i comparat amb el CD, trobem moltes característiques que ens permeten contemplar afinitats positives a compartir, fet que no succeïa amb el socialisme comunitari. És a dir, el SC espera que l'Estat «representi a tots: empresaris, indígenes, oficialisme, oposició, minories, obrers, cooperativistes, assalariats, comerciants, camperols, intel·lectuals i joves». «El nostre gran repte és construir [...] un Estat integral que els unifiqui a tots.» (iii) Els que propugnem societats sense Estat, en canvi, continuarem recordant i repetint, com ja advertia i insistia Marx, que «els treballadors no poden prendre possessió de l'aparell de l'Estat capitalista i posar-lo a funcionar al seu servei». «Han de "demolir-lo" i reemplaçar-lo per una forma de poder polític radicalment diferent, democràtica i no estatal». (iv) El mateix opina Jorge Viaña: «mentre no s'aprofundeixi el desballestament de l'Estat i de les relacions socials i de propietat existents, no podrem parlar estrictament que, a curt termini, estiguem vivint un trànsit al socialisme». I remata: «Marx, justament, demostra que l'Estat encarna les lògiques de dominació i, en especial, de la propietat privada, per molta teoria que s'intenti fer».(v)

Notes:

i Totes les cites d'aquest article estan extretes del document Abdullah Öcalan, Confederalismo Democrático.

ii Iglesias, José. Garcia Linera i el socialisme comunitari del bon viure. Reconvertit dels del comunialisme

iii García Linera, Álvaro. El socialismo comunitario. Un aporte de Bolivia al mundo.

iv Michael Löwy. Ecosocialismo: hacia una nueva civilización.

v Jorge Viaña. Construyendo fundamentos en la lucha por un Socialismo Comunitario.

** José Iglesias Fernández és economista i membre del seminari d'economia crítica Taifa. Article publicat al blog de KurdisCat*

Diccionari militant

Revolució Russa: Estalinisme i Capitalisme d'Estat (i 4)

Agustín Guillamón

La Nova Política Econòmica (1921-1927)

L'anomenada NEP va imposar una sèrie de mesures econòmiques extraordinàries, motivades per les catastròfiques conseqüències de la guerra, i va posar les bases d'un capitalisme d'Estat rus. Per augmentar la productivitat es va decidir fomentar la iniciativa privada, prohibida el 1917, i permetre la rendibilitat de les petites empreses agrícoles i comercials. Es va eliminar la requisa forçosa i es van retornar gran part de les terres als kulaks, creant-se un mercat lliure interior. Alhora, l'Estat creava les grans granges estatals: els sovjós, i les cooperatives d'explotació agrària: els kolkhoz. Es van desnacionalitzar les empreses de menys de vint treballadors, autoritzant la liberalització de salaris i les primes de producció en les empreses privades. Es va autoritzar la presència de tècnics estrangers. Es va fixar un impost a pagar en "espècie" i es van autoritzar, sota control estatal, les inversions estrangeres. El sistema estatal estava dirigit pel Soviet Suprem d'Economia.

La NEP va portar certa estabilitat i va permetre recuperar els nivells de producció anteriors a la guerra. Però en el camí els soviets s'havien buidat de contingut i la revolució havia desaparegut. La NEP va finalitzar en 1927, amb el naixement del primer pla econòmic quinquennal, que prioritzava la indústria pesada sobre la producció d'articles de consum.´

El triomf de la burocràcia

A causa de les calamitats, penúries i destruccions de la guerra civil, l'aïllament de la revolució russa després del fracàs de la revolució internacional, la mort de nombrosos militants revolucionaris, el caos econòmic, la fam que havia produït milions de morts, i una misèria generalitzada; però sobretot gràcies a la identificació realitzada entre Partit i Estat, va sorgir una burocràcia que es va afermar en el triomf de la contrarevolució política, i la costosa i salvatge industrialització imposada pel triomfant capitalisme d'Estat.

En 1922, Lenin ja havia advertit dels perills d'aquesta ferotge nacionalització. La burocràcia havia buidat de significat i contingut els soviets, els sindicats i les cèl·lules i comitès del partit, sotmesos a l'aparell estatal i a les directrius contrarevolucionàries. A partir de 1923, Stalin va encarnar aquesta nova burocràcia del Partit-Estat que dirigia una brutal contrarevolució política, cultural, econòmica i social.

El pronòstic elemental dels bolxevics el 1917 havia estat que, donat l'endarreriment econòmic de Rússia, una revolució obrera victoriosa només podia sobreviure amb l'extensió internacional d'una revolució proletària que havia de ser d'àmbit mundial, donant el seu primer pas concret a Alemanya. En cas contrari, la revolució russa fracassaria. El 1924, la burocràcia va adoptar la teoria del "socialisme en un sol país" i el culte a la personalitat del momificat Lenin com els dos eixos sobre els quals aixecar la nova ideologia estalinista. La burocràcia russa, abandonada ja tota disfressa, apareixia disposada a aixafar definitivament qualsevol oposició. L'estalinisme va deformar grotescament el concepte del que era el socialisme, va suprimir el menor indici de democràcia obrera, va imposar una dictadura personal sobre el partit, i del partit sobre el país, construint un règim totalitari. La burocràcia necessitava aniquilar a tots els quadres de la direcció bolxevic que va fer la revolució d'octubre, ja que la mistificació de la seva pròpia naturalesa contrarevolucionària era una de les característiques de l'estalinisme. Així, al llarg dels anys trenta es van produir nombroses purgues, que van condemnar a l'extermini i la ignomínia a centenars de milers d'opositors, ficticis o reals, de qualsevol ideologia, i entre ells als mateixos bolxevics, i sobretot dels seus principals dirigents.

Trotski va ser assassinat a l'agost de 1940 a Mèxic per Ramón Mercader, agent estalinista espanyol que va executar les ordres directes de Stalin. En la guerra civil espanyola els estalinistes van encapçalar la contrarevolució en el si del camp republicà, eliminant física i políticament anarquistes, poumistes i dissidents de tota mena.

A l'agost de 1939 es va signar un pacte entre Hitler i Stalin per envair Polònia. A la fi de la Segona Guerra Mundial, l'Exèrcit Roig va ocupar mitja Europa, establint-ne règims totalitaris, satèl·lits de la Unió Soviètica, que es van enfonsar ràpidament després de la caiguda del mur de Berlín a l'octubre de 1989.

Aquests règims estalinistes de l´Europa Oriental van viure diverses insurreccions obreres i populars, com la de Berlín el 1947, Hongria el 1956 o Txecoslovàquia el 1968. L'enderrocament del mur de Berlín, l'octubre de 1989, va ser el principi de la fi de la Unió Soviètica i de quasi tots els Estats estalinistes.

Característiques de l'estalinisme

Les característiques de la contrarevolució estalinista van ser:

a) Terrorisme policíac incessant, omnipresent i gairebé omnipotent.

b) Imprescindible falsificació de la seva pròpia naturalesa, i de la naturalesa dels seus enemics, especialment dels revolucionaris.

c) Explotació dels treballadors mitjançant un capitalisme d'Estat, dirigit pel Partit-Estat, que militaritza el treball i la societat.

Els estalinistes no han estat mai un sector reformista del moviment obrer, sinó que sempre han estat el partit de la contrarevolució i de la bestial repressió del moviment revolucionari. Amb l'estalinisme no ha estat possible mai col·laboració alguna, només la lluita sense treva. L'estalinisme, sempre i en tot lloc, ha encapçalat i guiat les forces contrarevolucionàries, trobant la seva força en la idea d'unitat nacional, en la pràctica d'una política d'ordre, en la seva lluita per establir un govern fort, en una política econòmica basada en les nacionalitzacions, en la penetració dels militants del partit estalinista en l'aparell d'Estat, i sobretot disfressant la seva naturalesa reaccionària en el si del moviment obrer (Munis, p. 158-290).

Conclusions

La grandesa de l'Octubre Roig radica en què va ser la primera revolució proletària de la història, va ser la primera vegada en què el proletariat va enderrocar el govern de la burgesia. Una revolució comunista només podia ser mundial, i va fracassar a Rússia quan es va produir la derrota del proletariat revolucionari a Alemanya i la revolució soviètica va quedar aïllada. Aquest aïllament, unit a les catàstrofes de la guerra civil, el caos econòmic, la misèria i la fam, van magnificar els terribles errors dels bolxevics, entre els quals destacava la identificació entre Partit i Estat, que van conduir al triomf inevitable de la contrarevolució estalinista, des del si del mateix partit bolxevic que havia impulsat la revolució soviètica d'octubre de 1917.

A Rússia, el procés revolucionari iniciat el 1905 va obtenir el seu primer èxit amb la revolució democràtica de febrer de 1917, que va enderrocar al tsar i va instaurar una república democràtica, però no es va quedar a mig camí i va arribar fins al final amb la insurrecció d'octubre de 1917 a Petrograd, quan els soviets van desplaçar la burgesia de l'aparell estatal.

Aquests èxits són els que van dur a la CNT a adherir-se provisionalment a la Tercera Internacional al desembre de 1919. L´informe desfavorable presentat per Ángel Pestaña, al juny de 1922, després de la seva estança a Moscou, va fer que la CNT abandonés immediatament aquesta adhesió, i va convertir els anarcosindicalistes espanyols en els primers crítics de la dictadura del partit bolxevic sobre els treballadors i en els matiners artífexs de la definició del règim soviètic com a capitalisme d´Estat.

La contrarevolució estalinista va ser de caràcter polític, i es va encarnar en el monopoli del poder pel propi partit bolxevic, en les mesures de nacionalització i concentració econòmica estatal (capitalisme d'Estat) i en la transformació del partit bolxevic en un Partit-Estat, que va destruir tota oposició política i ideològica, va reprimir durament moviments i grups proletaris, indubtablement revolucionaris, i va perseguir fins a l'extermini físic a tots aquells que van manifestar la menor dissidència, ja fos dins o fora del partit únic.

Lluny de ser un banal cop d'Estat, com menteixen els portaveus de la classe dominant, la revolució d'octubre va ser un dels punts culminants assolit per la humanitat en tota la seva història. Per primera vegada la classe obrera va tenir el valor i la capacitat d´arrabassar el poder als explotadors i d´iniciar una revolució proletària mundial.

Tot i que la revolució aviat anava a ser derrotada a Berlín, Munic, Budapest i Torí, encara que el proletariat rus i mundial va haver de pagar un preu terrible per la seva derrota: l'horror de la contrarevolució, una altra sagnant guerra mundial (la segona), i tota la barbàrie patida sota els Estats estalinistes; la burgesia encara no ha estat capaç d'esborrar la memòria i les lliçons d'aquest formidable esdeveniment.

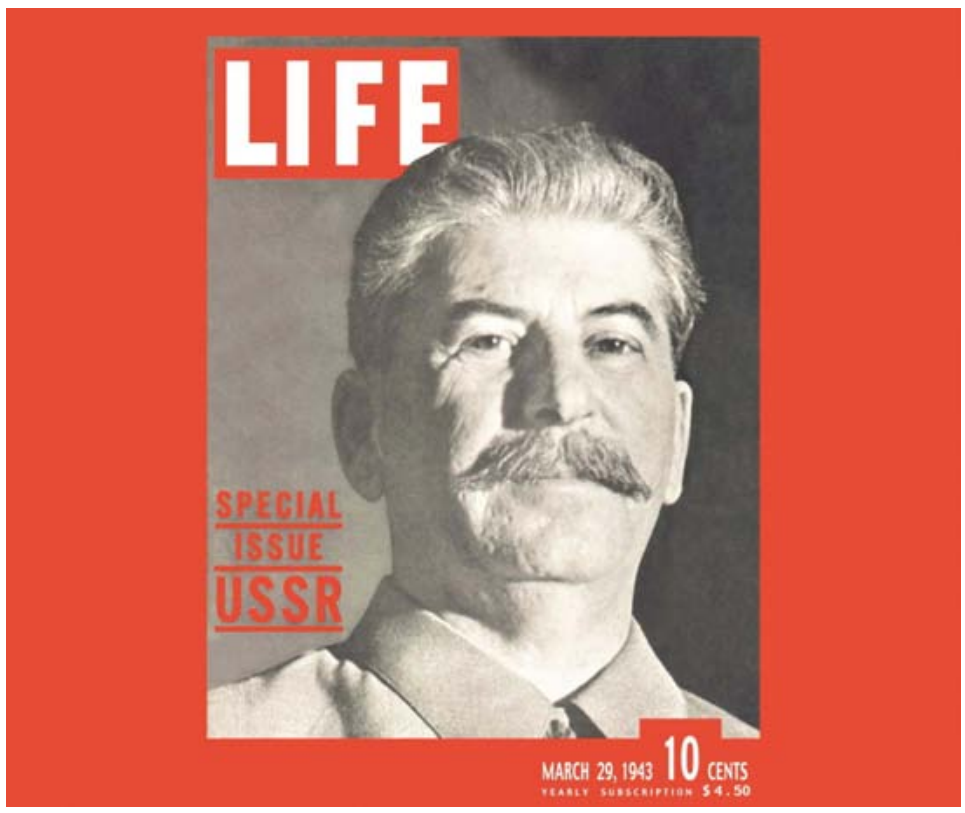

Bibliografia de la sèrie d'articles sobre la revolució russa:

Anweiler, Oskar: Los soviets en Rusia 1905-1921. Zero, 1975
Archinof, Pedro: Historia del movimiento macknovista. Tusquets, 1975
Aunoble, Eric.: "Le communisme tout de suite!". Le mouvement des Communes en Ukraine soviétique (1919-1920). Les nuits rouges, 2008.
Barrot, Jean: Communisme et question russe. Tête des Feuilles, 1972. [Traducción al castellano en Dauvé y Martin: Declive y surgimiento de la perspectiva comunista. Espartaco Internacional, 2003]
Broué, Pierre: El partido bolchevique. Ayuso, 1973
Brinton, Maurice: Los bolcheviques y el control obrero (l917-1921). Ruedo Ibérico, 1972
Carr, E.H.: La Revolución Bolchevique (1917-1923). (Tres tomos). Alianza Universidad, 1985
Figes, Orlando: La revolución rusa (1891-1924). Edhasa, 1996
Fitzpatrick, Sheila: La revolución rusa. Siglo XXI, 2005.
Gorter; Korsh; Pannekoek: La izquierda comunista germano-holandesa contra Lenin. Espartaco Internacional, 2004. [Contiene la "Carta abierta al camarada Lenin", de Gorter y "Lenin filósofo" de Pannekoek]
Guérin, Daniel: L´anarchisme. Gallimard, 1965
Luxemburg, Rosa: La revolución rusa. Anagrama, 1975
Mett, Ida: La Comuna de Kronstadt. Crepúsculo sangriento de los Soviets. Espartaco Internacional, 2006
Munis, G.: Revolución y contrarrevolución en Rusia. Muñoz Moya, 1999
Trotsky, León: Historia de la revolución rusa. (Tres tomos). Ruedo Ibérico, 1972
Volin: La revolución desconocida. 2 vol. Campo Abierto, 1977

AIXÒ NO M'HO POTS ESTAR DIENT! (HUMOR SOCIAL)

El far

El retorn d'Ajoblanco

Ferran Aisa

Aquest és l'anunci: torna Ajoblanco als quioscos d'Espanya i Sud-Amèrica. Per tercera vegada surt en paper la revista contracultural i llibertària que tan èxit va assolir entre la joventut dels anys setanta. Al front de la mateixa els veterans i alhora entusiastes Pepe Ribas i Fernando Mir aposten per una nova etapa intergeneracional que afronti els problemes del nostre temps amb decisions clares que ajudin a trencar l'impasse en què viu la joventut (i no joventut) del segle XXI. Pepe Ribas, en una entrevista, afirmava que "avui en dia no hi ha una alternativa clara al neoliberalisme perquè ho té tot: les universitats, les multinacionals, els museus..., però hi ha símptomes de que està passant alguna cosa. Molts ens han dit que és el moment d'Ajoblanco, perquè és el moment d'allò social i cultural sense dogmatismes, amb la participació verdadera de la gent."

Aquesta és la filosofia en què retorna Ajoblanco, la mateixa que la va fer néixer l'any 1974 quan encara estava ben viu el franquisme i s'acabava de donar garrot al militant anarquista del MIL Salvador Puig Antich. La revista contracultural en un sentit ampli d'oposició a la cultura i a la cultureta que es feia a Catalunya i a Espanya en aquells moments va ser un veritable revulsiu per la joventut que buscava respostes per refer la seva vida quotidiana. Ajoblanco va ser l'aglutinador de molts projectes de tota mena que anaven de la lluita social fins a l'ecològica passant pel feminisme, la sexualitat, l'antipsiquiatria, les comunes, la festa i un llarg etcètera que es por veure consultant a les hemeroteques la col·lecció de la revista.

Foren importants el números d'Ajoblanco dedicats a dossiers sobre l'ensenyament, sobre els ateneus llibertaris, sobre la contracultural, sobre la premsa marginal, sobre la crítica de la vida quotidiana, sobre les energies lliures, sobre el propi cos, sobre la cultura llibertària, sobre el naturisme, sobre les comunes, sobre els viatges, sobre l'art, sobre el teatre independent, sobre les ràdios lliures, sobre el cinema llibertari, sobre la cuina vegetariana, sobre les drogues, sobre les festes populars... Un dels dossiers que va tenir una gran acceptació va ser el dedicat a Durruti, en uns moments que la CNT i el moviment llibertari creixia i els seus militants cercaven arrels i espills on mirar-se. La revista va ser una de les promotores de les mítiques Jornades Llibertàries Internacionals de Barcelona.

Va ser també impactant els números extres d'Ajoblanco dedicats a les lletres: "La linterna literaria", "La bomba literaria" i "La bombilla literaria". Aquests números extres solien sortir coincidint amb la diada de Sant Jordi. La Rambla punt habitual de les paradetes de venda de llibres als compradors de la revista se'ls obsequiava amb una alcavota enlloc de la popular rosa.

Ajoblanco va ser sobretot una revista que unia col·lectius i individualitats d'arreu de les terres espanyoles. La seva secció 'La Cloaca' era el punt de comunicació i contacte de tota la gent que descobria que no estava sol al món i que arreu hi havia joves que pensaven com ell. Va servir també de coordinació de les comunes tant urbanes com rurals que van aparèixer

els anys setanta. Ajoblanco va ser aglutinador d'altres projectes com per exemple els col·lectius ecologistes que crearen la revista Alfalfa. Una altra secció era l'anomenada "Miniprimer" on es barrejaven tota mena de notícies, però el més impactant d'Ajoblanco eren les seves portades que anunciaven gràficament el contingut de la revista, exposaven idees o denunciaven un fet concret.

La revista va viure moments d'eufòria amb tirades de cent mil exemplars i de repressió, doncs va ser tancada durant una temporada per ordre governativa. La primera etapa de la revista va durar fins el 1980. En la seva primera etapa altres publicacions llibertàries i contraculturals com Star, Ozono i Bicicleta van tenir una certa personalitat, i fins i tot la marxista El Viejo Topo o la humorística Butifarra!, però cap d'elles va arribar a la popularitat d'Ajoblanco. Entre els col·laboradors de la primera etapa d'Ajoblanco, a més dels fundadors de la revista Pepe Ribas, Fernando Mir i Toni Puig, destaquen tot un planter de joves creadors com Ramon Barnils, Luis Racionero, Quim Monzó, Karmele Marchante, Francesc Boldú, Santi Soler, Juanjo Fernández, Pepista Galvany, Juan Martínez Alier, Mario Gaviria, Florencia Ripollés, Rossend Arqués, el dibuixant Bolinaga i els fotògrafs Manel Esclusa i Gol. També era prou meritòria dels col·lectius TARA, Sexajo, Taller 7, Antipsiquiatria i els corresponsals dels diferents Ajos d'arreu del país. Durant les Jornades Llibertàries els redactors d'Ajoblanco amb col·laboració de la CNT, van editar el diari Barcelona Libertaria.

L'any 1987 es va iniciar la segona etapa d'Ajoblanco que, sense l'empenta llibertària dels primers temps, va ser crítica amb el poder, aleshores en mans del PSOE a Espanya i de CIU a Catalunya. Aquesta segona part d'Ajoblanco va durar fins el 1999.

Ara s'ha posat en marxa l'Associació Cultural Ajoblanco, que editarà novament la revista en paper amb una periodicitat quadrimestral i amb presència als quioscos. L'equip d'Ajoblanco, per fer-ho realitat, a fet una crida a col·laborar econòmicament a través de Verkami. El seu Revolvemos és una crida a participar activament en el projecte amb la creació de tallers, debats i tota mena d'actes de cultura lliure. Per tal de fer-ho possible compten amb una pàgina web, l'Espai Ajoblanco al carrer Santa Teresa, 3, a la barriada de Gràcia de Barcelona i, naturalment, la revista.

El primer número d'aquest nou retorn d'Ajoblanco veurà la llum, segons els seus promotors, la segona quinzena de juny. Mentrestant els recreadors d'Ajoblanco es dediquen a promoure arreu del país, el projecte amb xerrades-debat i el passi del documental "Ajoblanco. Crónica en rojo y negro" dirigit per David Fernández de Castro. A l'Espai Ajoblanco es succeeixen les accions culturals a base de tallers, debats, presentacions de llibres i xerrades.

Paral·lelament ha tingut lloc una esplèndida exposició a la Fundació Suñol de Barcelona amb el títol "Ajoblanco Libertario 1977". L'equip d'Ajoblanco amb aquesta exposició reivindica sobretot l'etapa més llibertària: "París va ser el 68 i Barcelona el 77, un any d'extraordinària agitació social, cultural i política després de 39 anys de franquisme." Els diversos panels marquen la línia seguida per la revista en la seva etapa històrica que coincideix amb l'inici de la transició i que es perllonga fins el moment del desencís. A través de les pàgines d'Ajoblanco podem assistir a fets com la lluita per l'amnistia total, l'alliberament homosexual, l'urbanisme humanista i, entre altres, l'educació llibertària. Una època que coincideix amb l'auge de la CNT, el míting de Montjuïc, les Jornades Llibertàries o la lluita de la COPEL. A la sala d'exposicions, a més, de la mostra sobre la revista es podia visionar el documental "El tiempo de las cerezas, 1977-1979" de Juan Felipe (2015). Pepe Ribas, ànima conjuntament a Ferrnando Mir, del projecte d'Ajoblanco, afirma que és un bon moment per aquest retorn: "perquè és un moment de guerres, canvi climàtic, Donald Trump i auge de l'extrema dreta a Europa, cal donar ales una altra vegada a la cultura lliure i facilitar eines a la gent per reflexionar i entendre". Aviat doncs la revista Ajoblanco veurà novament la llum, esperem que assoleixi els èxits de les etapes anteriors.

Llibres

Sin poder
Construyendo colectivamente la autogestión de la vida cotidiana
Javier Encina y Ainhoa Ezeiza (coord.)
Coediten: Volapük Ediciones - UNILCO espacio nómada - Colectivo de Ilusionistas Sociales - Seminario de Ilusionistas Sociales, 2017, 462 pàg.

El Poder ens condueix i, al mateix temps, ens deixem conduir; impregnant-nos així de la seva conducta, de la seva lògica… Aquesta frase, que pot resumir el pensament de Michel Foucault sobre l'assumpte i que marca els seus propis límits doncs no va més enllà de la descripció, és el punt de partida del nostre pensar/sentir/fer: el desempoderament.

Igual que en altres períodes històrics podíem afirmar que les relacions socials s'explicarien, fonamentalment, per la Religió o l'Economia; en aquesta societat en transició l'explicació en últim terme ens ve de la mà, o de l'arpa, del Poder: Patriarcat, Estat, Mercat, Escola centrípeta, Idioma… i les seves alternatives: Empoderament, presa del Poder, Contrapoder, Emprenedoria, Escola pública, Cultura nacional… prenen com a centre d'explicació, de batalla, de desig: el Poder.

Tota al·lusió a fer desistiment del Poder que tenim cada persona, fer desistiment cap avall (desempoderament), mai cap amunt (autodesapoderament) és contestada amb força per discursos prosistema i alternatius.

Els coordinadors d'aquesta publicació i autors d'alguns dels seus textos, Javier Encina i Ainhoa Ezeiza, que coordinan el Seminario de Ilusionistas Sociales, combinen escrits de diverses autores que donen contingut i posen exemple a aquests desempoderaments a poders concrets i actuals: comunitari, científic, educatiu, lingüístic, sanitari, desenvolupisme, serveis socials, cos en relació... moltes vegades donant resposta des de les pròpies cultures populars, vivint la construcció d'un nou món sense Poder. Així, trobem escrits i aportacions de: Isabel Escudero, Agustín García Calvo, Carlos Taibo, Ivan Illich, Raúl Zibechi, John Holloway, Karmele Mitxelena, María Ángeles Ávila, Gustavo Esteva, Felipe García Leiva, Nahia Delgado, Estefanía Zardoya, Emilia Negrete, Begoña Lourenço, Nayeli Moreno, Felícitas Ovalle, Carmen Pérez, Emiliano Urteaga, Arturo Padilla, Adrián Alejandro Morales, Julieta Santos, Erika Garrido Bazán, Raffran, etc.

Insurrección
Las sangrientas jornadas del 3 al 7 de mayo de 1937
Agustín Guillamón
Descontrol Editorial, 2017, 512 pàg.

Maig del 1937 va ser la derrota del proletariat revolucionari més avançat, que necessitaven i buscaven la contrarrevolució estalinista i el reformisme republicà per desarmar l'amenaça dels comitès de defensa sobre les institucions burgeses i desencadenar una repressió SELECTIVA, que integrés als comitès superiors en l'aparell estatal i aniquilés als revolucionaris.

Per primera vegada en la història, es va donar el cas d'una insurrecció iniciada i sostinguda contra la voluntat dels líders al fet que va pertànyer la immensa majoria dels insurrectes. Però encara que una insurrecció pot improvisar-se, una victòria no; i encara menys quan totes les organitzacions obreres antifeixistes es van mostrar hostils al proletariat revolucionari: des de la UGT fins als comitès superiors de la CNT.

Aquests comitès superiors van arribar a jugar a dues bandes, permetent la formació d'un Comitè Revolucionari de la CNT (Merino, Ruano i Manzana), al mateix temps que es formava una delegació, encapçalada per Santillán, per negociar en el Palau de la Generalitat. Però molt ràpid van abandonar la carta insurreccional pels asos de l'alt al foc, que asseguraven el seu futur de buròcrates. Companys i Comorera només jugaven amb la carta de la provocació a la CNT per destruir-la i aconseguir així un govern fort. El president de la Generalitat va arribar a ordenar a l'aviació el bombardeig de totes les casernes i edificis en poder dels cenetistes.

UGT i comitès superiors de la CNT, ERC i Govern de la Generalitat, estalinistes i nacionalistes, tots junts, van convertir la bella victòria militar de la insurrecció obrera, ja a l'abast de la mà, en una terrible derrota política. Tots junts, però de forma diferent, per exercir eficaçment cadascun el seu paper. Estalinistes i republicans directament en les barricades de la contrarrevolució. Anarcosindicalistes i poumistes en l'ambigüitat del vull i no puc, del sóc però deixo de ser; els primers recomanant el cessament de la lluita i l'abandó de les barricades; els segons mitjançant el "audaç" seguidisme dels primers. Només dues petites organitzacions: els Amigos de Durruti i la SBLE van intentar evitar la derrota i donar a la insurrecció, protagonitzada pels comitès de defensa dels barris, uns objectius precisos. El proletariat revolucionari barceloní, essencialment anarquista, va lluitar per la revolució fins i tot contra les seves organitzacions i contra els seus líders, en una batalla que ja havia perdut al juliol de 1936, al precís moment en què va deixar en peu l'aparell estatal.

Però hi ha batalles perdudes que han de lliurar-se en benefici de les generacions futures.

Revistes

CARRER
Revista mensual de la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona,
http://www.favb.cat/

LA BURXA
Periòdic de comunicació popular de Sants i barris veïns,
https://twitter.com/laburxa

EL PÈSOL NEGRE
Publicació llibertària de l'Alt Llobregat i Cardener,
http://www.bllibertari.org/

SOLIDARIDAD OBRERA
Especial Port de Barcelona de la revista de la CNT de Catalunya i Balears,
http://lasoli.cnt.cat/

"En la brecha. Anarquistas contra Franco"
Crowdfunding per a fer possible el documental

Redacció

"En la brecha" és un documental biogràfic sobre la vida del militant anarquista Octavio Alberola Suriñach, que va néixer el 4 de març de 1928 a Alaior (Menorca, Illes Balears). Fill dels mestres racionalistes i militants llibertaris José Alberola Navarro, mestre aragonès que va ser conseller d'Instrucció del Consell d'Aragó durant el procés revolucionari de 1936-1937, i Carmen Suriñach, mestra d'Olot (La Garrotxa).

En 1939 es va exiliar a Mèxic amb la seva família on va estudiar enginyeria civil a Mèxic DF i va militar de manera destacada en les Joventuts Llibertàries i va participar del «Movimiento Español 59» (EM / 59), preparant accions de guerrilla i es va relacionar amb Joan García Oliver. El 1962 es va instal·lar clandestinament a l'Estat francès i va formar part de Defensa Interior amb García Oliver, Cipriano Mera i altres militants destacats, entre 1962 i 1965.

A partir de 1965 el seu nom apareix lligat a nombroses activitats dirigides a copejar el règim franquista participat de grups com a «Primero de Mayo», responsable d'accions contra el feixisme espanyol.

Després de la fi del franquisme Octavio seguirà militant en el moviment anarquista participant activament a Perpinyà, lloc on resideix, i segueix difonent i lideal anarquistes en xerrades, debats i llibres.

El documental està dirigit a totes aquelles persones que estiguin interessades en la història recent de l'Estat espanyol i més concretament en l'etapa de la Guerra Civil i el franquisme.

D'altra banda també és interessant per a tot/s aquells que intenten aprofundir en l'anàlisi social i no es conformen o dubten de la denominada "història oficial".
"En la Brecha" està pensat per les que pensen que un altre món és possible i segueixen creient en la transformació social.

L'objectiu del crowdfunding és aconseguir els diners que falta per afrontar l'última fase del rodatge, el muntatge i la sonorització.

Més informació a https://www.verkami.com/projects/17721-en-la-brecha-anarquistas-contra-franco

Toni Edo, Secretari de Comunicació de la Secció Sindical de CGT Metro

“TMB és un cementiri d’elefants polítics”

“Volem acabar amb la precarietat, les externalitzacions i la falta de personal; i descongelar els salaris de la plantilla”

Redacció

Som davant la segona fase de vagues al Metro de Barcelona. Després d’una treva d’uns mesos en que no es va avançar en res en la negociació del conveni col·lectiu, des del passat 24 d’abril s’estan succeint les aturades de forma indefinida cada dilluns laborable. Entrevistem a Toni Edo, secretari de comunicació de la CGT Metro.

- Porteu, en el moment d’aquesta entrevista, 19 vagues realitzades en any i mig. Per què creieu que l’Ajuntament està posant tantes dificultats a arribar a una entesa?

Bona pregunta. De fet aquesta és la clau de perquè aquest conflicte s’allarga tant i tant. És una pena que amb l’arribada a l’ajuntament del suposat “canvi” és quan es dona la pitjor situació de conflicte dels últims anys. Des del principi la paraula incompetència va sonar amb força, si fos tant senzill haurien tingut temps de solucionar-ho. Segurament hi ha una barreja d’això últim, d’orgull per reconèixer els errors i un excés de “Peronisme-Colauisme” a l’hora del da a dia.

- Vist amb perspectiva, la gestió de Barcelona en Comú ha estat força xocant especialment en els primers mesos. Ada Colau va arribar a dir que amb vaga no es negocia, la presidenta de TMB Mercedes Vidal us va criminalitzar publicant sous barrejats amb complements, van haver-hi pressions de l’ajuntament per incrementar serveis mínims i un llarg etcètera basat en deslegitimar el propi dret de vaga llençant-vos la població a sobre. Heu analitzat el perquè d’aquesta agressivitat amb discursos típics del neoliberalisme?

Bé nosaltres no som polítics, ni ho volem ser. Però sembla evident que hi ha un abisme entre el moment abans de governar i el de després en el discurs de Barcelona en Comú. Abans parlaven de màfia, de casta, d’arreglar els problemes de Metro, i després parlen de protegir els directius i endollar-ne algun i d’atacar els treballadors i les seves reivindicacions. El que està clar es que nosaltres com organització i com a ciutadans no ens esperàvem aquest canvi tant sobtat i tant ràpid.

- Quines són les vostres principals reivindicacions?

Ara mateix demanem quatre punts senzills i que a la vegada són els que afecten a d’altres sectors industrials, de serveis i treballadors en general. Acabar amb la precarietat en forma de contractes a temps parcial, acabar amb les externalitzacions, acabar amb la falta crònica de personal i descongelar d’una vegada els salaris de la plantilla.

- La resposta de la plantilla és exemplar, els seguiments són sempre massius, assemblees multitudinàries... òbviament la vostra capacitat mobilitzadora és temuda. Creieu que pot ser una de les explicacions per l’aplicació de l’externalització i no contractació interna?

Sense dubte. Hi ha una voluntat real de desactivar la força dels treballadors via diferents estratègies. La llargada del conflicte es una de les armes per intentar girar la opinió pública contra nosaltres i evidentment desmobilitzar els treballadors. Les externalitzacions en alguns departaments són molt elevades i busquen treure’s de sobre haver de complir amb les normes de seguretat, reduir la qualitat de la feina feta i per suposat desactivar la lluita sindical.

- Com es tradueix aquesta precarietat, la falta de personal o les externalitzacions per als usuaris del metro?

La falta de personal s’està convertint en un problema crònic als tallers, a les vies i a la majoria de departaments de Metro, però on es més visible per als usuaris és a les estacions. La majoria d’estacions es troben sense personal durant moltes hores i això fa que qualsevol incidència amb el passatge s’allargui en el temps, i que un bitllet que no funcioni, que normalment podria solucionar-se en 2 minuts, es pugui allargar fins a 10-15 minuts o en casos extrems a més de 40 minuts d’espera.

- En els vostres comunicats acostumen a aparèixer referències als ‘directius endollats de TMB’ Ens podeu explicar a què us referiu?

Que TMB és un cementiri d’elefants polítics és quelcom que ja assenyalava Ada Colau ens els seus discursos de campanya electoral. És un assumpte vox populi i molts dels partits polítics de l’ajuntament de Barcelona i àrea metropolitana ho han utilitzat d’aquesta manera. Ex-alcaldes de Gavà, de Sant Just i d’altres localitats properes formen o han format part de la cúpula directiva de TMB, tant a Busos com a Metro. Una vergonya que afecta a força empreses públiques i que a TMB es viu en forma de lacra. Les últimes incorporacions són de Barcelona en Comú, amb Enric Cañas o Pau Noy i del PSC, amb Joaquim Balsera.

- Moltes vegades hi ha conflictes laborals que marquen tendència més enllà del propi àmbit, aixecant la moral en altres empreses, sectors o territoris en cas d’acabar amb una bona sensació general o al contrari en cas de no tenir-ne. Creieu que la lluita de Metro és un d’aquests conflictes que pot ajudar a un increment de les lluites obreres?

Nosaltres no ho podem veure d’una altra manera. És important per la resta de treballadors tenir exemples de “fites assolides” i de poder visualitzar com a “possible” d’aconseguir. Si nosaltres fracassem en arribar als objectius contra la precarietat, externalitzacions o falta de personal, seria una meravellosa victòria per a la classe dirigent d’aquest país. A Metro per la nostra capacitat mobilitzadora, els seguiments i la pressió que podem desenvolupar, tenim la obligació de ser referent i exemple per la resta de companys que es troben en situacions més complicades.

-Per finalitzar, si voleu enviar algun missatge a la resta del sindicat o societat en general, endavant.

Simplement demanar el recolzament de la resta de la societat i la seva comprensió en aquests moments que per als treballadors són de molta tensió. S’han produït algunes agressions i els insults són quasi quotidians. Ens agradaria molt poder obrir les portes i donar accés lliure als ciutadans, però per desgràcia és un delicte i podria ser motiu d’acomiadament. En la mesura del possible els demanaríem que no fessin servir el Metro i facin difusió de la nostra lluita per les xarxes i entre amics i familiars.